

Natura i Biznes:
Pomiędzy Ryzykami i Szansami
w Zmieniającym się Krajobrazie
Przewodnik dla biznesu: jak pomyślnie
funkcjonować w erze kryzysu naturalnego?

Spis treści

Przedmowa	2
Podsumowanie	5
Droga do zgodności z przepisami dotyczącymi bioróżnorodności w erze zaostrzonych regulacji	7
Rozdział I – Natura w kryzysie	13
Wprowadzenie do bioróżnorodności i jej znaczenie	13
Natura i gospodarka	16
Natura i społeczeństwo	17
Ryzyka i szanse: dwie strony monety	19
Rozdział II – Wpływ biznesu i zależność od natury	21
Wpływ biznesu na naturę	28
Wzajemne powiązania pomiędzy bioróżnorodnością, zależnościami od natury i ryzykami dla biznesu	32
Rola sektora prywatnego w przeciwdziałaniu utracie bioróżnorodności	35
Rozdział III – Wyniki badania rynkowego	37
O badaniu	38
Podsumowanie badania rynku	40
Szczegółowa analiza wyników badania	52
Rozdział IV – Wezwanie do działania	60
Mapa drogowa bioróżnorodności	60
Wnioski	64
Załącznik I – Działania i narzędzia do walki z kryzysem bioróżnorodności	65
Załącznik II – Kolejny krok dla natury: pomiar wpływu i zależności – TNFD	68
Przypisy końcowe	73

Przedmowa

W ciągu ostatnich 50 lat eksperci udokumentowali znaczące straty w zakresie bioróżnorodności. Zagraża to całemu ekosystemom, od których zależy istnienie naszego gatunku. Nic więc dziwnego, że Światowe Forum Ekonomiczne określa utratę bioróżnorodności jako jedno z największych globalnych ryzyk, przed którymi stoi ludzkość. Spadek bioróżnorodności to nie tylko kryzys sam w sobie. Przyczynia się on również do zaostrzenia palącego problemu zmian klimatu, zmniejszając zdolność Ziemi do magazynowania dwutlenku węgla i zwiększając jej wrażliwość na skutki zmian klimatycznych.

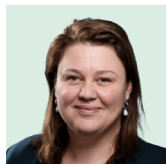
Nasze działania w tej i kolejnych dekadach mogą albo przywrócić równowagę ekologiczną, albo doprowadzić do załamania ekosystemów. W tych danych kryje się jednak dobra wiadomość: wciąż mamy szansę zmienić bieg tej historii.

Aby stawić czoła wzajemnie powiązanym kryzysom utraty bioróżnorodności i zmian klimatu, musimy ponownie przemyśleć to, co zwykliśmy uznawać za "business as usual". Przeciwdziałanie utracie bioróżnorodności będzie wymagało współpracy na wszystkich poziomach społeczeństwa, od porozumień międzyrządowych po działania społeczności lokalnych polegające na wdrażaniu działań ochronnych, zrównoważonym zarządzaniu zasobami, a także kształtowaniu polityki, która priorytetowo traktuje ochronę i odbudowę naturalnych ekosystemów. Niniejszy raport przedstawia kompleksowe badanie rynkowe obejmujące różne

sektory, którego celem jest analiza wpływu firm na bioróżnorodność. Zagłębiamy się w krytyczne pytania, czy firmy są świadome ryzyka związanego z utratą różnorodności biologicznej i czy już doświadczają jej konsekwencji. Badanie to stanowi sygnał ostrzegawczy dla korporacyjnego świata, zwracając uwagę na potrzebę zwiększenia poziomu świadomości i podjęcia wspólnych wysiłków na rzecz rozwiązania tych pilnych problemów.

Na koniec przedstawiamy mapę drogową prowadzącą do bardziej zrównoważonej przyszłości, która oferuje zarys strategii i rozwiązań dla firm w celu zmniejszenia ich wpływu na bioróżnorodność, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjalnych szans wynikających z ochrony bioróżnorodności. Celem tej mapy jest poprowadzenie firm w kierunku bardziej odpowiedzialnego i proekologicznego podejścia.

Podążając drogą ku rozwiązaniu problemów utraty bioróżnorodności i zmian klimatycznych, należy pamiętać, że - jak pokazują nam obrońcy natury, decydenci i zwykli obywatele na całym świecie - to gigantyczne zadanie nie jest niemożliwe do zrealizowania.

Tayanah O'Donnell
Partner,
Deloitte Australia

Przedmowa

Sektor energii odnawialnej jest jednym z kluczowych, we wszystkich strategiach łagodzenia zmian klimatycznych i redukcji emisji CO₂.

Przejście z konwencjonalnych, na odnawialne źródła energii ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonej przyszłości, jednakże równie ważne jest zapewnienie, że transformacja ta będzie się odbywać z poszanowaniem i ochroną bioróżnorodności.

"Energia tworzona z poszanowaniem natury" to misja naszej firmy, w którą mocno wierzymy i którą kierujemy się na co dzień. Właśnie dlatego firma Respect Energy zainicjowała stworzenie tego raportu. Naszym głównym celem jest zwrócenie uwagi przedsiębiorstw na działania mające na celu przeciwdziałanie utracie bioróżnorodności poprzez podnoszenie świadomości na temat jej znaczenia. Ponad podziałami na sektory i ponad granicami państw. Wierzymy, że edukacja i dzielenie się dobrymi praktykami są pierwszym i jednym z najważniejszych kroków w ochronie różnorodności biologicznej.

W Respect Energy od samego początku postawiliśmy sobie ambitne cele, aby stworzyć lepszą przyszłość dla naszej planety. Będąc firmą energetyczną, która zdaje sobie sprawę z negatywnego wpływu tradycyjnych źródeł energii na klimat i środowisko, zbudowaliśmy naszą działalność według modelu 'one-stop shop' w obszarze w 100% zielonej, odnawialnej energii.

Naszą wizją jest dostarczanie rozwiązań, które nie tylko zaspokajają dzisiejsze potrzeby, ale także pozostawiają świat w lepszym stanie dla przyszłych pokoleń.

Transformacja energetyczna w kierunku odnawialnych źródeł energii ma kluczowe znaczenie dla łagodzenia zmian klimatu, jednak musi ona przebiegać w sposób chroniący bogate i zróżnicowane ekosystemy naszej planety. Minimalizując ingerencję w siedliska, łagodząc kolizje z dziką fauną i florą, wdrażając przyjazne dla bioróżnorodności praktyki eksploatacji gruntów i angażując się w kompensację bioróżnorodności, sektor energii odnawialnej może stać się liderem demonstrującym, że czysta energia i ochrona natury mogą iść w parze.

Sebastian Jabłoński
Prezes Zarządu
Grupy Kapitałowej
Respect Energy

Słownik kluczowych terminów

Termin	Definicja
Bioróżnorodność	Zmienność wśród żywych organizmów wywodzących się ze wszystkich środowisk, w tym między innymi z ekosystemów lądowych, morskich i innych ekosystemów wodnych oraz kompleksów ekologicznych, których są częścią; obejmuje ona różnorodność w obrębie gatunków, między gatunkami i ekosystemami. Różnorodność biologiczna jest częścią kapitału naturalnego.
Utrata bioróżnorodności	Spadek zmienności i liczebności gatunków w danym siedlisku lub w skali globalnej. Wynika on z pięciu kluczowych czynników: zmian w użytkowaniu mórz i gruntów, zanieczyszczenia środowiska, zmian klimatu, bezpośredniej eksploatacji zasobów naturalnych i obecności gatunków inwazyjnych.
Zmiana klimatu	Zmiana klimatu przypisywana bezpośrednio lub pośrednio działalności człowieka, która zmienia skład globalnej atmosfery i która dodatkowo przyczynia się do naturalnej zmienności klimatu obserwowanej w porównywalnych okresach czasu.
Podwójna istotność	Podwójna istotność dotyczy dwóch wymiarów, a mianowicie: istotności wpływu i istotności finansowej. (Więcej informacji - patrz TNFD)
Ekosystem	Dynamiczny kompleks środowisk roślin, zwierząt i mikroorganizmów oraz środowiska nieożywionego, współdziałający jako jednostka funkcjonalna. (Więcej informacji - patrz TNFD)
Usługi ekosystemowe	Wkład ekosystemów w wartości wykorzystywane w gospodarce i innej działalności człowieka (Więcej informacji - patrz TNFD)
Ocena wpływu na środowisko	Procesy wykorzystywane do oceny potencjalnych skutków działalności organizacji dla środowiska.
Ocena LEAP	Podjęcie do opracowania i stosowania zintegrowanego wewnętrznego procesu identyfikacji i oceny zagadnień związanych ze środowiskiem.
Kapitał naturalny	Zbiór odnawialnych i nieodnawialnych zasobów naturalnych (np. roślin, zwierząt, powietrza, wody, gleby, minerałów), które w połączeniu przynoszą ludziom korzyści. (Więcej informacji - patrz TNFD)
Stan korzystny dla natury (Nature-positive)	Nadrzędny cel i koncept opisujący przyszły stan środowiska naturalnego (np. bioróżnorodność, usługi ekosystemowe i kapitał naturalny), który będzie lepszy niż stan obecny.
Szanse związane z naturą	Działania, które mają pozytywny wpływ na organizację i środowisko poprzez unikanie lub zmniejszanie wpływu na naturę lub przyczynianie się do jej odbudowy. (Więcej informacji - patrz TNFD)
Zagrożenia fizyczne związane z naturą	Zagrożenia fizyczne związane z naturą to zagrożenia wynikające z degradacji natury (takie jak zmiany w równowadze ekosystemów, w tym jakości gleby i składu gatunkowego) oraz wynikającej z nich utraty usług ekosystemowych, od których zależy działalność gospodarcza. (Pełna definicja - patrz TNFD)
Ogniska bioróżnorodności	Region biogeograficzny o znacznym poziomie bioróżnorodności, który jest zagrożony przez działalność człowieka. Kluczowe obszary bioróżnorodności - najważniejsze miejsca na świecie dla gatunków i ich siedlisk.
Ryzyka systemowe związane z naturą	Ryzyko systemowe związane ze środowiskiem to ryzyko wynikające z załamania całego systemu, a nie jego poszczególnych części. (Pełna definicja - patrz TNFD)
Ryzyka transformacji związane z naturą	Ryzyko transformacji związane z naturą to ryzyko dla organizacji, które wynika z gospodarczych działań mających na celu ochronę, odtworzenie i/lub ograniczenie negatywnego wpływu na naturę. (Pełna definicja - patrz TNFD)
Grupa robocza ds. ujawniania informacji finansowych związanych z naturą (TNFD)	Międzynarodowa inicjatywa, która zapewnia organizacjom model analizy ryzyk i szans związanych z naturą, stawiająca sobie za nadrzędny cel, jakim jest przekierowanie przepływów kapitałowych na działania pozytywne dla natury.

Podsumowanie

Działalność człowieka, której motorem jest wzrost gospodarczy i eksploatacja środowiska naturalnego doprowadziła do znacznej utraty gatunków i ekosystemów.

Ludzkość i globalna gospodarka są zależne od natury i zdrowych ekosystemów, które zapewniają podstawowe usługi i zasoby.

Pomimo dziesięcioleci badań naukowych wciąż uczymy się o wzajemnych powiązaniach między gatunkami, ekosystemami, klimatem i oczywiście, nami. Bioróżnorodność to różnorodność form życia i ich interakcje na łądzie,

w wodzie i powietrzu, z uwzględnieniem genów, populacji, gatunków i ekosystemów, takich jak lasy, mokradła, oceany i wody słodkie. Innymi słowy, bioróżnorodność jest elementarnym składnikiem ekosystemów, które z kolei podtrzymują rozwój człowieka.

Obserwujemy gwałtowny spadek bioróżnorodności we wszystkich rejonach świata.

Ta obserwowana utrata jest spowodowana przede wszystkim przez pięć kluczowych czynników: zmiany w użytkowaniu mórz i gruntów, zmiany klimatu, zanieczyszczenie środowiska, bezpośrednią eksploatację i gatunki inwazyjne. Wszystkie te pięć

czynników można powiązać, bezpośrednio lub pośrednio, z działalnością człowieka i mają one poważne następstwa.:

- **Ginące gatunki**

mogą zaburzyć całe ekosystemy, wpływając na różne branże gospodarki i społeczności.

- **Pogorszenie stanu natury**

ma dalekosieźny wpływ na globalny PKB i działalność biznesową.

- **Degradacja środowiska naturalnego**

może prowadzić do konfliktów, pogłębiać nierówność płci i stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Biznes i natura

Aby w pełni zrozumieć wpływ przedsiębiorstw na naturę i to jak natura wpływa na działalność biznesową, przeprowadziliśmy szeroko zakrojone międzysektorowe badanie rynku. Nasze ustalenia pokazują, że pomimo rosnącej liczby dowodów demonstrujących konieczność natychmiastowych i skoordynowanych działań, świadomość rynku na temat kryzysu bioróżnorodności jest nadal niska, a przykłady dobrych praktyk są ograniczone.

Badanie rynkowe bioróżnorodności

Ponad dwie trzecie respondentów deklaruje umiarkowaną lub wysoką świadomość potencjalnych zagrożeń biznesowych związanych z naturą.

Jednak tylko jedna na trzy firmy uwzględnia aspekty bioróżnorodności podczas przeprowadzania oceny ryzyka i istotności.

Presja rośnie.

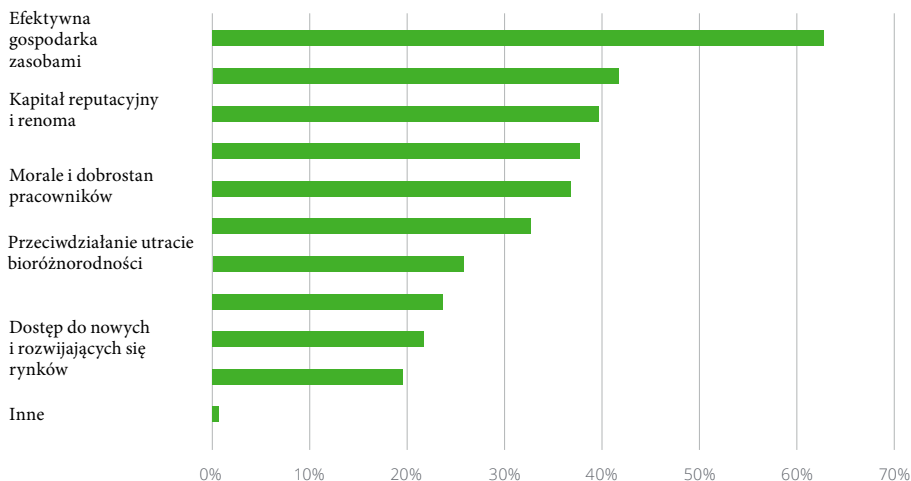
Firmy są świadome rosnącego zainteresowania ze strony organów regulacyjnych (52% badanych firm), inwestorów (43%) i społeczeństwa obywatelskiego (43%) jest zainteresowanych działaniami związanymi z bioróżnorodnością.

Aktualne obowiązujące przepisy nie obejmują aspektu bioróżnorodności ani w skali ogólnej, ani w szczegółach, w porównaniu z przepisami dotyczącymi zmian klimatu. Jednakże, biorąc pod uwagę rosnącą liczbę dobrowolnych standardów, takich jak niedawne publikacje TNFD

i SBTN, a także patrząc w przyszłość na przygotowywane regulacje, jak np. CSRD ESRS 4, jest prawdopodobne, że podobnie jak w przypadku gwałtownego wzrostu zainteresowania tematyką zmian klimatycznych po porozumieniu paryskim, dyskurs na temat bioróżnorodności będzie również motorem transformacji w nadchodzących latach.

Przedsiębiorstwa muszą być świadome swojego wpływu na naturę i bioróżnorodność oraz podejmować działania o charakterze inicjatyw pozytywnych dla natury, które będą zgodne z oczekiwaniami społeczeństwa w zakresie odpowiedzialnych praktyk. Podmioty, które będą pionierami tego ruchu, mogą skorzystać z wczesnych szans i zyskać przewagę konkurencyjną, jednocześnie minimalizując najpoważniejsze ryzyka fizyczne i transformacyjne oraz budując odporność.

Wykres 1: Odsetek firm, które uważają następujące aspekty za istotne dla swojej działalności

Źródło: badanie Deloitte

Wiele firm dostrzega liczne pozytywne efekty związane z naturą i bioróżnorodnością. Pojawia się zatem pytanie: Dlaczego reakcja rynku jest wciąż tak powolna? Nasze badanie wykazało, że:

41%

respondentów wskazało skupianie się na krótkoterminowych celach biznesowych oraz wymaganiach inwestorów i akcjonariuszy jako główną przeszkodę. Oznacza to, że często występuje napięcie pomiędzy krótkoterminowymi celami finansowymi a długoterminowymi celami związanymi ze zrównoważonym rozwojem.

31%

respondentów wskazało, że istotną przeszkodą są koszty.

20%

respondentów wskazało na trudności w dostępie do środków finansowych związanych z bioróżnorodnością, takich jak pożyczki i dotacje. Uwydatnia to potrzebę mechanizmów finansowych i zachęt wspierających firmy w ich wysiłkach na rzecz ochrony bioróżnorodności.

Mimo to **zaczynają wyłaniać się liderzy**. Pięć sektorów już teraz wykazuje obiecujące zaangażowanie w działania związane z ochroną bioróżnorodności:

- **Energetyka**, głównie z powodu obowiązujących od dawna przepisów o redukcji emisji i szerszej strategicznej transformacji energetycznej;
- **Żywność i napoje**, ze względu na zwiększoną (ale wciąż niewielką) świadomość zagrożeń związanych z utratą bioróżnorodności dla ciągłości działania w złożonych łańcuchach wartości;
- **Instytucje finansowe**, które mają pośredni wpływ na naturę poprzez decyzje finansowe i potencjalne ryzyko wynikające z utraty bioróżnorodności w ich portfelach;
- **Nieruchomości**, ze względu na zrozumienie, w jaki sposób ich projekty mogą wpływać na bioróżnorodność oraz przeprowadzane oceny wpływu na środowisko;
- **Handel detaliczny**, ze względu na świadomość swojej wyjątkowej pozycji w łańcuchu wartości, która pozwala firmom z tego sektora promować produkty pochodzące ze zrównoważonych źródeł.

Raport ten ma na celu zwiększenie świadomości rynku na temat obserwowanego kryzysu naturalnego i utraty różnorodności biologicznej. Jednocześnie przedstawia on gotowe do wykorzystania inicjatywy i proponuje szersze, skoordynowane działania mające na celu zmianę sposobu myślenia biznesu i uwzględnienie bioróżnorodności jako istotnego tematu w strategicznych działaniach. Mapa drogowa, która stanowi centralny punkt czwartego (ostatniego) rozdziału niniejszego raportu, ma pomóc organizacjom z sektora publicznego i prywatnego w opracowaniu planów działań i projektów na rzecz bioróżnorodności. Wytyczne zostały sformułowane w sposób wprowadzający systemowe podejście do zarządzania, ochrony i wspierania bioróżnorodności, które można dalej rozwijać i integrować z istniejącymi praktykami organizacyjnymi. Mapa drogowa może pomóc firmom w spełnieniu wymogów i zobowiązań w zakresie różnorodności biologicznej, poprawie wyników działań i przyczynieniu się do realizacji celów pozytywnych dla natury. Mapa składa się z 7 kroków:

1. Ocena bieżącego stanu

2. Ocena bioróżnorodności

3. Podnoszenie poziomu świadomości i budowanie kompetencji

4. Struktura zarządzania

5. Wdrażanie i strategia

6. Harmonogram monitorowania i zarządzania

7. Weryfikacja i aktualizacja

W świetle niezbitych dowodów podkreślających krytyczny związek między bioróżnorodnością a naszą globalną gospodarką, konieczne jest, aby przedsiębiorstwa działały szybko. Nadszedł czas, aby firmy dostosowały swoją działalność do inicjatyw korzystnych dla natury, dostrzegały swój wpływ na bioróżnorodność i podjęły skoordynowane działania. Przyjmując proponowaną mapę drogową i czyniąc bioróżnorodność centralnym elementem strategii, firmy mogą nie tylko ograniczyć ryzyko, ale także stworzyć nowe szanse dla bardziej zrównoważonej przyszłości dla nas wszystkich.

Droga do zgodności z przepisami dotyczącymi bioróżnorodności w erze zaostorzonych regulacji

Ze względu na coraz szybszą utratę bioróżnorodności, która przeradza się w kryzys dla społeczeństwa, globalnej gospodarki i przyszłych pokoleń, firmy mogą spodziewać się coraz bardziej rygorystycznego otoczenia regulacyjnego.

Zapewnienie przyszłego otoczenia regulacyjnego dla bioróżnorodności

Powstrzymanie utraty bioróżnorodności i zminimalizowanie degradacji ekosystemów jest wspólnym obowiązkiem, a firmy muszą stać się zaangażowanymi dostawcami rozwiązań. Znaczenie tego problemu coraz częściej wpływa na decyzje inwestorów, którzy muszą teraz rozważać jak uwzględnić wpływ na środowisko w swoich ocenach oraz jak przekierować kapitał do firm, które podejmują działania

i publikują raporty dotyczące ich strategii bioróżnorodności. Coraz częściej od przedsiębiorstw będzie wymagane ujawnianie zrównoważonych praktyk. Nie będą one jednak w stanie wywiązać się z roli obrońców ekosystemów w niezbędnej skali bez polityk i regulacji ochrony środowiska, które będą przejrzyste, spójne i wdrażane we właściwym czasie.

Globalne Porozumienie w sprawie Bioróżnorodności

Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie różnorodności biologicznej (COP15) doprowadziła do przyjęcia Globalnego Porozumienia w sprawie Bioróżnorodności Kunming-Montreal sygnowanego przez blisko 200 krajów, które obejmuje dwa główne cele "30x30": cel ochrony 30% światowych gruntów i 30% oceanów do 2030 r., a także zobowiązanie krajów rozwiniętych do zebrania funduszy w wysokości 30 mld USD dla krajów rozwijających się do 2030 r¹.

Strategia Unii Europejskiej na rzecz bioróżnorodności 2030

Strategia ta określa kompleksowe ramy zobowiązań i działań na rzecz zwalczania głównych przyczyn degradacji bioróżnorodności. Jest to kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu i wraz ze strategią "Od pola do stołu" stanowi dwa najważniejsze filary Europejskiego Zielonego Ładu².

Taksonomia UE

Taksonomia UE opisuje ramowy system klasyfikacji "zielonej" lub "zrównoważonej" działalności gospodarczej prowadzonej w UE i definiuje sześć celów środowiskowych, takich jak łagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do nich, zrównoważone korzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom, a także kontrola i ochrona oraz odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów. Ponadto, zasada "Nie czyń poważnych szkód" zapewnia minimalizację pośredniego szkodliwego wpływu na inne cele taksonomii³.

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)

CSRD ustanawia wspólny europejski standard sprawozdawczości w zakresie ryzyka i wpływu na zrównoważony rozwój, obejmujący działania zgodne z Europejskimi Standardami Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju (ESRS), w tym: ESRS E4 dot. Bioróżnorodności i ekosystemów, ESRS E2 w sprawie zanieczyszczeń oraz ESRS E3 w sprawie zasobów wodnych i morskich⁴.

- **Europejski Standard Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju (ESRS) E4 - Różnorodność biologiczna** koncentruje się na relacji przedsiębiorstwa z siedliskami lądowymi, słodkowodnymi i morskimi, ekosystemami oraz powiązаныmi gatunkami fauny i flory, w tym różnorodnością w obrębie gatunków i ekosystemów oraz między nimi, a także ich wzajemnymi korelacjami ze społecznościami rdzennymi i społecznościami dotkniętymi zmianami⁵.

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Oprócz opublikowanych już MSSF S1 "Ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem" i MSSF S2 "Ujawnianie informacji związanych z klimatem", Rada ds. Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju (ISSB) prowadzi konsultacje w sprawie przyszłego rozwoju standardów, w tym dotyczących różnorodności biologicznej, ekosystemów i usług ekosystemowych. Pod uwagę będą brane prace Grupy zadaniowej ds. ujawniania informacji finansowych związanych z naturą (TNFD) oraz inne istniejące standardy i ujawnienia dotyczące natury⁶.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSDD)

Celem dyrektywy jest promowanie zrównoważonego i odpowiedzialnego postępowania przedsiębiorstw poprzez uwzględnianie praw człowieka i kwestii środowiskowych, w tym utraty różnorodności biologicznej, w działalności gospodarczej i łańdź korporacyjnym, a także wymaganie ujawniania informacji z procesów *due diligence*⁷.

Rozporządzenie Unii Europejskiej w sprawie zapobiegania wylesianiu (EUDR)

Celem rozporządzenia jest zmniejszenie udziału UE w wylesianiu, a także zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zminimalizowanie utraty bioróżnorodności poprzez nałożenie obowiązków należytej staranności na przedsiębiorstwa sprzedające towary, które powodują wysokie ryzyko wylesiania,⁸ w tym legalnego wylesiania.

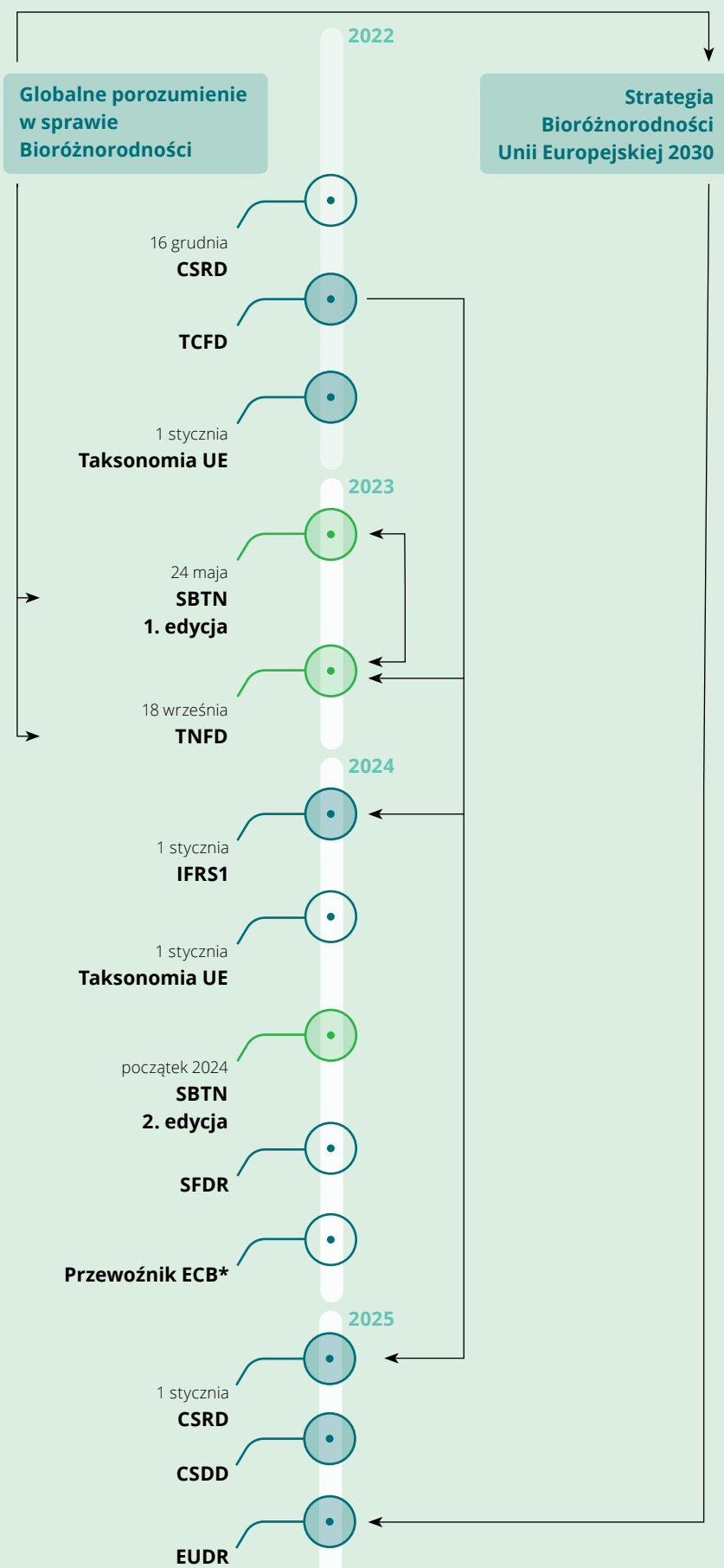
Rozporządzenie w sprawie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych

SFDR wymaga od europejskich instytucji finansowych analizowania ich udziału w inwestycjach o głównych niekorzystnych skutkach (PAI) dla środowiska, w tym wskaźników bioróżnorodności⁹.

Przewodnik Europejskiego Banku Centralnego (EBC)

Przewodnik nadzorczy EBC określa, w jaki sposób banki powinny uwzględniać ryzyko klimatyczne i środowiskowe - z wyraźnym odniesieniem do ryzyka spowodowanego utratą bioróżnorodności - w swojej strategii biznesowej, łańdź korporacyjnym, zarządzaniu ryzykiem i ujawnianiu informacji¹⁰.

Rys. 1: Harmonogram wdrażania dobrowolnych i obowiązkowych ujawnień dotyczących bioróżnorodności

Dobrowolne standardy i stowarzyszenia

W miarę jak bioróżnorodność staje się coraz bardziej integralną częścią zobowiązań korporacyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju, firmy będą coraz częściej oczekiwać zaktualizowanych i nowych zasobów wspierających ich wysiłki (lub działania).

Dostępne zasoby są znacznie skromniejsze niż te dotyczące zmian klimatycznych, choć w najbliższym czasie zostaną zrewidowane. Wiodące organizacje pracujące nad przewidywanymi ujawnieniami dotyczącymi bioróżnorodności, a także wytycznymi i ramami strategicznymi zostały przedstawione na tej stronie.

Grupa zadaniowa ds. ujawniania informacji finansowych związanych ze naturą (TNFD): Zarządzanie ryzykiem i szansami związanymi z naturą oraz zasady ujawniania informacji TNFD to inicjatywa rynkowa, oparta na podstawach naukowych i wspierana przez rządy, mająca na celu pomoc firmom w ocenie, zarządzaniu i raportowaniu ich wpływu i związku z naturą poprzez ocenę zależności, ryzyk i szans. Model TNFD odzwierciedla strukturę Grupy Zadaniowej ds. ujawniania informacji finansowych związanych z klimatem (TCFD), a jej celem jest oszacowanie ilościowe ekspozycji finansowej organizacji w wyniku utraty kapitału naturalnego. We wrześniu 2023 r. TNFD opublikowała ostateczną wersję swoich rekomendacji dotyczących zarządzania ryzykiem i ujawniania informacji¹¹.

Science Based Targets for Nature (SBTN)

SBTN czerpie z doświadczeń inicjatywy Science Based Targets (SBTi) zorientowanej na problem emisji gazów cieplarnianych. Inicjatywa ta polega na współpracy między wiodącymi globalnymi organizacjami non-profit i organizacjami, które współpracują ze sobą w celu nakłonienia największych światowych firm i miast do przyjęcia celów opartych na nauce i podjęcia działań w zakresie ochrony wody, gruntów, oceanów i bioróżnorodności do 2025 roku¹².

GRI 304: Bioróżnorodność 2016

GRI 304 ma na celu zaprezentowanie najlepszych praktyk uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym i dostosowanie ich do najnowszych osiągnięć i odpowiednich instrumentów międzyrządowych w dziedzinie różnorodności biologicznej. Aktualizacja standardu obejmuje informacje o wpływie na bioróżnorodność specyficzne dla poszczególnych lokalizacji. Wymagane jest raportowanie m.in. wpływu na bioróżnorodność w całym łańcuchu dostaw, zmian w stanie bioróżnorodności, bezpośrednich czynników powodujących utratę bioróżnorodności oraz jej wpływu na ludzi¹³.

Nature Action 100

Nature Action 100 to globalna inicjatywa angażująca inwestorów, która została oficjalnie powołana podczas COP15. Inicjatywa ta angażuje firmy w kluczowych sektorach, które są uważane za systemowo ważne dla odwrócenia strat w naturze i spadku bioróżnorodności do 2030 roku¹⁴.

Zobowiązanie do finansowania bioróżnorodności

Zobowiązanie to zostało zainicjowane przez grupę 26 instytucji finansowych wzywających światowych liderów do zobowiązania się do ochrony i przywrócenia bioróżnorodności poprzez ich działalność finansową i inwestycje. Sygnatariusze zobowiązują się do wyznaczenia celów i publicznego raportowania ich realizacji do 2025 roku. Każda instytucja finansowa może podpisać zobowiązanie, wypełniając formularz rejestracyjny¹⁵.

One Planet Business for Biodiversity (OP2B)

OP2B to międzynarodowa, międzysektorowa koalicja biznesowa zorientowana na działania w zakresie bioróżnorodności, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Koncentruje się ona na trzech filarach: zwiększaniu skali rolnictwa regeneracyjnego, zwiększaniu różnorodności biologicznej upraw i ochronie ekosystemów o wysokiej wartości, zapewniając zarówno niezbędne narzędzia, jak i forum do dyskusji.

Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF)

PBAF zrzesza międzynarodowe banki, podmioty zarządzające aktywami i inwestorów, a także umożliwia instytucjom finansowym ocenę i ujawnianie wpływu kredytów i inwestycji na różnorodność biologiczną. Według PBAF, każdy bank, zarządzający aktywami, czy fundusz emerytalny może wykorzystać tę platformę do pomiaru i działania w ukierunkowany sposób w celu zmniejszenia swojego negatywnego wpływu oraz przyczynienia się do ochrony i odbudowy bioróżnorodności¹⁶.

Dekada przywracania ekosystemów ONZ

Agencje ONZ odpowiedzialne za tę inicjatywę - Program Środowiskowy ONZ (UNEP) i Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), twierdzą, że im lepszy stan ekosystemów Ziemi, tym zdrowsza będzie cała planeta i jej mieszkańcy.

Poprawa stanu ekosystemów oznacza pomoc w odbudowie tych, które zostały zdegradowane lub zniszczone, oraz ochronę tych, które są nadal względnie nienaruszone. Ma to kluczowe znaczenie dla osiągnięcia Celów Zrównoważonego Rozwoju, w szczególności tych dotyczących walki z kryzysem klimatycznym i powstrzymania wciąż postępującej utraty bioróżnorodności. Bardziej zróżnicowane i odporne ("zdrowsze") ekosystemy mają znacznie większy potencjał dostarczania wielu kluczowych dóbr i usług, w tym retencji wody, poprawy jakości gleby, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz pochłaniania dwutlenku węgla.

Bezpośrednią odpowiedzią na ogłoszenie przez ONZ Dekady Przywracania Ekosystemów jest uruchomiony przez UNEP/GRID-Warszawa program Re-Generacja. Jest to inicjatywa ogólnokrajowa, w ramach której do współpracy zapraszani są przedstawiciele instytucji zajmujących się ochroną natury - parków narodowych i krajobrazowych oraz regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, a także władz samorządowych i organizacji pozarządowych, w celu identyfikacji ekosystemów wymagających interwencji w celu ich ochrony i/lub restytucji.

Jednakże kluczem do sukcesu działań na rzecz przywracania ekosystemów jest zaangażowanie społeczności biznesowej i uznanie przez nią odpowiedzialności za presję wywieraną na środowisko naturalne przez działalność gospodarczą. Zaangażowanie biznesu musi dotyczyć najbardziej palących kwestii środowiskowych: nie tylko poważnych szkód w świecie natury, które już mają miejsce w wyniku działalności człowieka, ale także powstrzymania dalszej degradacji ekosystemów.

Firmy uczestniczące w programie Re:Generacja mogą stać się "rodzinami adopcyjnymi" dla ekosystemów wartych uwagi i troski. Ich zaangażowanie może zostać opisane w publikowanych raportach ESG, zgodnie z unijnymi dyrektywami (NFRD i jej następcą CSRD), zgodnie z Europejskimi Standardami Sprawozdawczości dot. Zrównoważonego Rozwoju (ESRS) w takich obszarach jak zmiany klimatyczne (E1), zasoby wodne i morskie (E3) czy bioróżnorodność i ekosystemy (E4).

Rozdzial I

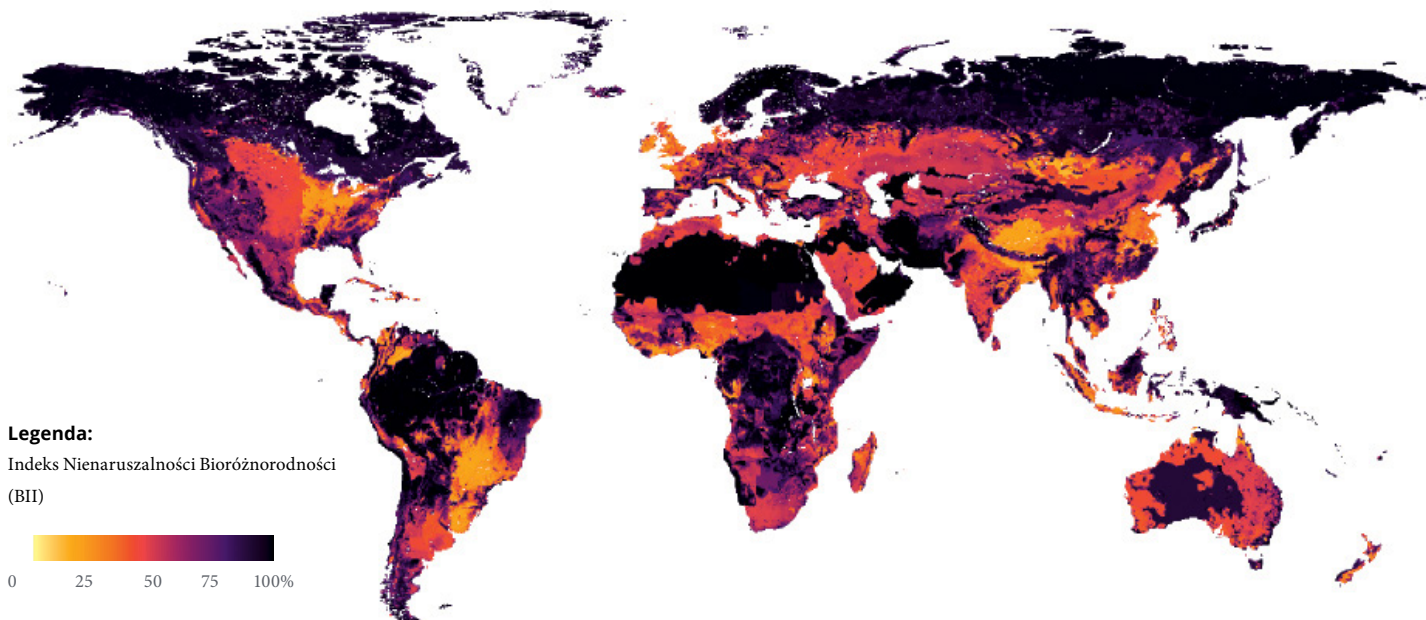
Natura w kryzysie

Wprowadzenie do bioroznorodnosci i jej znaczenie

Bioroznorodnosc jest nieodlaczna cecha natury i zdrowych ekosystemow, tworzac powiazana siec gatunkow, z ktorych wszystkie sa od siebie zalezne. Obejmuje ona roznorodnosc form zycia i ich interakcji na lądzie, w wodzie i powietrzu, obejmujac geny, populacje, gatunki i ekosystemy, w tym lasy, mokradla, oceany i wody slodkie. Różnorodność biologiczna zapewnia niezbędne usługi kluczowe dla dobrobytu ludzkości, takie jak pożywienie, leki, energia czy materiały. Ponadto ekosystemy odgrywają rolę w regulowaniu klimatu, jakości powietrza, zasobów wodnych, zapylania roślin, rozprzestrzeniania nasion, zwalczania szkodników i chorób, zdrowia gleby, kwasowości oceanów i tworzenia siedlisk. Natura dostarcza również fizycznych i emocjonalnych doświadczeń, możliwości uczenia się, inspiracji i poczucia przynależności.

Natura jest źródłem wszystkiego, co podtrzymuje ludzkie życie. Jednakże wraz z kryzysem bioróżnorodności, bezprecedensowa utrata gatunków, w tym roślin, owadów i ssaków stanowi ona zagrożenie dla równowagi całego systemu naturalnego, a w rezultacie jest zagrożeniem dla nas wszystkich.

Rys. 2. Nienaruszalność bioróżnorodności

Źródło: Living Planet Report 2022, WWF

Nienaruszalność bioróżnorodności

Aby lepiej zrozumieć przeszłe, obecne i przyszłe zmiany w naturze, naukowcy z londyńskiego Muzeum Historii Naturalnej opracowali wskaźnik nienaruszalności bioróżnorodności (BII), który śledzi stan bioróżnorodności w regionach, krajach i siedliskach.

Wskaźnik nienaruszalności bioróżnorodności (BII) podsumowuje zmiany w ekosystemach w wyniku działalności człowieka. Przedstawia on szacunkowy procent pierwotnej liczby gatunków które pozostały i ich liczebność na danym obszarze, pomimo wpływu człowieka. Wskaźnik BII jest uśredniany dla różnych obszarów (krajów, regionów i w skali globalnej), aby określić pozostałą bioróżnorodność na danym obszarze¹⁷.

Powyższa mapa¹⁸ pokazuje zależność pomiędzy działalnością człowieka a utratą bioróżnorodności. Najciemniejsze obszary oznaczają te z BII między 90-100%, posiadające "wystarczającą bioróżnorodność, aby być odpornym i funkcjonującym ekosystemem". Na najjaśniejszym końcu spektrum znajdują się obszary o jasnopomarańczowym i żółtym odcieniu oznaczające BII poniżej 30%, co oznacza, że ich bioróżnorodność została "zubożona a ekosystemowi może grozić załamanie."

Podczas gdy duże ciemne obszary są nadal widoczne i wskazują na odporne i sprawnie funkcjonujące ekosystemy, należy zwrócić uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze, mapa nie przedstawia ekosystemów morskich. Po drugie, Indeks uwzględnia jedynie zmiany i intensyfikację w eksploatacji gruntów, wzroście populacji ludzkiej i zubożenia krajobrazu. Nie są to jednak wszystkie czynniki powodujące utratę bioróżnorodności.

Według Raportu Oceniającego IPCC nr 6, który ocenia 238 ognisk bioróżnorodności, działalność człowieka wpłynęła już na wszystkie ogniska różnorodności biologicznej: morskie, słodkowodne i lądowe. Te ostatnie są w dużej mierze dotknięte utratą siedlisk i są jeszcze bardziej wrażliwe na zmiany klimatu niż ekosystemy morskie. "Stwierdzono, że przewidywane zmiany klimatu mają negatywny wpływ na wszystkie mierniki różnorodności biologicznej, a mianowicie na liczebność gatunków, różnorodność, obszar, fizjologię i potencjał połowowy ryb"¹⁹.

Biorąc to pod uwagę, gdyby wpływ klimatu został uwzględniony na mapie, jest wysoce prawdopodobne, że byłoby znacznie mniej ciemnych obszarów, co oznaczałoby jeszcze mniej odporne ekosystemy.

Studium przypadku: Wydry morskie i ekosystem lasu wodorostów

Wydra morska to uroczy ssak morski, który odgrywa kluczową rolę w utrzymaniu zdrowia ekosystemów lasów wodorostów. Wydry morskie żywią się jeżowcami, które zjadają wodorosty²⁰. W przypadku nieobecności wydr morskich, niekontrolowane populacje jeżowców mogą doprowadzić do powstania "jeżowcowych pustyń" (tzw. pustynie oceaniczne), powodując efekt domina w całym ekosystemie i prowadząc do jego załamania²¹. Niestety, z powodu działalności myśliwych i handlarzy futrami w XVII i XVIII wieku, gatunek ten prawie wyginął. Po 200 latach wydry morskie znajdują się obecnie na Czerwonej Liście IUCN, z tendencją spadkową populacji spowodowaną wyciekami ropy, zanieczyszczeniami chorobami i brakiem wysokiej jakości siedlisk, w tym ubytkiem wodorostów.

Skutki ekonomiczne mogą być znaczące. Badanie wykazało, że lasy wodorostów wnoszą do światowej gospodarki **ponad 500 mld USD w skali roku**²².

Ekosystem ten jest ważny dla rybołówstwa komercyjnego, ponieważ zapewnia siedlisko dla gatunków, które są cenne z handlowego punktu widzenia, takich jak skorupiaki i śledzie. Ponadto same wodorosty są wykorzystywane do różnych celów, w tym produkcji żywności, kosmetyków, a nawet biopaliw. Wraz ze spadkiem liczebności wodorostów, branże te ponoszą straty, a społeczności przybrzeżne, utrzymujące się z rybołówstwa i handlu wodorostami przeżywają trudności gospodarcze²³.

Wydra morska z upolowanym jeżowcem

Zdrowy las wodorostów

Wydry morskie

„Jeżowcowa pustynia”

Natura i gospodarka

Około połowa światowego PKB zależy w znacznym stopniu od naturalnych ekosystemów zapewniających niezbędne zasoby i usługi²⁴.

Zarówno nowoczesna, jak i tradycyjna działalność gospodarcza, a także całe gałęzie przemysłu, zależą od zdrowych ekosystemów oraz dostarczanych przez nie dóbr i usług. Na przykład, wydajność produkcji rolnej zawsze była ściśle związana z aktywnością owadów zapylających, żyzną glebą i czystą wodą dostarczanych przez naturalne ekosystemy, a nowoczesne urządzenia technologiczne bazują na minerałach ziem rzadkich, niezbędnych do produkcji zaawansowanej elektroniki czy pojazdów elektrycznych.

Raport opublikowany przez WWF stwierdza, że w negatywnym scenariuszu bez zmian ("business as usual"), **skumulowane straty spowodowane stratami środowiskowymi i degradacją ekosystemów mogą osiągnąć wartość 10 bilionów USD do 2050 r²⁵**.

Jest to wartość zbliżona do sumy rocznych PKB Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii²⁶.

To dlatego utrata bioróżnorodności i wynikająca z niej zapaść ekosystemów znalazły się na czwartym miejscu listy dziesięciu największych zagrożeń, z którymi ludzkość będzie musiała się zmierzyć w ciągu najbliższych 10 lat wg raportu Światowego Forum Ekonomicznego 2023²⁷.

Natura i społeczeństwo

Ludzie zawsze byli zależni

od dobrostanu natury. W dzisiejszych czasach, oprócz wspierania działalności gospodarczej, zasoby i usługi naturalne - w tym między innymi czyste powietrze, obfite zasoby słodkiej wody, żyzne gleby i stabilny klimat - stanowią podstawowe dobra publiczne, które leżą u podstaw funkcjonowania społeczeństwa. W związku z tym spadek zasobów naturalnych może zwiększać ryzyko geopolityczne i społeczne i potencjalnie destabilizować środowiska biznesowe²⁸.

Ludzie czerpią bezpośrednie korzyści materialne z natury, zapewniane przez jej zasoby i usługi, takie jak żywność, energia, leki, zasoby genetyczne, a także kluczowe materiały, które są niezbędne dla dobrostanu całych społeczeństw i utrzymania indywidualnych kultur.

Dla przykładu, ponad **2 miliardy** ludzi stosuje drewno jako podstawowe źródło energii, **około 4 miliardy** ludzi korzysta z naturalnych środków leczniczych, a **około 70%** leków onkologicznych bazuje na substancjach naturalnych lub syntetycznych inspirowanych naturalnymi²⁹.

Przykłady kluczowych aspektów w jakich społeczeństwo jest zależne od natury

Zdrowie

Degradacja i zubożenie naturalnych ekosystemów mogą mieć znaczący wpływ na zdrowie publiczne. Aby to zilustrować, przyjrzyjmy się zaburzeniom ekosystemów, które wywołały choroby zakaźne np. ścisła korelacja pomiędzy wylesianiem, a epidemiami chorób przenoszonych przez zwierzęta takich jak Ebola czy wirus Zika. Przedsiębiorstwa i ich wyniki finansowe są zagrożone z powodu wybuchów epidemii zakłócających ich działalność i funkcjonowanie łańcuchów dostaw, prowadząc do absencji i spadku produktywności siły roboczej³⁰. Co więcej, konsekwencje pogarszania się stanu natury przekładają się także na wzrost zanieczyszczenia powietrza, który jest poważnym zagrożeniem dla zdrowia, powodującym rocznie od 3,4 do 8,9 miliona zgonów³¹.

Pokój na świecie

Degradacja natury może, w połączeniu ze zmianami klimatu, przyczynić się do występowania niedoborów wody i wywołać inne negatywne zdarzenia. Susze, które mają związek ze zmianami klimatu, są dodatkowo nasilane przez straty naturalne, takie jak wylesianie. Z geopolitycznego punktu widzenia susze są coraz częściej wymieniane jako kluczowe czynniki eskalacji przemocy, obserwowane w regionach takich jak Afryka Subsaharyjska. Przykładem może być rola suszy w syryjskiej wojnie domowej³².

Równość płci

Skutki strat w naturze i zmian klimatycznych mają bardziej dotkliwy wpływ na kobiety i dzieci, głównie dlatego, że kobiety zajmują kluczową pozycję w zarządzaniu zasobami biologicznymi, takimi jak paliwo, żywność i woda. Ponieważ równouprawnienie płci przyczynia się do wzrostu gospodarczego, negatywne skutki strat naturalnych dla kobiet wpływają na ogólny rozwój gospodarczy, potencjalnie ograniczając możliwości biznesowe i wzrost rynku³³.

Studium przypadku: Związek pomiędzy deforestacją a epidemią wirusa Ebola

Wylesianie może wpływać na zdrowie ludzi w bezpośredni sposób, ponieważ powoduje wyjście dzikich zwierząt z ich naturalnych siedlisk i często przybliża je do populacji ludzkich. Takie warunki sprzyjają częstszemu przenoszeniu chorób odzwierzęcych na ludzi.

Badania EcoHealth Alliance wykazały, że 31% ognisk nowych i pojawiających się chorób, takich jak wirus Nipah, Zika i Ebola jest powiązanych z wylesianiem³⁴.

W badaniach opublikowanych niedawno w internetowym czasopiśmie [Nature Scientific Reports](#) stwierdzono prawie uniwersalny, dwuletni związek pomiędzy wylesianiem a [epidemiami wirusa Ebola](#). Obszary, na których doszło do znacznej utraty lasów, wykazywały wysokie prawdopodobieństwo wybuchu epidemii wirusa Ebola u ludzi dwa lata później. Zatem niszczenie naturalnych siedlisk leśnych stanowi bezpośrednie zagrożenie dla ludzi żyjących na danym obszarze. Niektóre wybuchy epidemii wirusa Ebola zostały już opanowane, ale inne, takie jak epidemia w Afryce Zachodniej, która trwała od 2013 do 2016 roku i zabiła ponad 11 000 osób, szybko rozprzestrzeniają się w całym regionie, docierając nawet do Stanów Zjednoczonych i Europy.

Studium przypadku: Następstwa w postaci strat gospodarczych i biznesowych

Poza tragicznymi ofiarami śmiertelnymi, spustoszenie wynikające z epidemii wirusa Ebola oznacza znaczne straty gospodarcze i biznesowe, które z kolei przekładają się na negatywne skutki dla rynku pracy, prowadząc do podwyższonego bezrobocia, niższych zarobków, ograniczonych możliwości edukacyjnych i mniejszej konsumpcji żywności.

W Liberii liczba zatrudnionych osób spadła o 40% od początku kryzysu, przy czym szczególnie ucierpiały kobiety³⁵.

Koszty nie ograniczają się jednak wyłącznie do krajów Afryki Zachodniej. Wybuch epidemii spowodował znaczące zakłócenia w łańcuchu dostaw w innych częściach świata. Na przykład "firmy wydobywcze, rolnicze i energetyczne zwykle prowadzą duże operacje w krajach afrykańskich, więc to one ponoszą teraz ciężar pandemii wirusa Ebola". Innym przykładem jest luksemburski producent stali ArcelorMittal S.A., który [poinformował, że wykonawcy pracujący nad rozbudową kopalni rudy żelaza w Liberii powołali się na wystąpienie siły wyższej i przenieśli pracowników poza granice kraju, zamykając tym samym projekt³⁶](#).

Ryzyka i szanse: dwie strony monety

Firmy działają w ramach globalnych i lokalnych gospodarek i są od nich zależne, ale potrzebują zdrowego społeczeństwa, dla zachowania podaży na produkty lub usługi. Zarówno gospodarka, jak i społeczeństwo są zależne od natury. Niektóre branże, takie jak rolnictwo, polegają bezpośrednio na naturze w celu zapewnienia ciągłości swojej działalności, podczas gdy inne są pośrednio zależne od niej poprzez swoje łańcuchy dostaw.

Chociaż widoczny kryzys ekosystemów jest zwykle opisywany w kategoriach zagrożeń dla społeczeństwa i biznesu, może on być również szansą na przeprojektowanie globalnej gospodarki na system korzystny dla natury, co oznacza system, w którym działalność gospodarcza i polityka aktywnie wzmacniają i odbudowują środowisko naturalne, co prowadzi do pozytywnych wyników netto w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów, zdrowia planety i całej globalnej gospodarki³⁷.

Raport Światowego Forum Ekonomicznego identyfikuje 15 transformacji systemowych, z rocznym potencjałem biznesowym o wartości **10 mld USD, dzięki któremu do 2030 r. mogłoby powstać 395 mln miejsc pracy.**

W raporcie stwierdzono, że systemowe przemiany mogą wspólnie utorować drogę do rozwoju pozytywnego dla ludzi i środowiska naturalnego, który będzie odporny na przyszłe wydarzenia³⁸. Przeprojektowanie globalnej gospodarki może nie tylko zapobiec katastrofie naturalnej i zaoszczędzić biliony dolarów, ale także stworzyć szanse, które finansowo przewyższają ryzyko, jednocześnie tworząc bezpieczniejszy świat dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Dla większości firm bioróżnorodność to nie tylko kwestia związana z obszarami wokół zakładów produkcyjnych. Istotny wpływ i zależności występują także w łańcuchu dostaw, zwłaszcza w odniesieniu do rolnictwa i wydobywania surowców. Dlatego też kluczowe znaczenie ma zwiększona przejrzystość i identyfikowalność łańcucha dostaw, w połączeniu z zagadnieniami bioróżnorodności i zrównoważonego rozwoju.

Firmy powinny angażować w ten swoich dostawców i opierać decyzje na ocenie głównych ryzyk związanych z pozyskiwaniem surowców i ochroną różnorodności biologicznej. Stowarzyszenia branżowe mogłyby odegrać tu ważną rolę, zapewniając wsparcie swoim członkom i zwiększając efektywność działań w związku z faktem, że każda firma powinna przeprowadzić własną ocenę w zakresie wpływu na bioróżnorodność. Ponadto wsparcie to pomogłoby firmom z sektora MŚP, które często nie mają zasobów do przeprowadzania własnych analiz.

Po zidentyfikowaniu głównych ryzyk przychodzi czas na działanie. Firmy muszą opracować plan uniknięcia lub przynajmniej złagodzenia negatywnych skutków. Ze względu na swoją wiedzę i doświadczenie, organizacje pozarządowe mogą być cennymi partnerami do współpracy w procesie usystematyzowanej identyfikacji i wdrażania efektywnych działań na rzecz ochrony bioróżnorodności.

- Global Nature Fund

Rozdział II

Wplyw biznesu i zaleznosc od natury

Utrata bioroznorodnosci jest zagrozeniem dla wszystkich przedsiebiorstw, calego spoleczenstwa i przyszlych pokoleń.

Opierajac sie na wynikach licznych badan, nie ma watpliwosci, ze obecnie obserwujemy juz ogromna i coraz szybsza utrate bioroznorodnosci, a wkrótce możemy odczuc jej konsekwencje,

ktorych skala jest poza naszym zrozumieniem. Ten alarmujacy trend jest czasami nazywany "szóstym masowym wymieraniem".³⁹.

Ponad polowa swiatowego PKB zalezy od natury, jej roznych zasobow i uslug ekosystemowych⁴⁰. Jesli dojdzie do ich zalamania, wplyw na biznes, a w konsekwencji na spoleczenstwo, bedzie katastrofalny. Aby zrozumiec skale i czynniki tego ryzyka, ktore juz rysuje sie na horyzoncie, oraz wlasciwie zaplanowac niezbedna reakcje, musimy odpowiedziec na dwa nastepujace pytania:

W jaki sposob rozne sektory gospodarki wplywaja na ekosystemy Ziemi i bioroznorodnosc?

W jakim stopniu sa one uzaleznione od dobr i uslug natury i co oznacza dla nich utrata bioroznorodnosci?

Aby zrozumieć ten złożony problem, musimy zacząć od pojęcia "kapitału naturalnego". "Kapitał naturalny" to inne określenie na zasoby odnawialne i nieodnawialne np. rośliny, zwierzęta,

powietrze, wodę, gleby, minerały), które w połączeniu dają strumień korzyści dla ludzi⁴¹. Warto podkreślić, że koncepcja ta obejmuje nie tylko surowce, ale także rolę różnych ekosystemów i różnych

usług jakie dostarczają, utrzymując całe społeczeństwa poprzez dostarczanie dóbr niezbędnych do rozwoju człowieka, takich jak czysta woda, żyzne gleby i cenne, zróżnicowane zasoby genetyczne.

Rys. 3. Procesy o skali globalnej i bioróżnorodność tworzą zasoby kapitału naturalnego, które przynoszą korzyści ludziom.

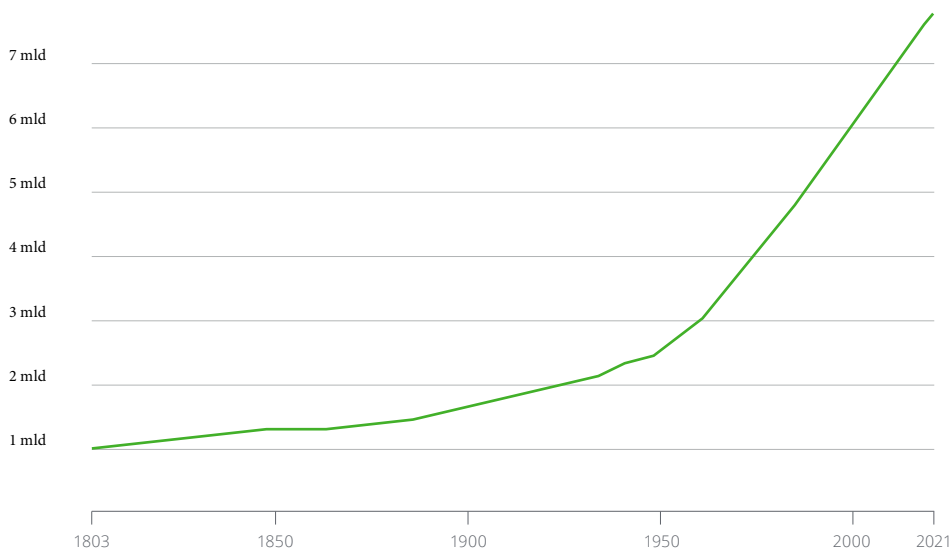
Źródło: Wytyczne dotyczące różnorodności biologicznej w ramach Protokołu w sprawie kapitału naturalnego, 16 marca 2020 r.,

Ludzie, społeczeństwa, gospodarki, a w końcu także współczesny biznes i firmy od dawna bazują na bogactwie zasobów naturalnych i usług świadczonych przez ekosystem Ziemi.

Jest jednak coś, co się zmieniło: skala tego procesu.

Liczba ludzi na świecie wzrosła z około jednego do ośmiu miliardów w ciągu zaledwie dwóch stuleci. Oznacza to, że zapotrzebowanie na żywność wzrosło wykładniczo, nawet bez oceny różnic we wzorcach żywieniowych pomiędzy krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się.

Wykres 2: Liczba ludności w latach 1803-2021

Źródło: HYDE (2017); Gapminder (2022); UN (2022)

Innym przykladem wyraźnej i stale rosnacej presji na ekosystemy Ziemi sa szybko rozwijajace sie obszary miejskie. Obecnie juz ponad polowa ludzi na swiecie zyje w miastach, a liczba ta prawdopodobnie wzrośnie do 70% do 2050 roku⁴². W rezultacie obszary miejskie juz teraz maja ogromny wplyw na otaczajace srodowisko, poprzez przekształcanie lasow, mokradeł i innych obszarow w przestrzen miejskie. Aby nadazyć za tym rozwojem, oświeclic miasta i napędzac przemysl, wycinamy drzewa, budujemy sieci transportowe przez dziewicze obszary i kopujemy ziemie, aby wydobywac surowce potrzebne do produkcji energii, spalajac je pozniej i emitujac szkodliwe gazy cieplarniane.

Opracowywanie potencjalnych scenariuszy na przyszłość nie jest nauka scista. Jednak kilka kluczowych wnioskow z Prognozy OECD do 2060 r. moze rzucic nieco swiatla na ksztalt globalnej gospodarki w ciagu najblizszych kilku dekad.

Przewiduje sie, ze w latach 2011-2060 globalny produkt krajowy brutto (PKB) wzrośnie czterokrotnie, zgodnie z centralnym scenariuszem bazowym przewidywanym przez model OECD ENV-Linkages. Prognozuje sie, ze do 2060 r. sredni globalny dochód na mieszkancia osiagnie obecny poziom OECD (około 40 000 USD).

Produkcja i konsumpcja przenoszą sie w kierunku gospodarek wschodzacych i rozwijajacych sie, które maja srednio wyzsza intensywnosc zuzycia materialow.

Przewiduje sie, ze globalne zuzycie materialow wzrośnie ponad dwukrotnie z 79 gigaton (miliard ton) w 2011 roku do 167 gigaton w 2060 roku. Minerale niemetaliczne, takie jak piasek, żwir i wapień, stanowią ponad polowe calkowitego zuzycia materialow.

Istnieja jednak rowniez pozytywne tendencje, które powinny być silnie wspierane:

- Przewiduje sie, ze materialochlonnosc swiatowej gospodarki bedzie spadać szybciej niz w ostatnich dziesiecioleciach - w tempie srednio 1,3% rocznie, odzwierciedlajac rozejście sie trendow: globalne zuzycie materialow rośnie, ale nie tak szybko jak PKB.
- Prognozuje sie, ze recykling stanie sie bardziej konkurencyjny w porownaniu z wydobyciem materialow pierwotnych.
- Silny wzrost popytu na materialy oznacza, ze zarowno zuzycie materialow pierwotnych, jak i wtornych rośnie mniej wiecej w tym samym tempie.

Źródło: "Global Material Resources Outlook to 2060. Economic Drivers and Environmental Consequences"

Skumulowany wpływ łańcuchów wartości na naturę i bioróżnorodność

Chociaż ludzie stanowią jedynie 0,01% całkowitej biomasy życia na Ziemi, 8,1 miliarda jej mieszkańców, w pogoni za wzrostem gospodarczym i w wyniku związanej z tym eksploatacji środowiska naturalnego, doprowadziło do wyginięcia 82% dzikich ssaków i prawie połowy naturalnych ekosystemów⁴³.

Obecne tempo utraty gatunków, przekraczające historyczne normy o dziesiątki, a nawet setki razy znajduje się na szybkiej trajektorii wzrostowej. Ten głęboki wpływ działalności człowieka na naturę zapowiada to, co biolodzy zaczęli nazywać erą antropocenu, oznaczającą epokę, w której działania człowieka będą fundamentalnie kształtować geologię Ziemi.

Konsekwencje naszych działań przekraczają obecnie wytrzymałość naturalnych ekosystemów, przesuwając naturalne granice i zwiększając perspektywę nieodwracalnych przekształceń w środowisku, a tym samym w naszym własnym ludzkim ekosystemie.

Międzyrządowa Platforma Naukowo-Polityczna ds. Różnorodności Biologicznej Usług Ekosystemowych (IPBES) identyfikuje pięć głównych czynników, które odpowiadają za ponad 90% całkowitej degradacji stanu środowiska naturalnego w ciągu ostatnich pięciu dekad. Czynniki te wynikają ze złożonej interakcji pomiędzy istniejącymi nawykami konsumpcyjnymi, ukrytymi wzajemnymi powiązaniami łańcucha wartości, dynamiką populacji, wzorcami handlowymi, innowacjami technologicznymi i strukturami zarządzania, które IPBES klasyfikuje jako sprzyjające lub pośrednie zagrożenia⁴⁴.

Każdego roku na całym świecie ubywa około dziesięć milionów hektarów lasów.

Czynniki powodujące utratę bioróżnorodności

ZMIANY W UŻYTKOWANIU MÓRZ I GRUNTÓW

Zmiany w użytkowaniu mórz i obszarów lądowych odnoszą się do zmian w sposobie, w jaki ludzie wykorzystują i modyfikują środowiska przybrzeżne i lądowe. Zmiany te negatywnie wpływają na różnorodność biologiczną poprzez zakłócanie naturalnych siedlisk, prowadząc do ich utraty, fragmentacji i zanieczyszczenia, zagrażając ostatecznie przetrwaniu różnych gatunków. Około 75% powierzchni Ziemi zostało znacząco zmienione przez działalność człowieka.

ZMIANA KLIMATU

Od 1980 roku emisje gazów cieplarnianych podwoiły się, podnosząc średnie globalne temperatury o co najmniej 0,7 stopnia Celsjusza. Istnieją przesłanki wskazujące na to, że wzrost temperatury spowodowany zmianami klimatu może zagrażać aż jednemu na sześć gatunków w skali globalnej.

ZANIECZYSZCZENIA

Zanieczyszczenia, w tym chemikaliami i odpadami, są głównym czynnikiem wpływającym na różnorodność biologiczną i zmiany ekosystemów, ze szczególnie niszczycielskimi bezpośrednimi skutkami dla siedlisk słodkowodnych i morskich. Populacje roślin i owadów zmniejszają się w wyniku uporczywego stosowania wysoce niebezpiecznych, nieselektywnych środków owadobójczych. Zanieczyszczenie mórz plastikiem wzrosło dziesięciokrotnie od 1980 roku, wpływając na co najmniej 267 gatunków zwierząt. Rośnie również zanieczyszczenie powietrza i gleby.

BEZPOŚREDNIA EKSPLOATACJA

Bezpośrednia eksploatacja odnosi się do wydobywania i wykorzystywania zasobów naturalnych z ekosystemów, często obejmujących działania takie jak pozyskiwanie drewna czy górnictwo. Działania te mogą bezpośrednio szkodzić bioróżnorodności poprzez niszczenie siedlisk i uszczuplanie populacji różnych gatunków. Intensywne rolnictwo powoduje nadmierną eksploatację gleby i zasobów wodnych.

INWAZYJNE GATUNKI

Gatunki inwazyjne to organizmy nierodzące, które po wprowadzeniu do nowych ekosystemów mogą konkurować z gatunkami rodzimymi i zakłócać równowagę ekologiczną. Gatunki inwazyjne odegrały rolę w prawie 40% przypadków wyginięcia (w których znana jest przyczyna) od 1600 roku. Co więcej, szacuje się, że wartość szkód gospodarczych wynikających z wprowadzenia szkodników w Australii, Brazylii, Indiach, RPA, Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych przekroczy 100 mld USD rocznie⁴⁵.

Musimy przemyśleć nasze podejście do zagrożeń związanych ze środowiskiem i bioróżnorodnością. W długich łańcuchach dostaw istnieje wiele ukrytych współzależności, które wpływają nie tylko na jeden, ale na wiele sektorów gospodarki i finalnie prowadząc do ryzyka rozprzestrzenienia się na system finansowy. Grafika przedstawia uproszczone powiązania między różnymi sektorami.

Sektor	Zagrożenia związane ze środowiskiem i bioróżnorodnością
Rolnictwo i rybołówstwo	• Zmniejszona produktywność i niższe zbiory, niższe przychody i wyższe koszty adaptacyjne z powodu załamania ekosystemów • Gatunki inwazyjne niszczące uprawy • Ryzyko reputacyjne z powodu szkodliwych procesów produkcyjnych • Ryzyko związane z popytem wynikające z przyjęcia przez firmy wysokich standardów bioróżnorodności
Transport lotniczy i turystyka	• Utrata cennych obszarów turystycznych, wyższe koszty adaptacji i łagodzenia zmiany klimatu • Nowe regulacje
Logistyka	• Niższe obroty z powodu zaburzeń ekosystemów skutkujące wyzwaniem w łańcuchu dostaw • Nowe regulacje dla dużych magazynów
Instytucje finansowe	• Ryzyko reputacyjne z powodu finansowania szkodliwych inwestycji • Niższa spłacalność kredytów z powodu efektu rozlewania się problemów • Nowe regulacje
Obszary zurbanizowane	• Choroby odzwierzęce/epidemie wpływające na siłę roboczą i łańcuchy dostaw • Wyższe ceny żywności z powodu zakłóceń w łańcuchach dostaw
Energetyka	• Nowe regulacje • Ryzyko reputacyjne • Nowe technologie odpowiadające na preferencje rynkowe i regulacje skutkujące utratą przewagi konkurencyjnej
Górnictwo	• Nowe regulacje
Handel detaliczny	• Zmiany w modelach zakupowych skutkujące niższymi przychodami i wyższymi kosztami z powodu zakłóceń w łańcuchach dostaw.

Rolnictwo + Logistyka + Handel:

Zapaść ekosystemów i gatunki inwazyjne mogą powodować zagrożenia dla ciągłości działalności w sektorze rolnictwa. Zakłócenia w dostawach żywności mogą mieć wpływ na logistykę i handel detaliczny, prowadząc do wzrostu cen.

Górnictwo odkrywkowe + Obszary zurbanizowane:

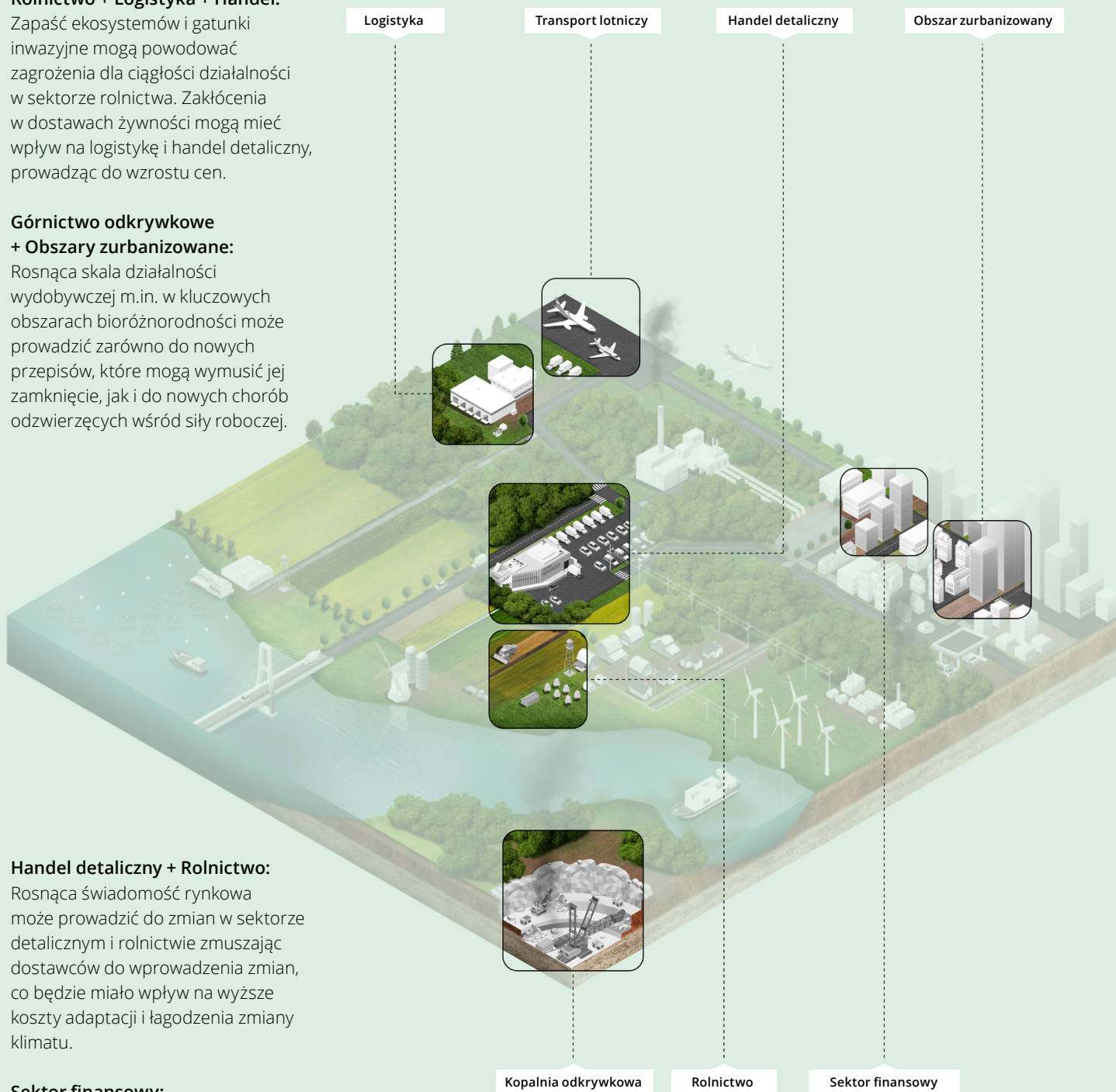
Rosnąca skala działalności wydobywczej m.in. w kluczowych obszarach bioróżnorodności może prowadzić zarówno do nowych przepisów, które mogą wymusić jej zamknięcie, jak i do nowych chorób odzwierzęcych wśród siły roboczej.

Handel detaliczny + Rolnictwo:

Rosnąca świadomość rynkowa może prowadzić do zmian w sektorze detalicznym i rolnictwie zmuszając dostawców do wprowadzenia zmian, co będzie miało wpływ na wyższe koszty adaptacji i łagodzenia zmiany klimatu.

Sektor finansowy:

Wszystkie powyższe wyzwania mogą skutkować niższą spłacalnością kredytów, osieroconymi aktywami i ryzykiem rozprzestrzeniania się problemów w całym sektorze finansowym.

Wpływ biznesu na naturę

Liczne sektory gospodarki, a także niezliczone działania biznesowe i przemysłowe przyczyniają się do utraty różnorodności biologicznej na wiele sposobów. Ich wpływy są ze sobą powiązane ze względu na globalne szlaki handlowe i współzależności między firmami, usługami i kluczowymi dostawami. Ich połączona ogromna negatywna presja na różnorodność biologiczną może zmaterializować się w postaci istotnego ryzyka biznesowego dla tych samych sektorów. Najnowsze badania, rzucające nowe światło na przyczyny utraty bioróżnorodności, uznają następujące sektory biznesowe za najbardziej wpływowe^{46,47,48}.

Branże te mają potencjalnie największy negatywny wpływ na naturę i bioróżnorodność, jednakże presja ze strony globalnej gospodarki na tym się nie kończy. Wszystkie działania biznesowe i przemysłowe mają pewien wpływ na całe ekosystemy i poszczególne gatunki. Ważnym elementem tej układanki jest rola sektora finansowego, który przy braku odpowiednich polityk może finansować działania szkodliwe dla środowiska, które są szkodliwe dla środowiska. Dlatego ostatnio, pod naciskiem opinii publicznej i nowych regulacji, coraz więcej instytucji finansowych podejmuje inicjatywy mające na celu zbadanie wpływu, zależności i powiązanego ryzyka biznesowego w ich portfelach.

1. Produkcja żywności
2. Ropa naftowa, gaz i paliwa
3. Chemikalia
4. Dystrybucja i handel detaliczny artykułami konsumpcyjnymi
5. Metalurgia i górnictwo
6. Farmaceutyki & Dostawcy opieki zdrowotnej i usług
7. Samochody i transport
8. Elektrownie
9. Budownictwo i powiązana infrastruktura

"Zrozumienie prawdziwej wartości natury dla biznesu, zarówno przez pryzmat ekonomiczny, jak i kulturowy, będzie miało transformacyjny wpływ na nasze relacje ze środowiskiem. Jest to zmiana której bardzo potrzebujemy, aby pomóc spowolnić niewiarygodny spadek bioróżnorodności na całym świecie i ograniczyć jego wpływ na biznes i społeczeństwo."

Tayanah O'Donnell, Partner Deloitte Australia

Produkcja żywności

Intensywne rolnictwo konwencjonalne jest odpowiedzialne za wszystkie pięć głównych czynników utraty bioróżnorodności. Wraz z szybkim wzrostem populacji rośnie popyt na żywność, co prowadzi do intensywnych praktyk rolniczych i większej ilości gruntów wykorzystywanych pod uprawy i hodowlę zwierząt.

Wraz ze wzrostem popytu rolnicy nadmiernie eksploatują ziemię i morza w sposób bezpośredni. W celu zwiększenia plonów, gdy wydajność gruntów nie jest wystarczająca, aby zaspokoić rosnący popyt, koncentrują się oni na intensywnym stosowaniu pestycydów i nawozów oraz stosują monokulturowe nasadzenia, co ma poważne negatywne konsekwencje dla różnorodności biologicznej, obniżając jakość gleby i wody, a w konsekwencji zaburzając całe ekosystemy. Prowadzi to do spadku plonów z metra kwadratowego. Co gorsza, przełowienie spowodowało już znaczny spadek populacji gatunków morskich.

“Obszar przeznaczony pod uprawy rolne stanowi obecnie około połowy powierzchni planety nadającej się do zamieszkania.”⁴⁹

Rolnictwo w znacznym stopniu przyczynia się do zmian klimatu, które są jednym z najważniejszych czynników powodujących utratę bioróżnorodności, a z sektorem tym związanych jest około **30% emisji antropogenicznych**⁵⁰.

Ropa naftowa, gaz i paliwa

Wpływ tego sektora jest w dużej mierze spowodowany emisją gazów cieplarnianych (GHG), które przyspieszają zmiany klimatyczne.

Bezpośrednie emisje z działalności związanej z ropą naftową i gazem stanowią prawie 15% całkowitych emisji gazów cieplarnianych związanych z energią, a dalsze wykorzystanie ropy naftowej i gazu powoduje kolejne 40% emisji⁵¹.

Oprócz samych emisji, sektor ten powoduje znaczne zanieczyszczenie i niszczenie krytycznych siedlisk poprzez wylesianie podczas budowy dużych obiektów operacyjnych oraz długich rurociągów gazowych.

Chemikalia

W porównaniu z widocznym wpływem innych sektorów na utratę różnorodności biologicznej, na przykład poprzez wylesianie lub przełowienie, skutki zanieczyszczenia chemicznego są znacznie bardziej subtelne i prawdopodobnie dopiero teraz zaczynają się ujawniać po długim czasie intensywnego stosowania chemikaliów w przemyśle i gospodarce światowej. Badania sugerują, że zanieczyszczenie chemiczne może już stanowić zagrożenie dla 20% gatunków wymienionych na Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych IUCN, a w niektórych przypadkach jest to najbardziej negatywny czynnik⁵².

W Europie - zidentyfikowanej jako ognisko utraty różnorodności biologicznej z powodu zanieczyszczeń, aż 75% produkowanych chemikaliów jest niebezpiecznych dla ludzi i/lub planety⁵³.

Chemikalia te, gdy nie są poddane oczyszczaniu, przenikają do gleby i wody, następnie są spożywane przez zwierzęta i w ten sposób trafiają wyżej w łańcuchu pokarmowym, aż do ludzi.

Poza bezpośrednim zanieczyszczeniem i toksycznością, chemikalia mogą również powodować różne, nieznane jeszcze negatywne skutki, na przykład utratę różnorodności genetycznej⁵⁴.

Dystrybucja i handel detaliczny artykułami konsumpcyjnymi

Dystrybutorzy i sprzedawcy detaliczni działają jako łącznik pomiędzy sektorami gospodarki i reagują na rosnącą globalną konsumpcję dostarczając społeczeństwu coraz większe ilości towarów i usług.

Ich wpływ na ekosystemy i bioróżnorodność jest zazwyczaj pośredni, poprzez przyspieszenie wzrostu zdolności produkcyjnych oraz generowanie odpadów i zanieczyszczeń pochodzących z transportu.

Metalurgia i górnictwo

Podobnie jak w przypadku sektora paliwowego, działalność wydobywcza powoduje zanieczyszczenie środowiska, emisje dwutlenku węgla i niszczenie krytycznych siedlisk. Górnictwo ma również znaczący wpływ na jakość i podaż słodkiej wody oraz jakość gleby w pobliskich lokalizacjach.

Według badań, aż 1200 kopalń zlokalizowanych jest w tak zwanych "Kluczowych Obszarach Bioróżnorodności"⁵⁵.

Farmaceutyki oraz dostawcy i usługi opieki zdrowotnej

Branża farmaceutyczna i usługi opieki zdrowotnej wpływają na bioróżnorodność poprzez zanieczyszczenia, które generują, gdy leki dostają się do ekosystemu, zwykle poprzez nasze organizmy⁵⁶ lub gdy są niewłaściwie składowane na wysypiskach śmieci. W niektórych przypadkach odpady z procesu produkcji leków dostają się do ekosystemów bez odpowiedniego i bezpiecznego oczyszczenia. Choć wpływ ten jest znacznie mniej widoczny niż inne formy zanieczyszczenia, zagraża on w dużym stopniu organizmom żyjącym w rzekach, jeziorach i glebie, wywierając wpływ podobny do innych chemikaliów.

Ogromny wpływ międzysektorowy, spowodowany różnymi praktykami produkcyjnymi, wzorcami konsumpcji i brakiem praktyk zarządzania odpadami związany jest z zanieczyszczeniem mikrodrobinami plastiku.

Cząsteczki te zanieczyszczają glebę, ekosystemy wodne, są spożywane przez zwierzęta znajdujące się nawet w najodleglejszych ekosystemach (takich jak Arktyka) i docelowo trafiają do ludzkiej krwi.

Samochody i transport

Najczęściej dostrzeganym wpływem sektora transportu na bioróżnorodność jest generowanie hałasu i zanieczyszczeń powietrza np. cząsteczki pyłu, emisje spalin. Dotyczy to zarówno transportu drogowego, jak i lotniczego. Istnieją jednak również inne negatywne skutki:

Transport drogowy

Wraz z rosnącym wykorzystaniem pojazdów elektrycznych, zapotrzebowanie na akumulatory gwałtownie rośnie. Wymaga to między innymi minerałów, niklu, który niestety występuje w miejscach o bogatych ekosystemach, takich jak Indonezja, Filipiny, Nowa Kaledonia czy niektóre rejony Australii. Wydobycie tego rzadkiego minerału może znacząco zakłócić lokalne ekosystemy.

Transport lotniczy

Wraz z szybkim rozwojem globalnej mobilności w ciągu ostatnich 50 lat, samoloty mogły stać się istotnym czynnikiem napędzającym migrację gatunków inwazyjnych. Dodatkowo, zwiększona liczba pasażerów wymaga większej liczby lotnisk, a także rozbudowy istniejących portów. Może to znacząco wpłynąć na bogate i różnorodne biologicznie obszary, ponieważ te węzły transportowe są zwykle budowane poza centrami miast, co dodatkowo potęguje zmiany w użytkowaniu gruntów.

Transport morski

Oprócz wytwarzania podwodnego hałasu i bycia przyczyną zanieczyszczeń, statki mogą wpływać na bioróżnorodność w sposób podobny do samolotów, przenosząc gatunki inwazyjne do innych części świata.

Sektor energetyczny

Wytwarzanie energii elektrycznej jest obecnie w fazie transformacji zmierzającej do realizacji ambicji określonych w porozumieniu paryskim. Aby transformacja ta mogła się dokonać, potrzebne są ogromne zasoby kluczowych minerałów, takich jak nikiel, kobalt, miedź i mangan i inne. Niestety, minerały te występują w miejscach o wysokiej bioróżnorodności.

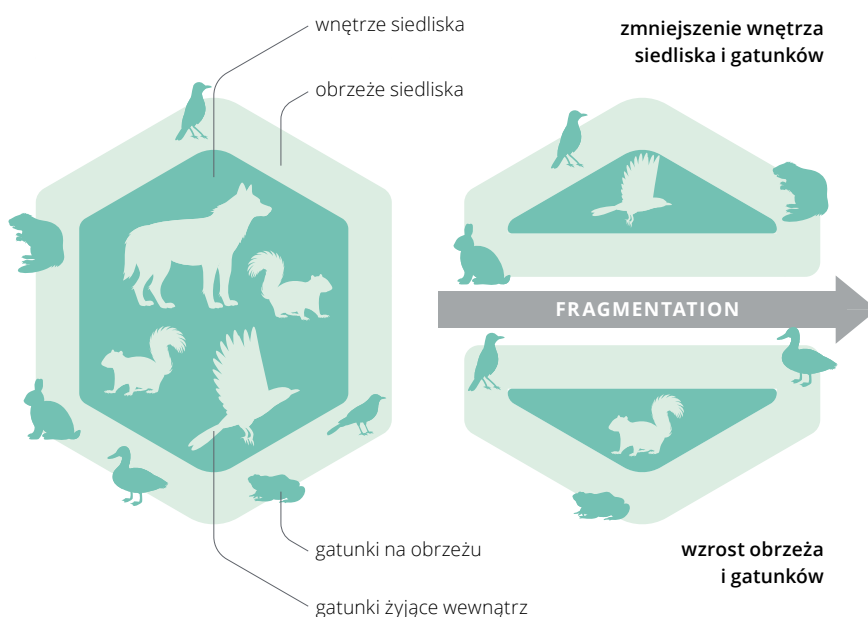
Spośród 1200 kopaliń w Kluczowych Obszarach Bioróżnorodności, 29% dostarcza minerały o krytycznym znaczeniu dla transformacji energetycznej⁵⁷.

Budownictwo i powiązana infrastruktura

Wszystkie sektory gospodarki, a także całe społeczeństwo, potrzebują infrastruktury i budynków. Dlatego też, biorąc pod uwagę przyspieszone tempo urbanizacji, zabudowa ma ogromny wpływ na otaczające ekosystemy.

Rys. 4. Fragmentacja siedlisk

Złożona infrastruktura urbanistyczna

O ile koncepcja oceny potencjalnego wpływu nowej infrastruktury i projektów budowlanych na środowisko nie jest niczym nowym dla firm z branży nieruchomości realizujących nowe projekty, o tyle skumulowane oddziaływanie budynków i związanej z nimi infrastruktury jest bardziej skomplikowane.

Poza budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi, przemysłowymi i magazynowymi obejmuje to wszystkie elementy infrastruktury transportowej, energetycznej, wodociągowej, kanalizacyjnej i gospodarki odpadami.

Coraz szybszy rozwój miast odbywa się kosztem utraty naturalnych siedlisk, takich jak lasy i tereny podmokłe. Drogi, mosty, linie kolejowe, elektryczne linie przesyłowe i inne konstrukcje często przecinają obszary naturalne, prowadząc do fragmentacji siedlisk.

1.2 mkm²

ekspansja obszarów miejskich do roku 2030

25 mkm

utwardzonych dróg potrzebnych do roku 2050

335,000 km

torów kolejowych potrzebnych do roku 2050⁵⁸

Wzajemne powiązania między bioróżnorodnością, zależnościami od natury i ryzykami dla biznesu

Według Światowego Forum Ekonomicznego istnieje sześć sektorów najbardziej zależnych od towarów i usług dostarczanych przez naturę, a ponad połowa wartości dodanej jest związana z ich łańcuchami dostaw.

Należą do nich: przemysł chemiczny i materiałowy, lotnictwo, podróże i turystyka, nieruchomości, górnictwo i metalurgia, logistyka i transport, handel detaliczny oraz branża lifestylowa⁵⁹.

W niektórych regionach geograficznych i branżach przedsiębiorstwa już doświadczyły zakłóceń spowodowanych utratą bioróżnorodności. W innych regionach i branżach presja nie jest jeszcze odczuwalna. Ryzyko może się jednak wkrótce zmaterializować. Według TNFD istnieją trzy główne grupy zagrożeń związanych ze środowiskiem: zagrożenia fizyczne, transformacyjne i systemowe.⁶⁰

“Ponad 70% lasów na świecie znajduje się w odległości 1 km od skraju lasu”⁶¹.

Przykłady zagrożeń związanych ze środowiskiem dla biznesu

	Kategoria	Opis	Przykłady sektorów, w których ryzyko może się zmaterializować
Ryzyka fizyczne	Doraźne	Utrata surowców, zakłócenia operacji, utrata odporności, katastrofalna utrata plonów spowodowana brakiem zapylaczy lub skutkami odzwierzęcych chorób zakaźnych spowodowanych przez zmiany w użytkowaniu gruntów.	Bezpośredni wpływ - rolnictwo, leśnictwo, np. z powodu nadmiernej eksploatacji, intensywnego stosowania chemikaliów. Pośredni wpływ - produkcja żywności, transport, spedycja, handel detaliczny - np. z powodu zakłóceń w produkcji lub spadku wydajności siły roboczej na skutek nowych epidemii.
	Chroniczne	Utrata surowców, zakłócenia operacji, utrata odporności, katastrofalna utrata plonów spowodowana brakiem zapylaczy lub skutkami odzwierzęcych chorób zakaźnych spowodowanych przez zmiany w użytkowaniu gruntów.	Rolnictwo, produkcja żywności, leśnictwo, nieruchomości, turystyka, transport (pośrednio), przemysł farmaceutyczny i ochrona zdrowia.
Ryzyka transformacyjne	Polityka i prawo	Zmiany w prawnym otoczeniu operacyjnym ze względu na nowe przepisy, regulacje i polityki (lub egzekwowanie istniejących).	Wszystkie sektory, z naciskiem na te o największym wpływie, ponieważ mogą być objęte nowymi regulacjami wcześniej niż inne branże.
	Rynek	Zmieniająca się dynamika na rynkach, w tym zmiany preferencji konsumentów, wynikające ze zmian w uwarunkowaniach fizycznych, regulacyjnych, technologicznych i reputacyjnych oraz dynamiki interesariuszy.	Rolnictwo i produkcja żywności, turystyka, FMCG, transport (pośrednio), handel detaliczny (pośrednio).
	Technologia	Zastępowanie produktów lub usług innymi o mniejszym/lepszym wpływie na naturę lub mniej zależnymi od natury.	Rolnictwo, chemia, górnictwo, energetyka, farmaceutyka - np. ze względu na ryzyko pojawienia się nowych technologii, które mogą umożliwić ciągłość działania w przypadku nowych regulacji.
	Reputacja	Zmiany w percepcji rzeczywistego lub postrzeganego wpływu firmy, w tym na poziomie lokalnym, gospodarczym i społecznym, mogą wynikać z bezpośredniego wpływu firmy, branży i/lub wpływu operacji upstream / downstream.	Wszystkie sektory, ze szczególnym uwzględnieniem tych o największym wpływie, które mogą być na celowniku NGO i opinii publicznej. Dotyczy to również dużych firm i liderów w każdej branży, nawet jeśli nie są najbardziej szkodliwe.
Ryzyka systemowe	Załamanie ekosystemu	Ryzyko, że krytyczny system naturalny przestanie funkcjonować, np. osiągnięte zostaną punkty krytyczne i naturalny ekosystem załame się, powodując masowe straty geograficzne lub sektorowe (sumowanie ryzyka fizycznego).	Ta kategoria ryzyka dotyczy przede wszystkim sektora finansowego, który może zaobserwować zwiększone ryzyko w spółkach portfelowych. Wśród innych branż dotkniętych ryzykiem znajdują się sektory handlu detalicznego, transportu i spedycji.
	Zagregowane	Powiązane z podstawowym wpływem utraty natury na poziomy ryzyka fizycznego i transformacyjnego w jednym lub kilku sektorach w portfolio (finansowym lub korporacyjnym).	
	Rozprzestrzenianie się	Ma źródło w finansach lub gospodarce realnej i dotyczy ryzyka, że trudności finansowe w jednej lub kilku instytucjach finansowych rozprzestrzenią się na cały system finansowy.	

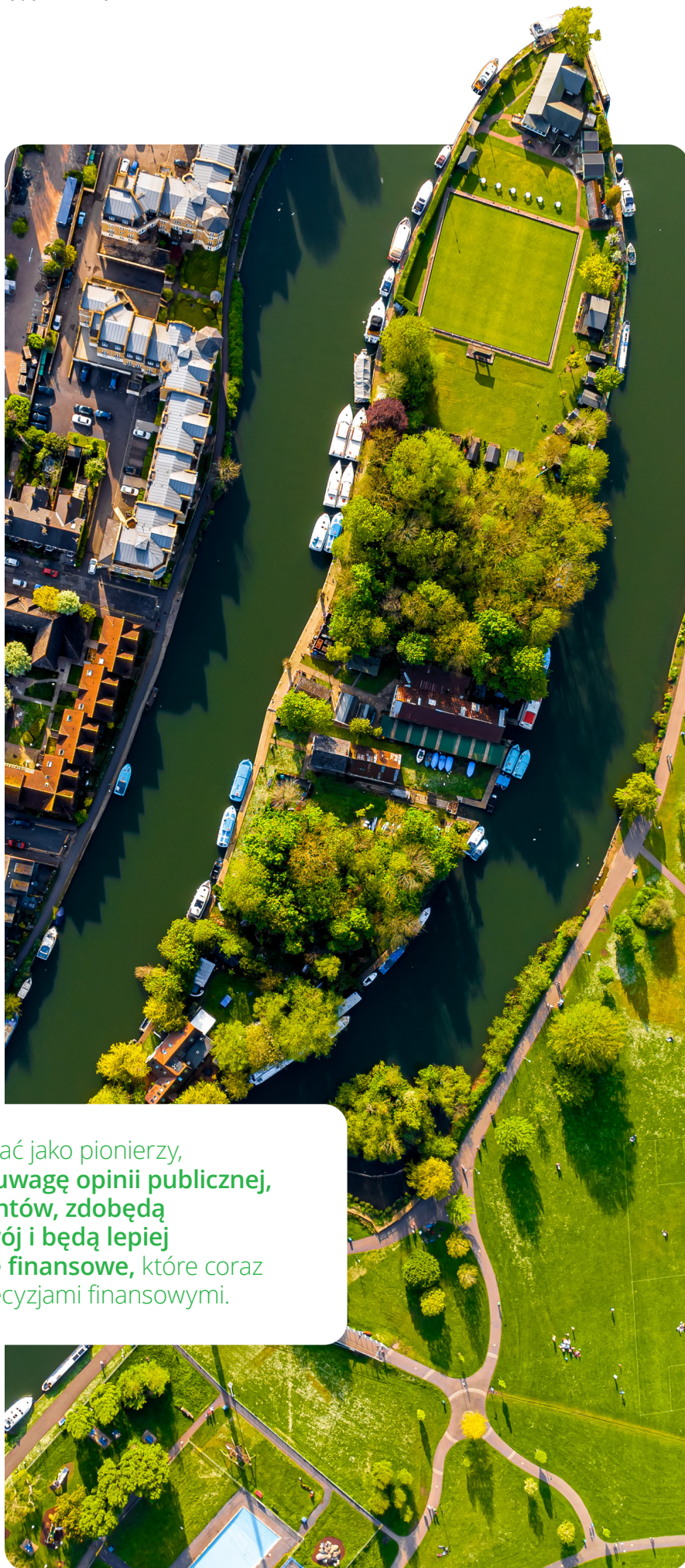
Ze względu na fakt, że zakres i skala potencjalnego wpływu zagrożeń związanych ze środowiskiem na przedsiębiorstwa są tak zróżnicowane, kluczowe jest, aby firmy zaczęły oceniać zależności i potencjalne ryzyka wynikające z ich działalności lub z obserwowanej globalnej utraty bioróżnorodności, która może pośrednio wpływać na łańcuchy wartości. Przydatne ramy identyfikacji i oceny ryzyka związanego z naturą zostały niedawno opublikowane przez TNFD. Więcej informacji na temat TNFD i podejścia do oceny ryzyka związanego ze środowiskiem znajduje się w Załączniku I.

Nie chodzi tylko o ryzyko!

Dla naszego wspólnego dobra przedsiębiorstwa powinny dostrzegać wpływ, jaki wywierają na naturę i bioróżnorodność, wdrażać podejście TNFD i odpowiadać na pojawiające się zagrożenia inicjatywami korzystnymi dla przyrody, przechodząc od negatywnych do pozytywnych skutków swojej działalności. Jeśli inicjatywy te się powiodą, nie tylko ograniczą one ryzyko dla przedsiębiorstw i umożliwią adaptację sektorów mających największy wpływ na różnorodność biologiczną, ale co ważniejsze, doprowadzą do rozkwitu ekosystemów bez wykorzystywania kapitału naturalnego, który jest niezbędny dla przyszłego dobrobytu ludzkości.

Firmy, które zdecydują się działać jako pionierzy, prawdopodobnie **przyciągną uwagę opinii publicznej, pozyskają nowych konsumentów, zdobędą finansowanie na dalszy rozwój i będą lepiej postrzegane przez instytucje finansowe**, które coraz częściej łączą aspekty ESG z decyzjami finansowymi.

Pomimo swoich ograniczeń, ilościowe ratingi ESG prawdopodobnie pozostaną ważną metodą stosowaną przez sektor finansowy do wyboru spółek, które doskonalą swoje praktyki w zakresie środowiska naturalnego i ładu korporacyjnego, w tym koncentrując się na naturze i różnorodności biologicznej.

Rola sektora prywatnego w przeciwdziałaniu utracie bioróżnorodności

Sektor prywatny ma istotny wkład w ochronę i przywracanie bioróżnorodności oraz promowanie zrównoważonego rozwoju, działając tym samym na rzecz przyszłych pokoleń.

Z biznesowego punktu widzenia inwestowanie w kapitał naturalny i społeczny nigdy nie było tak istotne. Nie będzie dobrze prosperujących przedsiębiorstw bez funkcjonujących ekosystemów i zdrowego społeczeństwa, a krótkoterminowe wykorzystywanie gruntów i strategii oparte wyłącznie na zysku nie są już społecznie akceptowalne. Coraz częściej konsumenci domagają się odpowiedzialnych praktyk biznesowych, raportowania i przejrzystości⁶².

Może to być szansa dla sektora prywatnego, aby odegrać kluczową rolę w walce z utratą różnorodności biologicznej i promowaniu działań na rzecz jej ochrony. Biznes wnosi uzupełniające się mocne strony i umiejętności, takie jak wydajność czy efektywność, podejmowanie ryzyka, innowacyjność, elastyczność i zrównoważone finansowanie.

Firmy z sektora prywatnego często dysponują zasobami i wiedzą specjalistyczną, które pozwalają im opracowywać innowacyjne rozwiązania w zakresie ochrony bioróżnorodności. Ich inwestycje mogą bezpośrednio finansować inicjatywy ochronne, w tym projekty związane z ochroną siedlisk, ochroną dzikiej przyrody i odbudową ekosystemów.

Firmy mogą również skupić się na badaniach i rozwoju, aby znaleźć sposoby na bardziej efektywne działanie i mniejszy wpływ na ekosystemy. Ponadto, sektor prywatny może tworzyć zachęty ekonomiczne do ochrony bioróżnorodności i współpracować z organami rządowymi i organizacjami pozarządowymi. Może to przybrać formę inwestowania w ekoturystykę, gdzie naturalne siedliska są chronione, aby przyciągnąć turystów,

lub poprzez rozwój rynków dla produktów pozyskiwanych w sposób zrównoważony. Sektor prywatny może również wyznaczać standardy działań na rzecz bioróżnorodności. Wiele gałęzi przemysłu opracowało już programy certyfikacji i standardy, które promują zrównoważone praktyki w łańcuchach wartości. Przykładem mogą być certyfikaty zrównoważonego leśnictwa⁶³, odpowiedzialnego rybołówstwa⁶⁴ czy etycznego handlu (fair trade)⁶⁵.

Poprzez marketing, inicjatywy społecznej odpowiedzialności biznesu, a także partnerstwa z instytucjami edukacyjnymi, firmy mogą pomóc w informowaniu opinii publicznej o znaczeniu bioróżnorodności i inspirować zmiany zachowań⁶⁶. Jednak aby osiągnąć zmianę zachowań, najpierw musi zmienić się portfolio produktów, a sektor prywatny musi oferować produkty wytwarzane w sposób odpowiedzialny w zakresie bioróżnorodności. Często tak się jeszcze nie dzieje, dlatego konsumenci wciąż mają

niewielkie możliwości wyboru produktów alternatywnych. Sektor prywatny może mieć pozytywny wpływ na ochronę bioróżnorodności, ale powinno się to odbywać w sposób przejrzysty i odpowiedzialny. Należy unikać greenwashingu, a działania powinny przyczyniać się do realizacji celów ochrony przyrody, a nie tylko służyć jako taktyka public relations.

W taki sam sposób jak cele zerowej emisji netto zyskały na znaczeniu w strategiach korporacyjnych, oczekuje się, że koncepcja ustalenia celu "korzystnego dla natury" stanie się podstawowym punktem odniesienia dla przedsiębiorstw⁶⁷. Oznacza to, że od firm będzie się prawdopodobnie oczekiwać uwzględnienia celów pozytywnych dla natury w ich działalności i procesach decyzyjnych. Cel "korzystny dla przyrody" odnosi się do zobowiązania przedsiębiorstw do pozytywnego wkładu w zdrowie i ochronę naturalnych ekosystemów⁶⁸.

"Jednym z wyzwań w sektorze energii odnawialnych jest potencjalna ingerencja w siedliska przyrodnicze podczas budowy i eksploatacji infrastruktury OZE, takiej jak farmy wiatrowe czy instalacje solarne. Inwestycje Respect Energy, zarówno w Polsce, jak i za granicą, realizowane są z poszanowaniem bioróżnorodności. Projekty poprzedzane są dokładnymi ocenami oddziaływania na środowisko i prowadzone pod nadzorem ochrony środowiska. Przykładem mogą być takie inwestycje jak Zwartowo - największa farma fotowoltaiczna w Europie Środkowo-Wschodniej oraz farmy wiatrowe w Jędrzychowicach i Zgorzelcu."

Tomasz Zadroga, Wiceprezes Zarządu Grupy Kapitałowej Respect Energy.

Rola sektora publicznego w przeciwdzialaniu utracie bioroznorodnosci

Sektor publiczny rowniez ma do odegrania wazna role w ochronie bioroznorodnosci. Jego zaangazowanie jest niezbedne ze wzgledu na uprawnienia regulacyjne, mozliwosci ksztaltowania polityk, przydzial srodkow finansowych i zachet oraz poprzez zwiekszanie udzialu firm w dzialaniach na rzecz bioroznorodnosci i egzekwowanie przepisow dotyczacych ochrony srodowiska.

Rzady sa uprawnione do tworzenia przepisow i regulacji majacych na celu ochronę bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów. Przede wszystkim mogą ustanawiać obszary chronione, ustalać limity wydobycia zasobów i egzekwować normy dotyczące zanieczyszczenia i ochrony siedlisk⁶⁹.

Rzady są odpowiedzialne za planowanie przestrzenne i regulacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczając określone obszary do ochrony, a inne do zagospodarowania, podmioty publiczne mogą zarządzać niekontrolowanym rozwojem miast, chronić krytyczne siedliska, i utrzymywać krajobrazy z bogatą bioróżnorodnością.

Mają one również uprawnienia regulacyjne, które mogą wykorzystać do egzekwowania od firm przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla projektów rozwojowych. Oceny te pomagają zidentyfikować potencjalne negatywne skutki dla bioróżnorodności i ekosystemów, a także podjąć odpowiednie środki w celu złagodzenia tych skutków⁷⁰.

Podmioty sektora publicznego mogą prowadzić projekty odbudowy ekosystemów w celu odzyskania zdegradowanych krajobrazów i promowania odbudowy bioróżnorodności. Można to osiągnąć między innymi poprzez finansowanie i wspieranie przez rząd badań i innowacji, co prowadzi do rozwoju nowych

technologii, strategii i podejść do ochrony natury.

Ponadto rządy mogą tworzyć ramy prawne, które zachęcają do ochrony bioróżnorodności. Mogą one obejmować oferowanie zachęt podatkowych lub dotacji dla firm i osób fizycznych zaangażowanych w działania ochronne, a także zmniejszanie subwencji i innych zachęt dla inicjatyw, które szkodzą bioróżnorodności. Rządy odgrywają kluczową rolę we wpływaniu na międzynarodowe negocjacje i porozumienia, promując globalną współpracę w zakresie przeciwdziałania utracie bioróżnorodności i ochrony siedlisk. Sektor publiczny odgrywa również istotną rolę w finansowaniu działań na rzecz różnorodności biologicznej. Włączenie celów dotyczących bioróżnorodności do długoterminowego planowania strategicznego jest ważnym sposobem zapewnienia, że różnorodność biologiczna będzie odpowiednio finansowana i wspierana przez rząd jest odpowiednio finansowana i wspierana przez rządową politykę fiskalną i regulacyjną⁷¹. Administracja publiczna, jako największy nabywca towarów i usług, powinna również uwzględniać kryteria bioróżnorodności w wymogach zielonych zamówień publicznych. Jednak często zdarza się, że alokacja kapitału może zostać zmieniona na korzyść natury tylko wtedy, gdy stanowi ona odpowiedź na cele rozwojowe danego kraju, które często koncentrują się na rozwoju gospodarczym.

Jedną z najważniejszych ról sektora publicznego jest gromadzenie danych i monitorowanie postępu. Rządy mogą monitorować zgodność z przepisami, nakładać grzywny za nielegalne działania i podejmować działania prawne przeciwko tym, którzy naruszają przepisy dotyczące ochrony natury⁷². Władze publiczne powinny również informować i edukować wszystkich

interesariuszy, w szczególności ogół społeczeństwa, na temat potrzeby zachowania bioróżnorodności. Zachęca się władze publiczne do uwzględniania kwestii bioróżnorodności w komunikacji z interesariuszami. Podmioty sektora publicznego mogą angażować lokalne społeczności w działania na rzecz ochrony natury. Zaangażowanie społeczności w podejmowanie decyzji i zarządzanie zasobami naturalnymi sprzyja poczuciu własności i odpowiedzialności⁷³.

Zaangażowanie sektora publicznego w walkę z utratą bioróżnorodności jest niezbędne ze względu na jego autorytet, zasoby i zdolność do kształtowania polityki, która kieruje wysiłkami na rzecz ochrony natury. Ważne jest, aby pamiętać, że jednostki mogą odegrać rolę poprzez tworzenie instytucji i wybieranie liderów, którzy mogą pomóc w ochronie bioróżnorodności.

Efektywna współpraca pomiędzy rządami, organizacjami pozarządowymi, społecznościami lokalnymi i sektorem prywatnym jest kluczem do kompleksowego i zrównoważonego przeciwdziałania utracie bioróżnorodności.

Rozdział III

Wyniki badania rynkowego

Najnowszy raport Living Planet stwierdza, że średnia wielkość populacji monitorowanych gatunków zwierząt na świecie zmniejszyła się o 70% w latach 1970-2022, głównie z powodu niszczenia siedlisk, ale także zmian klimatycznych, handlu dzikimi zwierzętami i innych działań człowieka. Świadomość utraty różnorodności biologicznej rośnie - przełomowe znaczenie ma porozumienie w sprawie różnorodności biologicznej z Montrealu, podpisane przez wiele państw. Teraz jednak uważamy, że nadszedł czas, aby rzucić im wyzwanie i sprawdzić czy wywiążą się ze swoich zobowiązań.

Jest to czas, aby zmobilizować wszystkie firmy do zmiany ich obecnych praktyk i stania się prawdziwymi partnerami ochrony przyrody.

Tylko traktując tę kwestię priorytetowo, możemy chronić życie na naszej planecie. Najważniejsze jest wyznaczanie długoterminowych celów i mierzenie postępów w ich realizacji. Przedsiębiorstwa powinny poszukiwać synergii i przeprowadzać regularne oceny ryzyka i możliwości w zakresie bioróżnorodności..

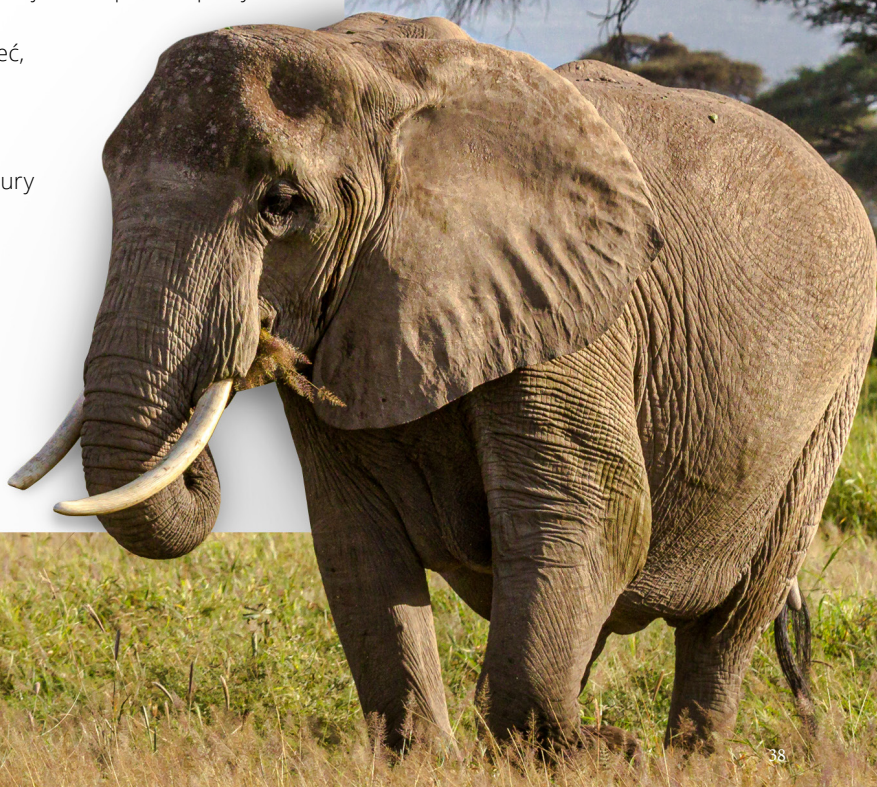
Firmy muszą rozwijać swoją wiedzę, odczuwać presję ze strony interesariuszy, i otrzymywać wsparcie, które ułatwi im prowadzenie działań mających na celu ochronę i przywrócenie bioróżnorodności. Również rola instytucji finansowych będzie znacząca w tej transformacji, ponieważ mogą one z jednej strony egzekwować, a z drugiej pomagać firmom w radzeniu sobie z kryzysem bioróżnorodności. Roczną wartość usług ekosystemowych szacuje się na 150 mld USD. Koszty ich utraty ponoszą i będą ponosić wszyscy: rządy, obywatele, ale przede wszystkim przedsiębiorstwa.

Nie możemy dłużej niszczyć przyrody na kredyt. Musimy znaleźć nowe sposoby działania - takie jak rolnictwo regeneracyjne, niemarnowanie żywności, odejście od paliw kopalnych, gospodarka o obiegu zamkniętym, szara woda i wiele innych. Koniec z greenwashingiem: przedsiębiorstwa muszą zrozumieć, jakie działania są skuteczne i wydajne w kontekście ochrony bioróżnorodności.

Przedsiębiorcy muszą wiedzieć, że nie ma przyszłości bez natury i że wprowadzenie działań mających na celu ochronę bioróżnorodności może przynieść zyski już TERAZ.

Muszą zrozumieć, że nie ma innej drogi.

Mirosław Proppé
CEO WWF Poland

O badaniu

Jest to pierwsza edycja badania przeprowadzonego przez Deloitte, w którym głos zabierają menedżerowie ESG i specjaliści ds. zrównoważonego rozwoju z całego świata, ze szczególnym uwzględnieniem Europy. Dane do tej edycji zostały zebrane w okresie od sierpnia do października 2023 r., a odpowiedzi uzyskano od przedstawicieli 91 firm działających w 19 krajach, w wielu różnych branżach. Pytania ankietowe zostały podzielone na 6 głównych kategorii: wpływ, potencjalne zaangażowanie i inicjatywy, szanse, przeszkody, wskaźniki i cele, zarządzanie i raportowanie.

Skład próby według branż

Branża	%
Motoryzacyjna	1
Energetyka i górnictwo	7
Sektor finansowy	15
Żywność i napoje	6
Ochrona zdrowia	1
Materiały i chemikalia	12
NGO	2
Inne	9
Nieruchomości	9
Handel detaliczny	7
Transport, turystyka, logistyka	7

Skład próby według informacji o firmie

Wielkość firmy	%
<100	9
>1 000	42
100-500	19
500-1 000	6
Forma własności	%
Publiczna	11
Prywatna	40
Notowana na giełdzie	14
Rodzinna	9
Spółka skarbu państwa	4
Spółka zależna	9

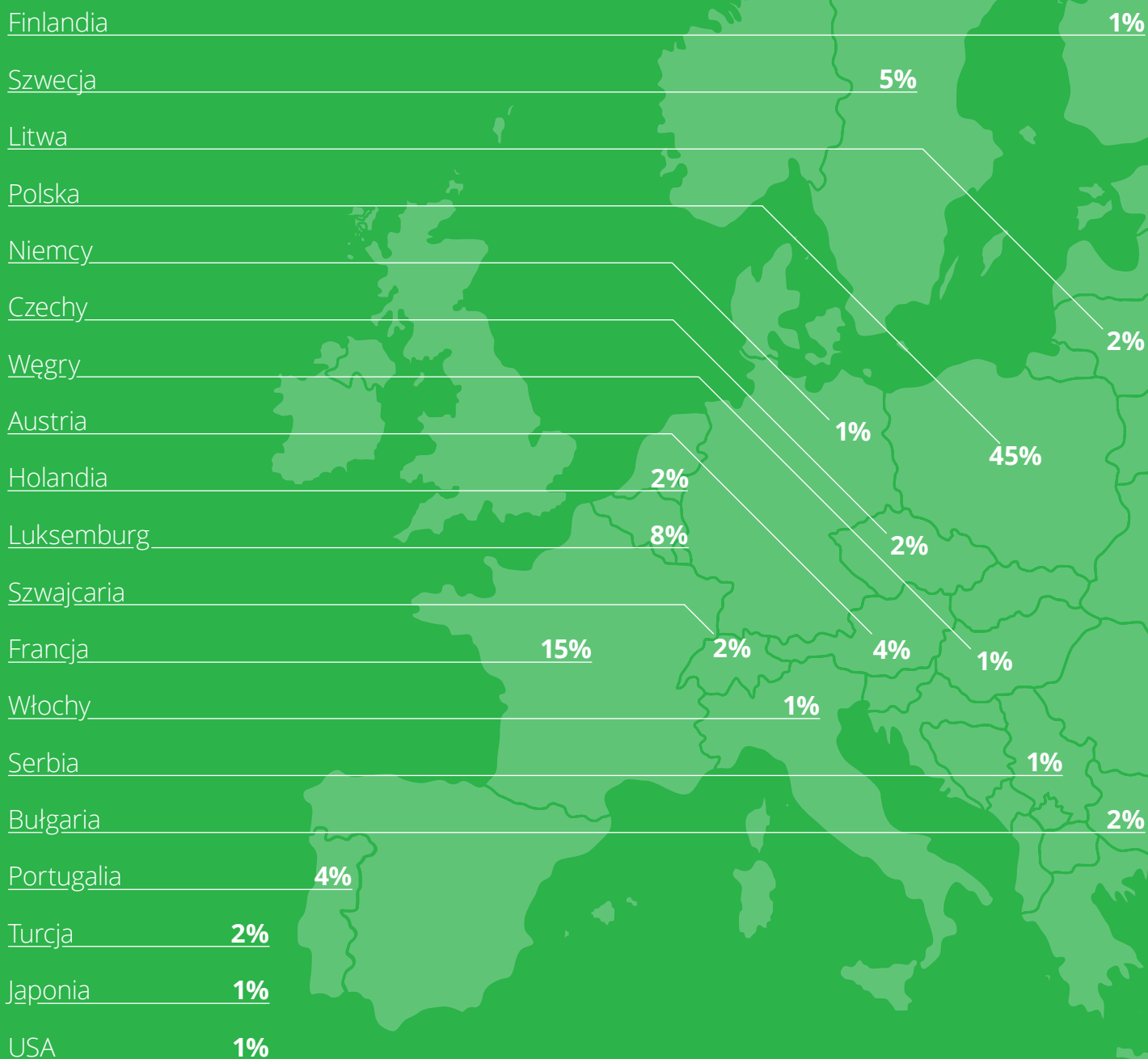
Ograniczenia

Wszystkie wartości procentowe przedstawione w tabelach i na wykresach zostały zaokrąglone zgodnie z zasadami zaokrąglania liczb do liczby całkowitej. Przedstawione dane mogą zawierać margines błędu ponieważ firmy bardziej zaawansowane pod względem działań na rzecz bioróżnorodności mogą być bardziej skłonne do udziału w badaniach rynkowych, a tym samym do promowania swojej działalności.

Podziękowania

Chcielibyśmy podziękować wszystkim uczestniczącym w badaniu menedżerom ESG i specjalistom ds. zrównoważonego rozwoju za ich zaangażowanie w wypełnienie tej ankiety, a także zespołom Deloitte w każdym z krajów, które zbierały dane od lokalnych firm, i przekazały nam przydatne komentarze i cenne uwagi dotyczące wyników ankiety.

Skład próby według lokalizacji geograficznej

Podsumowanie badania rynku

Obawy powoli kieruja sie w strone natury

Pomimo szybkiej utraty bioroznorodnosci i trwajacego kryzysu klimatycznego, firmy prezentuja dosc optymistyczne poglady:

75%

respondentow uwaza, ze "Dziaku natychmiastowym dzialaniom mozemy ograniczyc najgorsze skutki utraty bioroznorodnosci".

Z drugiej strony,

1 na 5 firm

jest zdania, ze "osiagneliśmy juz punkt bez powrotu i jest za pozno, aby naprawic szkody spowodowane utrata bioroznorodnosci".

Ponadto,

86% firm

oczekuje, ze presja w temacie bioroznorodnosci wkrótce wzrośnie.

"Bioroznorodnosc jest jednym z najbardziej krytycznych aspektow, a jej zubozenie ma bezposredni wplyw na nasze zycie. Jest to jednak jednoczesnie jeden z najbardziej klopotliwych tematow w biznesie, glownie ze wzgledu na brak umiejetnosci radzenia sobie z nim w rzeczywistosci biznesowej."

ESG manager from European Retail (Apparel) company.

Próbując podsumować rezultaty badania w jednym zdaniu można powiedzieć, że brak dyskusji na temat bioróżnorodności wynika z braków w wiedzy. Ta niewiedza utrudnia podejmowanie świadomych decyzji i ogranicza uwzględnianie kwestii związanych z bioróżnorodnością w planowaniu strategicznym. Inicjatywy na rzecz bioróżnorodności, o ile są podejmowane, są najbardziej widoczne w sektorach żywności i napojów, energetyki i finansów. Można to przypisać rosnącym obawom związanym z utratą różnorodności biologicznej i potencjalnym wpływem, jaki może ona mieć, również jako efekt uboczny, na inne sektory, a także z powodu regulacji wymagających oceny oddziaływania na środowisko dla projektów budowlanych. Chociaż inicjatywy te są godne pochwały, ich zakres pozostaje ograniczony i często nie obejmuje szerszego spektrum branż i usług dotkniętych utratą bioróżnorodności.

Ponadto, w przypadkach, w których firmy podejmują inicjatywy na rzecz bioróżnorodności, powszechnym wyzwaniem jest brak koordynacji i integracji działań z nadrzędnymi strategiami biznesowymi. Podejmowane wysiłki są często odizolowane i nie wykorzystują potencjalnej synergii, która może wynikać z holistycznego podejścia do zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności. W tym kontekście, menedżerowie ESG i zrównoważonego rozwoju mają do odegrania ważną rolę w koordynowaniu i napędzaniu działań z zakresu odpowiedzialności biznesu. Niestety, rosnące wymagania stawiane tym samym menedżerom, w dużej mierze wynikające z wymogów regulacyjnych, mogą ograniczać ich zdolność do wypełniania dodatkowych obowiązków związanych z bioróżnorodnością.

Podczas gdy świat biznesu poczynił znaczne postępy w zakresie zrównoważonego rozwoju, ochrona różnorodności biologicznej nadal pozostaje wyzwaniem. Zakładamy jednak, że rosnąca świadomość firm pociągnie za sobą coraz większe ukierunkowanie na regulacje i obowiązkowe inicjatywy, których brak do tej pory utrudniał działania.

Kluczowe wnioski:

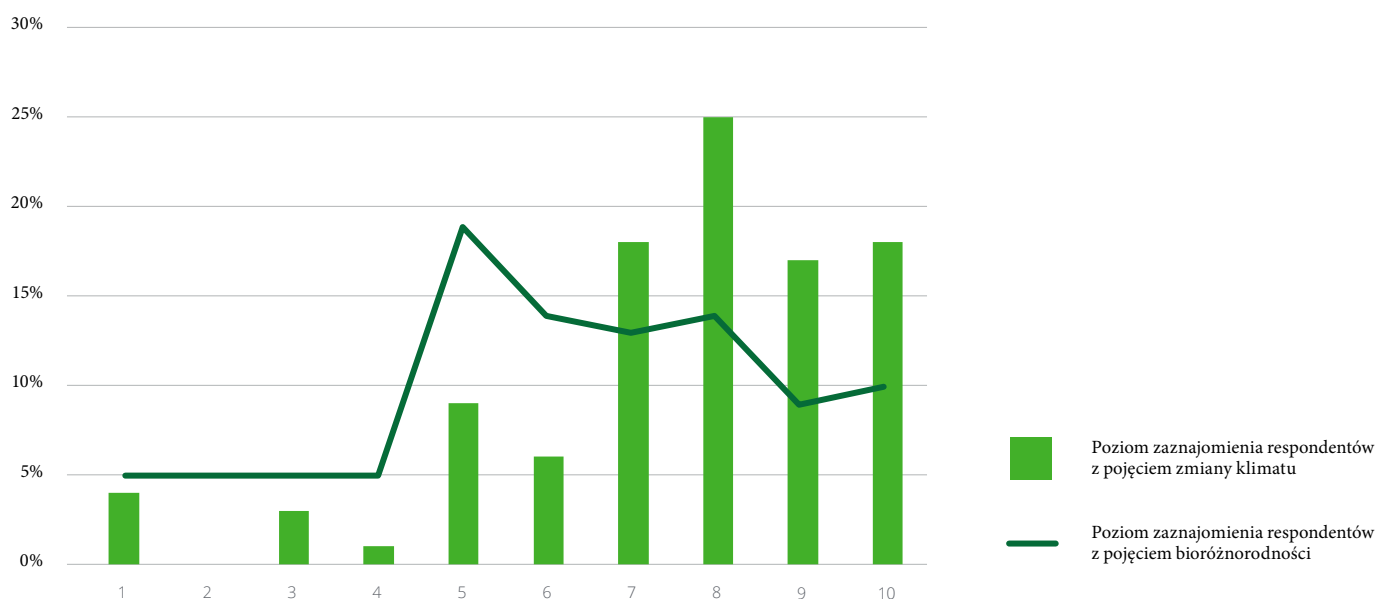
- **Wszystkie oczy zwrócone na zmiany klimatu.** Istnieje rozbieżność w poziomie świadomości pomiędzy zmianami klimatu a różnorodnością biologiczną.
- **Presja rośnie.** Firmy odczuwają rosnące zainteresowanie ze strony organów regulacyjnych, inwestorów i ogółu społeczeństwa działaniami na rzecz bioróżnorodności.
- **Firmy koncentrują się na zgodności z obowiązującymi przepisami,** które jak dotąd nie obejmują aspektu bioróżnorodności ani w skali ogólnej, ani szczegółowej, podobnie jak w przypadku zmian klimatu.
- **Firmy nadal mają ograniczone informacje o swoich łańcuchach dostaw i źródłach surowców,** podczas gdy główny negatywny wpływ na różnorodność biologiczną związany jest właśnie z wydobywaniem lub przetworzeniem surowców.
- **Pomimo umiarkowanego poziomu zrozumienia potencjalnego wpływu utraty bioróżnorodności na działalność biznesową nadal brakuje działań** - tylko ograniczona liczba firm podejmuje kroki w celu dalszej oceny i zmierzenia faktycznego wpływu.
- **Inicjatywy ograniczające utratę różnorodności biologicznej lub wspierające wzrost** bioróżnorodności są wdrażane głównie przez firmy o największym wpływie.
- **Ograniczone zainteresowanie firm** tematem bioróżnorodności wiąże się z koniecznością spełnienia wielu innych obowiązków w obszarze ESG.

Należy ponadto podkreślić ograniczenie przeprowadzonego badania rynkowego. Przedstawione dane mogą zawierać margines błędu, ponieważ firmy bardziej zaawansowane pod względem działań na rzecz bioróżnorodności mogą być bardziej skłonne do wzięcia udziału w takich badaniach rynkowych, a tym samym do promowania swoich działań, w przeciwieństwie do tych, które nie chcą przyznać, że są nieaktywne w tym obszarze.

Co więcej, firmy w Polsce są nadreprezentowane w tym badaniu w porównaniu do innych krajów. Chociaż może to mieć wpływ na wyniki badania, dostarcza ono przydatnych informacji.

1. Wszystkie oczy zwrócone na zmiany klimatu.
Dysproporcja w świadomości pomiędzy zmianami klimatu a bioróżnorodnością.

Wykres 3. Znajomość tematów zmian klimatu i bioróżnorodności przez respondentów w skali od 1 do 10

Źródło: badanie Deloitte

Sądząc po danych, respondenci są bardziej zaznajomieni z pojęciem zmiany klimatu niż z pojęciem bioróżnorodności. To z kolei ogranicza ich rozumienie utraty bioróżnorodności i jej konsekwencji.

Ponadto, w odpowiedzi na pytanie:

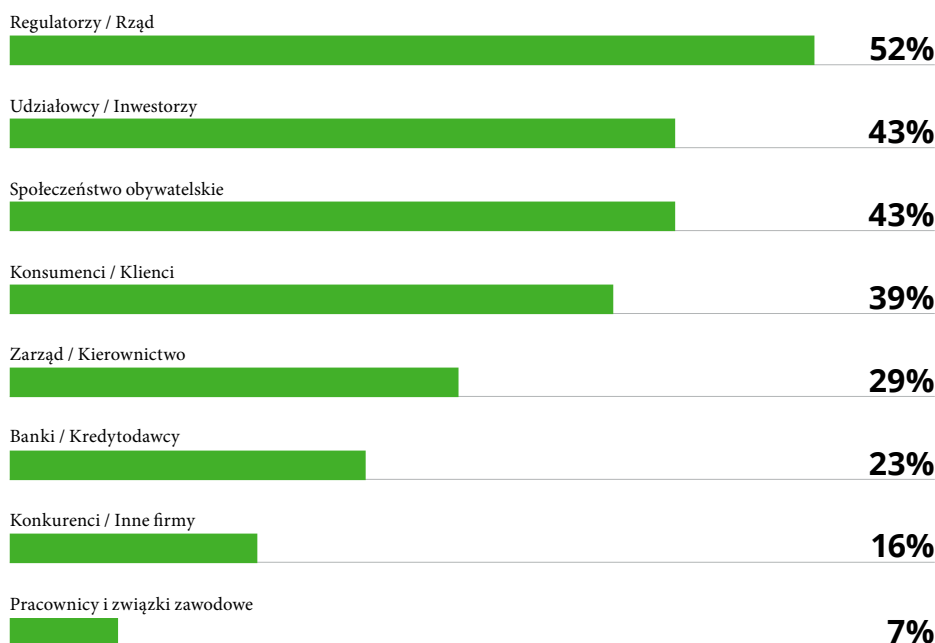
“Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poszerzyłeś swoją wiedzę na temat zmian klimatu i/lub bioróżnorodności np. czytając publikacje, uczestnicząc w konferencjach itp.?”

W kontekście zmian klimatu, odsetek negatywnych odpowiedzi wyniósł tylko 5%, natomiast w kontekście różnorodności biologicznej było to prawie 25%.

Obserwacja ta może sygnalizować, że nawet respondenci, którzy twierdzą, że są zaznajomieni z kwestią bioróżnorodności, niekoniecznie poszerzają swoje zrozumienie i wiedzę na ten temat.

2. Rosnąca presja. Firmy odczuwają coraz większe zainteresowanie ze strony organów regulacyjnych, inwestorów i społeczeństwa działaniami związanymi z bioróżnorodnością.

Wykres 4. Odsetek firm odczuwających presję na podejmowanie działań w kwestiach związanych z różnorodnością biologiczną ze strony następujących interesariuszy

4 na 5 ankietowanych firm przyznaje, że odczuwa już presję na działania związane z bioróżnorodnością.

Źródło: badanie Deloitte

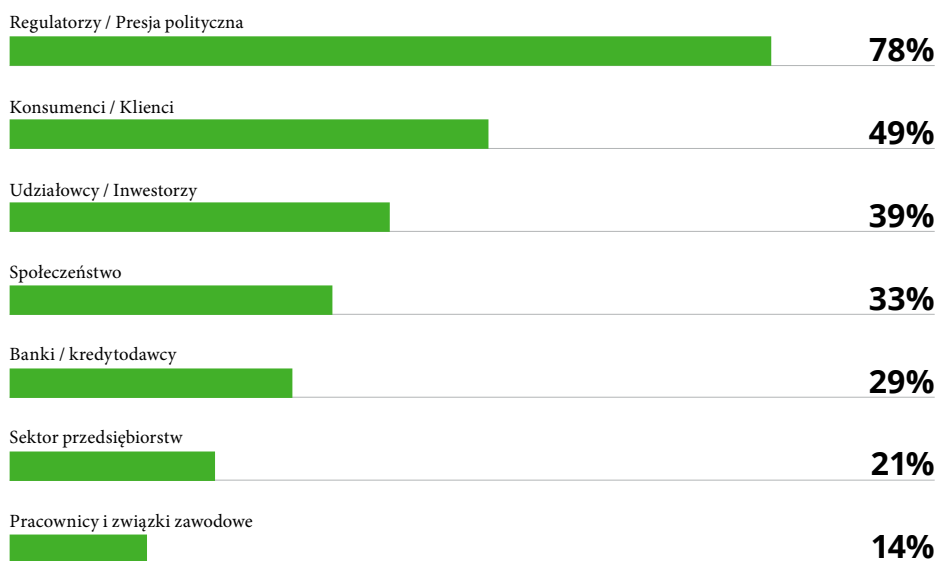
4 na 5 ankietowanych firm wskazuje, że już odczuwa presję na podejmowanie działań w kwestiach związanych z bioróżnorodnością, głównie ze strony rządu, ale także z powodu istniejących i nadchodzących regulacji. Znaczący odsetek firm wskazał również na presję ze strony udziałowców/ inwestorów i opinii publicznej, a także konsumentów/ klientów.

Pokazuje to, że postrzeganie kwestii związanych z różnorodnością biologiczną rozwija się w podobny sposób jak postrzeganie zmian klimatu i podąża już utartą ścieżką.

Ponadto, obowiązujące obecnie przepisy nie obejmują aspektu różnorodności biologicznej ani w skali ogólnej, ani w szczegółowej, w sposób zbliżony do podejścia do zmian klimatu. Biorąc jednak pod uwagę liczbę dobrowolnych modeli ramowych, jakie ostatnio zaczęły się pojawiać i patrząc na oczekiwane regulacje na horyzoncie, prawdopodobne jest, że - podobnie jak w przypadku rosnącej świadomości zmian klimatycznych w następstwie porozumienia paryskiego, dyskurs na temat bioróżnorodności będzie podążał podobną ścieżką w nadchodzących latach.

3. Organy regulacyjne i instytucje finansowe pozostają najbardziej wpływową siłą dla sektora prywatnego, jeśli chodzi o walkę z kryzysem bioróżnorodności.

Wykres 5. Odsetek firm, które wybrały następujące aspekty jako czynnik stymulujący zmiany i wzmożone działania w odniesieniu do ochrony bioróżnorodności

Źródło: badanie Deloitte

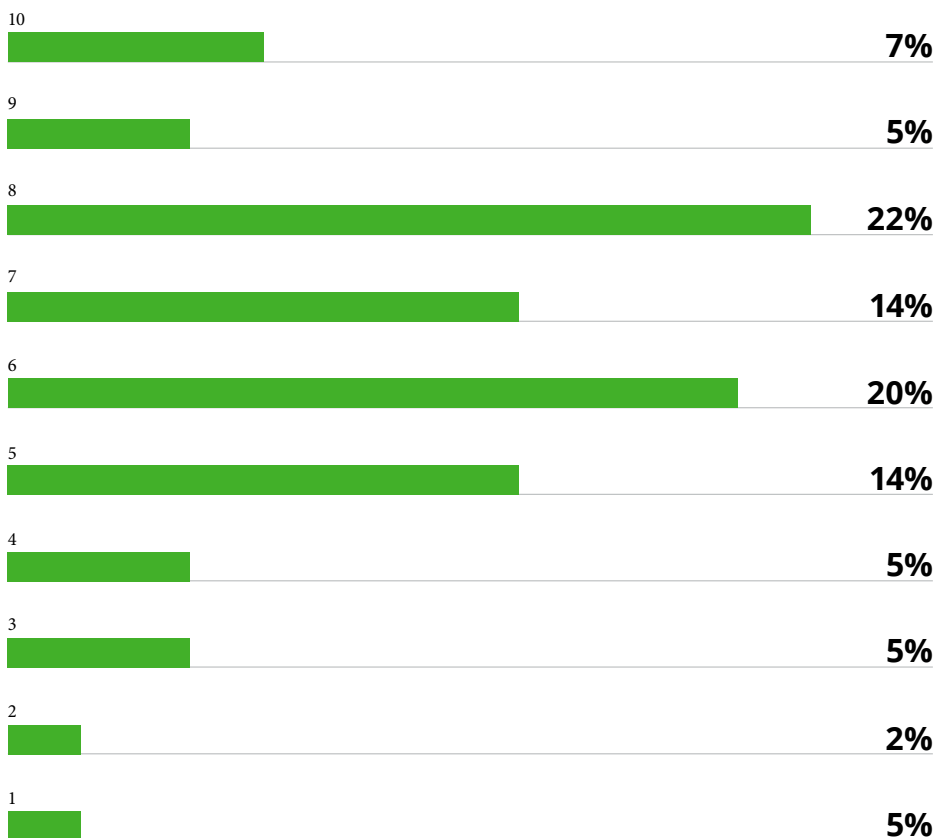
Wykres 4 wskazuje, że sektor publiczny wywiera znaczną presję na podejmowanie działań związanych z bioróżnorodnością. Sektor publiczny jest również postrzegany jako główna siła napędowa zmian. Warto zauważyć, że chociaż konsumenci nie wywierają obecnie tak dużej presji jak społeczeństwo obywatelskie lub akcjonariusze/inwestorzy, są oni postrzegani jako kolejny ważny czynnik zmian, ustępujący jedynie sektorowi publicznemu i związanym z nim regulacjom.

Jest to istotne, ponieważ oznacza, że firmy przywiązują dużą wagę do percepcji konsumentów, a zatem do ryzyka reputacyjnego. Trzecim źródłem wpływu są akcjonariusze i inwestorzy, którzy już od kilku lat uwzględniają kwestie zmian klimatycznych w swoich decyzjach.

Biorąc pod uwagę rosnące zrozumienie, że ryzyko ekonomiczne związane z utratą bioróżnorodności może dotyczyć firmy lub jej portfela, prawdopodobne jest, że firmy zastosują podobne podejście do analizy ryzyka i rozszerzą już istniejące wymogi dotyczące zmian klimatu o aspekty różnorodności biologicznej.

4. Poziom zrozumienia potencjalnego wpływu utraty bioróżnorodności na działalność biznesową jest umiarkowany. Jednak tylko ograniczona liczba firm podejmuje działania w celu dalszej oceny i pomiaru tego wpływu.

Wykres 6. Poziom świadomości respondentów na temat potencjalnych zagrożeń związanych ze środowiskiem wpływających na ich działalność i/lub sektor działalności w skali od 1 (niska świadomość) do 10 (wysoka świadomość)

Ponad dwie trzecie respondentów zadeklarowało umiarkowaną lub wysoką świadomość potencjalnych zagrożeń biznesowych związanych ze środowiskiem.

Źródło: badanie Deloitte

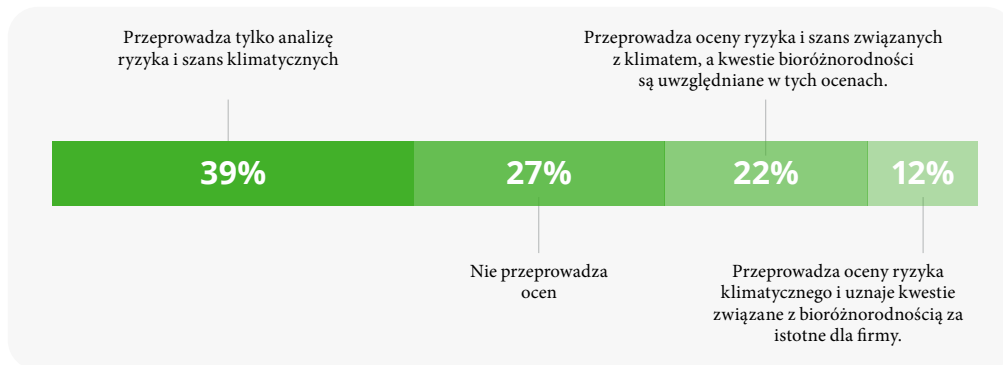
Większy poziom wiedzy respondentów na temat potencjalnych zagrożeń dla ich działalności wynikających z utraty bioróżnorodności w porównaniu z samą koncepcją bioróżnorodności (Wykres 3) sugeruje, że firmy coraz lepiej rozumieją, że ich działalność jest powiązana ze stanem ekosystemów. Skłania je to do poznawania i przeciwdziałania konkretnym zagrożeniom, takim jak zakłócenia w łańcuchu dostaw, wyzwania regulacyjne, czy niedobór zasobów. Należy jednak pamiętać, że szersze zrozumienie bioróżnorodności jest niezbędne do holistycznego zarządzania środowiskiem.

Wypełnienie luki pomiędzy praktycznymi obawami a podstawami dbałości o naturę może prowadzić do bardziej świadomych i odpowiedzialnych działań korporacyjnych, z korzyścią zarówno dla firm, jak i świata przyrody.

Ponad dwie trzecie respondentów wskazało na umiarkowaną lub wysoką świadomość potencjalnych zagrożeń biznesowych związanych ze środowiskiem (68% zagregowanych odpowiedzi 6 do 10). Z drugiej strony, tylko jedna na trzy firmy uwzględnia aspekty bioróżnorodności podczas przeprowadzania oceny ryzyka i istotności (patrz Wykres 7 poniżej).

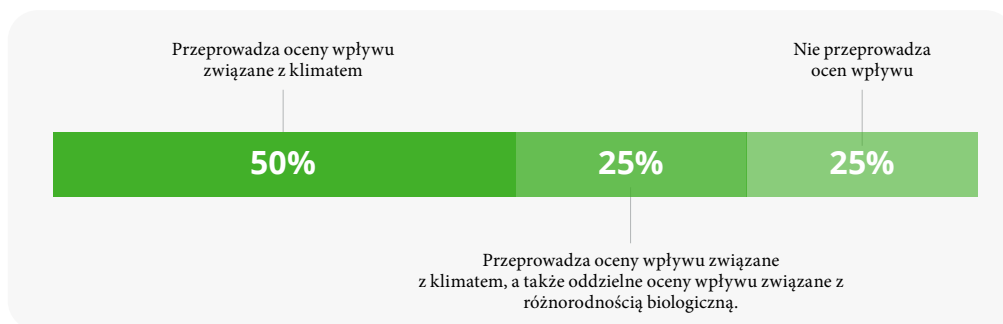
Podczas gdy spółki są coraz bardziej świadome potencjalnych zagrożeń związanych z utratą różnorodności biologicznej, wydaje się, że zwlekają lub wykazują niechęć do pełnego uwzględnienia tych aspektów w swoich ocenach ryzyka i wpływu. Sugeruje to, że istnieje pole do poprawy w przekładaniu świadomości na konkretne działania.

Wykres 7. Odsetek firm przeprowadzających ocenę ryzyka i szans związanych z klimatem i bioróżnorodnością

Źródło: badanie Deloitte

Wykres 8. Odsetek firm przeprowadzających ocenę wpływu na klimat i/lub różnorodność biologiczną

Źródło: badanie Deloitte

Wyniki ankiety ilustrują powszechną wśród firm koncentrację na ocenach wpływu, odzwierciedlając ciągły nacisk na zajęcie się zmianami klimatu jako najważniejszym priorytetem środowiskowym.

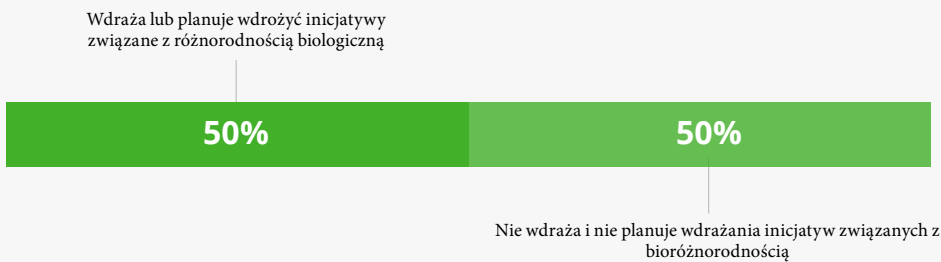
Fakt, że jedna czwarta respondentów nie przeprowadza badań oceny wpływu na klimat lub bioróżnorodność sugeruje, że istnieje możliwość poprawy praktyk zrównoważonego rozwoju w części sektora korporacyjnego.

Podkreśla to potrzebę szerszej zakrojonej edukacji i budowania świadomości wokół kwestii związanych z klimatem i różnorodnością biologiczną, aby zachęcić więcej firm do integracji kompleksowych ocen środowiskowych ze swoimi strategiami biznesowymi.

25% firm przeprowadzających oddzielne oceny związane z bioróżnorodnością to liderzy w dostrzeganiu znaczenia różnorodności biologicznej na równi ze zmianami klimatycznymi, wykazujący holistyczne podejście do zrównoważonego rozwoju i głębsze zrozumienie wzajemnych powiązań i wyzwań środowiskowych.

5. Inicjatywy ograniczające utratę bioróżnorodności lub wspierające jej wzrost są podejmowane głównie przez firmy o największym wpływie.

Wykres 9. Odsetek firm, które wdrażają lub planują wdrożyć inicjatywy związane z bioróżnorodnością

Źródło: badanie Deloitte

"Połowa firm nie wdraża ani nie planuje wdrożenia inicjatyw związanych z bioróżnorodnością. Dziś możemy już oceniać, działać i monitorować postępy w zakresie bioróżnorodności. Po latach bezczynności, wszystko jest teraz w Waszych rękach!"

Ywan Penvern, Partner Sustainability and Nature, Deloitte France

Pięć sektorów już teraz wykazuje obiecujące zaangażowanie w działania związane z ochroną bioróżnorodności:

- **Energetyka**, głównie ze względu na obowiązujące od dawna przepisy dotyczące redukcji emisji i silną presję ze strony różnych interesariuszy.

- **Żywność i napoje**, ze względu na zwiększoną (choć wciąż niewielką) świadomość zagrożeń związanych z utratą bioróżnorodności dla ciągłości działania złożonych łańcuchów wartości, a także rosnącą presję regulacyjną np. w związku z nadchodzącymi przepisami w ramach unijnej strategii "Od pola do stołu".

- **Instytucje finansowe**, z pośrednim wpływem na przyrodę poprzez decyzje finansowe i potencjalne ryzyko wynikające z utraty bioróżnorodności w portfelach.

- **Nieruchomości**, ze względu na zrozumienie, w jaki sposób ich projekty mogą wpływać na bioróżnorodność i przeprowadzane oceny oddziaływania.

- **Retail**, z uwagi na zrozumienie swojej wyjątkowej pozycji w łańcuchu wartości, która pozwala firmom z tego sektora promować produkty pochodzące ze zrównoważonych źródeł.

Sektory te (zwłaszcza branża żywności i napojów) mają największy wpływ na bioróżnorodność.

Wyniki ankiety wskazują, że liczba firm, które wdrażają już inicjatywy w zakresie natury i bioróżnorodności (50%) i tych które nie są jeszcze aktywne (50%) jest identyczna. Inicjatywy te mogą obejmować zarówno reagowanie na istotne zagrożenia biznesowe związane z różnorodnością biologiczną poprzez rozwiązania łagodzące lub adaptacyjne, a także środki mające na celu powstrzymanie utraty bioróżnorodności.

Podczas gdy wysiłki na rzecz ochrony bioróżnorodności nie są niczym nowym dla organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych, są one nadal rzadko spotykane wśród firm z sektora prywatnego. Jest to w dużej mierze spowodowane znacznymi trudnościami wynikającymi z braku ujednoliconego i ustandaryzowanego podejścia do pomiaru wpływu na środowisko, a także wysokimi kosztami tych inicjatyw. Ponadto, wciąż istnieje tylko ograniczona liczba pionierów - liderów, którzy wdrażają innowacyjne inicjatywy i odważne działania.

W naszej ankiecie poprosiliśmy również o podanie konkretnych przykładów inicjatyw na rzecz bioróżnorodności wdrożonych przez firmy, w wyniku czego otrzymaliśmy następujące przykłady.

Firma z branży chemicznej:

Firma ta demonstruje swoje zaangażowanie na rzecz bioróżnorodności poprzez lokalne wsparcie dla ochrony zagrożonych gatunków, ze szczególnym naciskiem na rysia iberyjskiego.

Firma z branży spożywczej:

Przedsiębiorstwo to aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi przy tworzeniu projektów i opracowywaniu kluczowych wskaźników wydajności (KPI) mających na celu rozwiązanie problemów środowiskowych. Jej obszary zainteresowania obejmują zużycie wody, redukcję odpadów, odpowiedzialną gospodarkę leśną i emisję gazów cieplarnianych. Firma jest zaangażowana w zrównoważony rozwój poprzez swój program MAP2030 i jest obecnie w trakcie planowania MAP2050, demonstrując długoterminowe zaangażowanie w odpowiedzialność za środowisko.

Firma z branży handlu detalicznego:

Ta firma wykorzystuje drony do monitorowania gospodarki wodnej i zdrowia roślin, z uwzględnieniem zazieleniania upraw, wskaźników zachwaszczenia, identyfikacji szkodników i oczekiwanych plonów. Dzięki takiemu podejściu, firma dostosowała ilość stosowanych nawozów, pestycydów i zużywanej wody.

Organizacja finansowa:

W 2023 r. firma ta przeprowadziła ocenę śladu biologicznego, kładąc podwaliny pod swoje zaangażowanie w zrównoważone łańcuchy dostaw, w szczególności w przypadku towarów związanych z ryzykiem wylesiania, takich jak soja, kakao i kawa. Jest aktywnie zaangażowana w inicjatywy na rzecz przywracania stanu środowiska naturalnego i transformacji rolnictwa.

Firma z branży handlu detalicznego:

Ta firma tekstylna podjęła inicjatywę wspierającą bioróżnorodność tworząc łąkę kwiatową, z której korzysta 180 000 dzikich pszczoł.

Firma z branży turystycznej:

Organizacja działająca w sektorze finansowym koncentruje się na działaniach operacyjnych związanych z bioróżnorodnością. Jej priorytetem jest edukacja i podnoszenie świadomości wśród pracowników, w tym promowanie wolontariatu pracowniczego, aby zwiększyć ich świadomość ekologiczną.

Firma z branży materiałowej:

Firma z branży handlu detalicznego wdrożyła kompleksową strategię bioróżnorodności obejmującą inicjatywy takie jak rolnictwo regeneracyjne, cel zerowego wylesiania/konwersji, oraz program ochrony pszczół.

Firma z branży tekstylnej:

Kilka projektów podjętych przez tę firmę turystyczną ma na celu ochronę fok w Morzu Bałtyckim.

Przeprowadziliśmy również pogłębione

wywiady z wybranymi firmami.

Następujące trzy firmy zostały zidentyfikowane jako posiadające dobre praktyki i posłużyły do opracowania studiów przypadku.

Studium przypadku: Globalna firma z branzy slodyczy i zywnosci

Ta globalna firma rozpoczela proces majacy na celu sprostanie wyzwaniom zwiazanym ze zrównoważonym rozwojem i bioróżnorodnością w swoim łańcuchu dostaw. Jednym z najważniejszych priorytetów jest odpowiedzialne pozyskiwanie kluczowych składników, w tym cukru, oleju palmowego, kakao i orzechów laskowych, a także przejrzystość łańcucha dostaw. Firma traktuje utratę bioróżnorodności jako ryzyko dla zachowania ciągłości biznesowej.

- Wśród jej flagowych inicjatyw są projekty sadzenia drzew we wrażliwych ekologicznie obszarach Afryki, przynoszące korzyści nie tylko lokalnym ekosystemom, ale także wspierające rolników uprawiających kakao i orzechy laskowe poprzez utrzymywanie równowagi gleby i zapobieganie nadmiernej eksploatacji. Ponadto firma wykorzystuje monitorowanie danych satelitarnych do śledzenia wylesiania i monitoringu w swoim łańcuchu dostaw.
- Zaangażowanie firmy w przejrzystość łańcucha dostaw jest widoczne poprzez certyfikację blisko 100% pozyskiwanego oleju palmowego i ścisłą współpracę z dostawcami kakao i orzechów laskowych. Co więcej, praktyka audytowania dostawców zapewnia przestrzeganie zrównoważonych i etycznych standardów, z premiami oferowanymi rolnikom uprawiającym kakao.
- Firma dostrzega również kulturowe aspekty rolnictwa w regionach wiejskich, zwłaszcza w Afryce i współpracuje z organizacjami takimi jak Save the Children, aby zapewnić edukację dzieciom, zgodnie z celem stosowania długofalowych zrównoważonych praktyk rolniczych.

Takie holistyczne podejście odzwierciedla zaangażowanie firmy w równoważenie interesów biznesowych z odpowiedzialnością za środowisko i lokalne społeczności, przyczyniając się do bardziej zrównoważonej i bioróżnorodnej przyszłości ⁷⁴.

Studium przypadku: Europejska firma z branży nieruchomości

Ta znana europejska firma z branży nieruchomości wyróżnia się skrupulatnym podejściem do uwzględniania inicjatyw związanych z bioróżnorodnością w swoim modelu operacyjnym. Kluczowym elementem jej strategii jest kompleksowa ocena wpływu każdego potencjalnego projektu na bioróżnorodność. Wyznacza ona minimalny wynik, zależny od przewidywanych negatywnych skutków, jako warunek wstępny zatwierdzenia przez zarząd. Jeśli przewidywany wpływ okaże się znaczący - co daje niski wynik - kierownictwo może zrezygnować z projektu.

W praktyce firma aktywnie unika nabywania gruntów ze starymi drzewami, aby uniknąć ich wycinania, a przy nabywaniu takich gruntów stara się zachować drzewa w ich naturalnym otoczeniu. Powstrzymuje się również od nabywania gruntów bez kanalizacji, aby zapobiec zanieczyszczeniom i unika przekształcania gruntów rolnych w obszary zabudowane, demonstrując swoje zaangażowanie w ochronę istniejących ekosystemów.

Inicjatywy firmy obejmują również zmniejszenie częstotliwości koszenia trawy, instalowanie budek dla ptaków, zatrzymywanie gleby z wykopów na miejscu w celu ochrony lokalnych owadów i robaków, przy jednoczesnym wyrównaniu poziomu gruntu oraz priorytetowym traktowaniu rodzimych, odpornych na suszę gatunków roślin w kształtowaniu krajobrazu.

To holistyczne podejście jest dobrze odbierane i doceniane przez klientów⁷⁵.

Studium przypadku: Wiodąca firma farmaceutyczna

Ten lider branży farmaceutycznej jest aktywnie zaangażowany w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w ramach Value Balancing Alliance (VBA), konsorcjum działającego na rzecz zrównoważonej przyszłości. W ramach VBA firma prowadzi projekt "modernizacji metod szacowania bioróżnorodności", dostosowany do inicjatywy naukowej prowadzonej przez niemieckie Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych. Jego głównym celem jest integracja metod oceny wpływu z obowiązującymi przepisami, wypełniając lukę między praktykami korporacyjnymi a wymogami prawnymi.

Firma ta jest również pionierem w zakresie szacowania swojego wpływu, monitorując około 400 kluczowych wskaźników (KPI) w wymiarze środowiskowym, społecznym i ekonomicznym, w całym łańcuchu wartości. Podczas gdy przemysł farmaceutyczny kładzie nacisk przede wszystkim na aspekty społeczne, takie jak poprawa dostępu do leków, firma ta pilnie śledzi również czynniki środowiskowe, w tym różnorodność biologiczną.

Dostrzega ona znaczenie wpływu na środowisko i bioróżnorodność i nadal udoskonala swoją wiedzę w zakresie niektórych aspektów, na przykład przyznając, że jej rozległe łańcuchy dostaw i kanały transportu mogą przyczyniać się do rozprzestrzeniania gatunków inwazyjnych. Ponadto zwraca uwagę na usługi ekosystemowe jednocześnie przyznając, że obszar ten pozostaje w dużej mierze niezbadany.

6. Stosunkowo niskie zainteresowanie bioróżnorodnością wśród firm wynika z ich wielu innych obowiązków.

W ramach naszych badań przeprowadziliśmy pogłębione wywiady z liderami sektorowymi. Jedną z głównych obserwacji była presja wywierana na firmy, aby koncentrowały się na kwestiach zgodności z wymaganiami, co może skutkować zaniedbywaniem inicjatyw celowych które nie są jeszcze objęte systemem regulacyjnym.

Menedżerowie ds. ESG i zrównoważonego rozwoju, wraz ze swoimi zespołami, są już w dużej mierze pod znaczną presją wynikającą z wymogów regulacyjnych, które nadal nie obejmują kompleksowo tematu bioróżnorodności. Obowiązki związane ze środowiskiem naturalnym prawdopodobnie staną się częścią szerszego zakresu obowiązków spoczywających na tych menedżerach, ograniczając tym samym możliwości reagowania firmy i podejmowania inicjatyw z rzeczywistym wpływem.

“Może to również prowadzić do wycofywania się z nowych, dobrowolnych wytycznych i standardów, takich jak SBTN lub TNFD, ponieważ zaangażowane firmy i zespoły znajdują się pod silną presją w związku z obowiązkowymi regulacjami, w tym CSRD, i odbierają priorytet wszelkim innym innowacyjnym, celowym inicjatywom.”

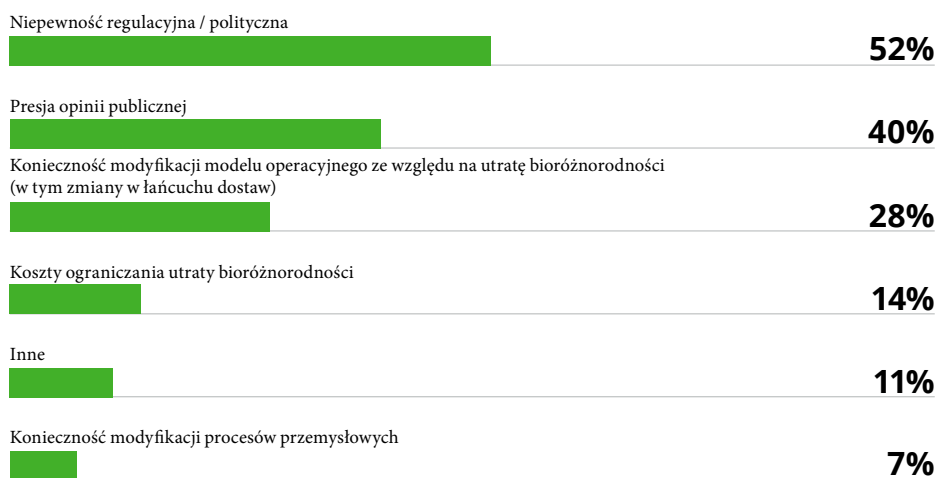
Cytat z wywiadu z menedżerem ESG z wiodącej europejskiej firmy farmaceutycznej⁷⁶.

Szczegolowa analiza wynikow badania

Wplyw

Wykres 10. Odsetek firm, ktore stwierdzily, ze dana kwestia ma juz wplyw na ich dzialalnosc

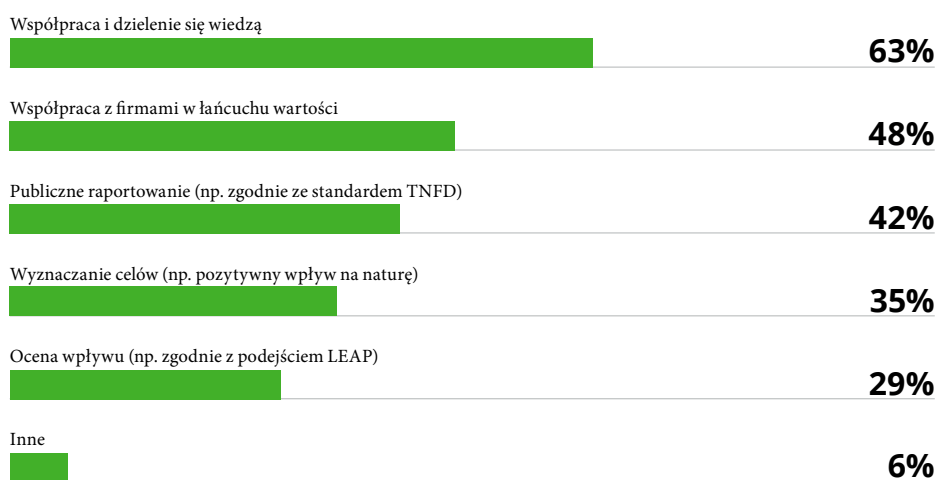
Zrodlo: badanie Deloitte

Wyniki badania pokazuja, ze niepewnosc regulacyjna i polityczna jest glownym zmartwieniem firm w odniesieniu do wplywu zwiazanego z bioroznorodnoscia, co wynika ze stale zmieniajacego sie otoczenia regulacji srodowiskowych. Firmy sa coraz bardziej czujne, jezeli chodzi o zachowanie zgodnosci ze zmieniajacymi sie przepisami i politykami dotyczacymi bioroznorodnosci.

Ponadto, wskazanie presji opinii publicznej przez 40% respondentow podkresla rosnacy wplyw spolecznosci i aktywizmu w ksztaltowaniu dzialan korporacyjnych na rzecz bioroznorodnosci. Wraz ze wzrostem swiadomosci spolecznej firmy musza aktywnie angazowac sie w zrownowazone praktyki, aby utrzymac swoja reputacje i sproszczac oczekiwaniom interesariuszy.

Co ciekawe, 1 na 4 firmy twierdzi, ze juz teraz widzi potrzebe reorganizacji swojego modelu operacyjnego i zarzadzania lancuchem dostaw. O ile na razie trend ten jest widoczny przede wszystkim w firmach z branzy spozywczej i napojow, moze on wkrótce wywolac zmiany takze w innych sektorach.

Potencjalne zaangażowanie i inicjatywy

Wykres 11. Odsetek firm, które rozważają wdrożenie inicjatywy / zobowiązania związanego z różnorodnością biologiczną

Źródło: badanie Deloitte

Odpowiedzi na to pytanie dają obiecujący obraz zmieniającego się podejścia firm do odpowiedzialności za środowisko. 63% respondentów wyraziło chęć rozważenia współpracy i dzielenia się wiedzą, co oznacza, że firmy coraz częściej doceniają wartość wspólnych działań w zakresie walki z kryzysem bioróżnorodności. Chęć współpracy oznacza zmianę w kierunku bardziej holistycznego i kompleksowego podejścia do zarządzania środowiskiem.

Ponadto, 48% respondentów jest otwartych na współpracę z firmami w łańcuchach dostaw, co wskazuje na rosnącą świadomość głębokiego

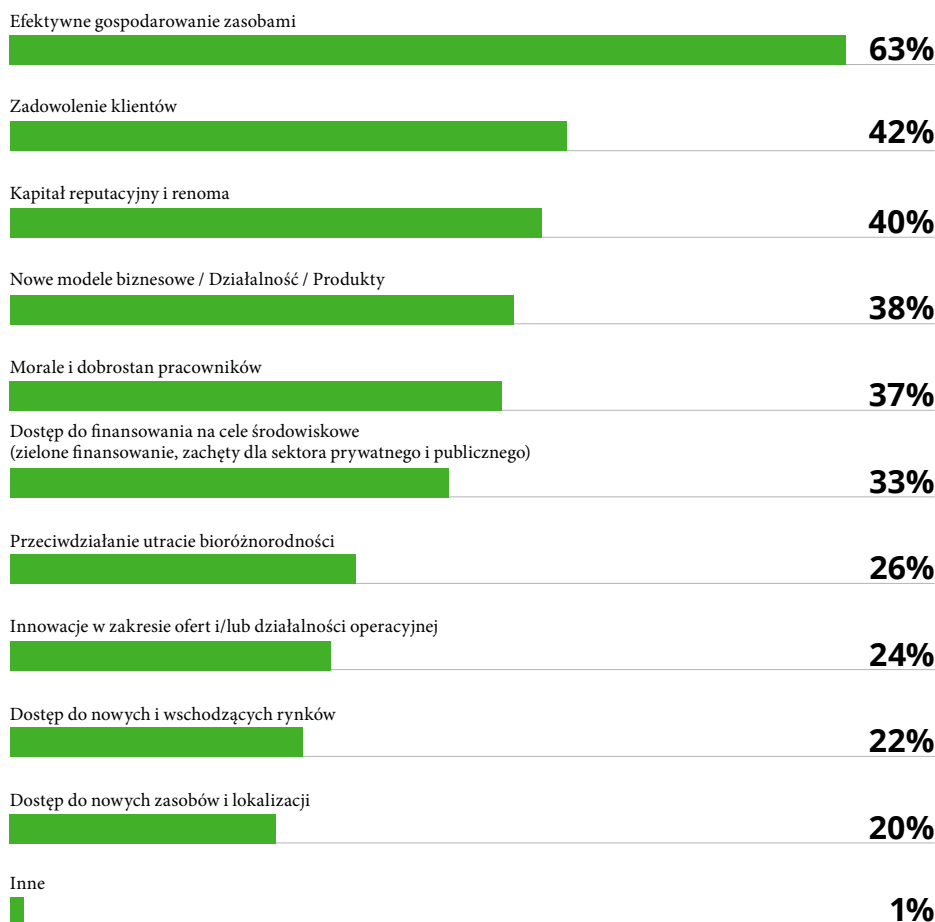
wpływu, jaki mogą one mieć na bioróżnorodność. Wynika z tego, że wiele przedsiębiorstw akceptuje potrzebę współodpowiedzialności w swoich łańcuchach wartości, co może potencjalnie zainicjować istotne zmiany w podejściu przemysłu do zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności.

Co więcej, 42% firm wyraziło chęć publicznego raportowania, na przykład w ramach Grupy Zadaniowej ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Naturą (TNFD), co świadczy o rosnącym zaangażowaniu w przejrzystość sprawozdawczości związanej

ze środowiskiem naturalnym. Przejrzystość ta nie tylko sprzyja odpowiedzialności w sektorze przedsiębiorstw, ale także stanowi istotny krok w kierunku zwiększenia świadomości na temat znaczenia ochrony różnorodności biologicznej wśród interesariuszy i opinii publicznej. Wreszcie, choć wyznaczanie celów jest pozytywnym sygnałem, należy pamiętać, że zobowiązania takie jak 'korzystny wkład w naturę' mogą być iluzoryczne. Dlatego firmy powinny skupić się na krótkoterminowych kamieniach milowych i celach opartych na unikaniu, ograniczaniu, kompensowaniu i wspieraniu transformacji, zgodnie z hierarchią łagodzenia wpływu.

Szanse

Wykres 12. Odsetek firm, które uważają następujące aspekty za najbardziej istotne dla swojej działalności

Źródło: badanie Deloitte

Zamiast pozwalać, by zagrożenia związane z bioróżnorodnością zaczęły materializować się w ich działalności, liderzy mogą wykorzystać pojawiające się szanse, które pozwolą im pozostać w czołówce swojego sektora. Firmy, które chcą działać w tym obszarze jako pierwsze, mogą wykorzystać szanse takie jak:

- **Poprawa efektywności** w wyniku redukcji kosztów surowców i energii, co może również przyczynić się do ograniczenia nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych;

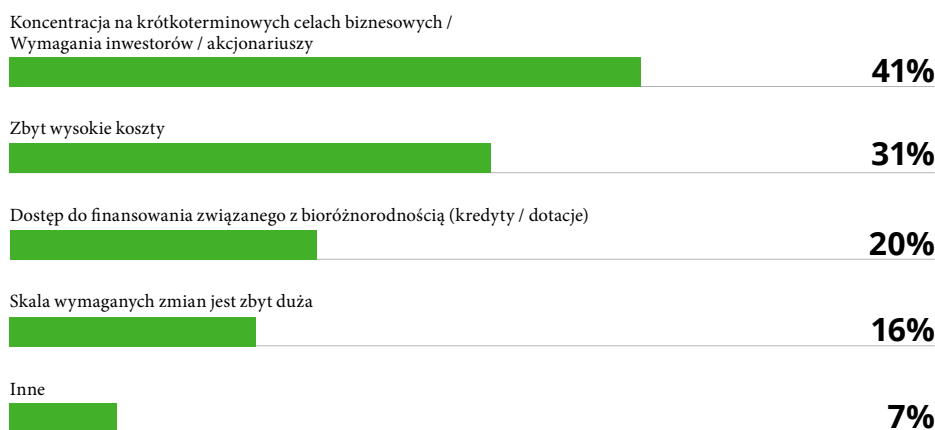
- **Zwiększone zaufanie konsumentów** dzięki doskonaleniu oferty, w odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne na produkty o pozytywnym wpływie na bioróżnorodność;

- **Pozycjonowanie firmy** i wejście na nowe, rentowne rynki dzięki opracowywaniu nowych, wartościowych produktów, usług i kompleksowych modeli biznesowych.

Przeszkody

Wykres 13. Odsetek firm, które zidentyfikowały następujące kwestie jako przeszkody ograniczające ich wysiłki na rzecz ochrony bioróżnorodności

Źródło: badanie Deloitte

Wyniki badania dostarczają również cennych informacji dotyczących najważniejszych przeszkód i wyzwań stojących przed firmami, które utrudniają im działania na rzecz ochrony bioróżnorodności.

Przede wszystkim, jako główną przeszkodę, 41% respondentów wskazało skupienie się na krótkoterminowych celach biznesowych oraz wymaganiach inwestorów i akcjonariuszy.

Sugeruje to, że często istnieje napięcie pomiędzy krótkoterminowymi celami finansowymi, a długoterminowymi celami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju i kwestii środowiskowych. Spółki mogą odczuwać presję, aby priorytetowo traktować natychmiastowe zyski finansowe,

potencjalnie pomijając lub niewystarczająco inwestując w inicjatywy na rzecz bioróżnorodności. Podkreśla to potrzebę strategii i komunikacji z inwestorami i akcjonariuszami, aby połączyć wysiłki na rzecz ochrony środowiska z interesami biznesowymi i skutecznie wypełnić tę lukę.

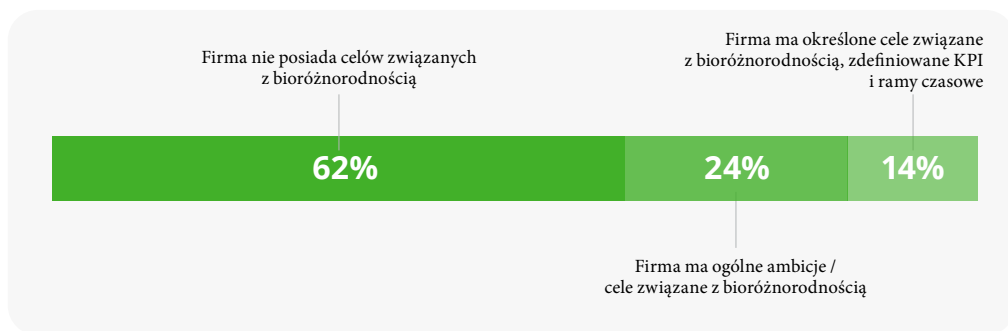
Wyniki badania podkreślają również finansowy aspekt ochrony różnorodności biologicznej, przy czym 31% respondentów wskazało, że istotną przeszkodę stanowią koszty. Aby ją pokonać, firmy powinny poszukać bardziej opłacalnych rozwiązań i szans współpracy w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także rozważyć długoterminowe korzyści, takie jak ograniczenie ryzyka, poprawa reputacji marki i dostęp do rynków zorientowanych na zrównoważony rozwój.

Ponadto, 20% respondentów wskazało na trudności w dostępie do środków finansowych przeznaczanych na rzecz różnorodności biologicznej, takich jak kredyty czy dotacje. Podkreśla to potrzebę stworzenia mechanizmów finansowych i zachęt, które wspierałyby firmy w ich pozytywnych działaniach.

Wreszcie, 16% respondentów wskazało skalę zmian jako istotną przeszkodę. Podkreśla to znaczenie skutecznych strategii zarządzania zmianą i stopniowego, przyrostowego podejścia, aby inicjatywy w zakresie różnorodności biologicznej były łatwiejsze do zarządzania.

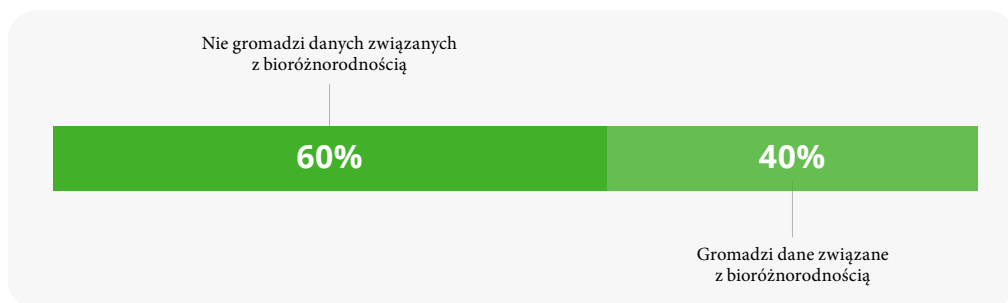
Wskaźniki i cele

Wykres 14. Odsetek firm ze zdefiniowanym podejściem do wyznaczania celów w zakresie różnorodności biologicznej

Źródło: badanie Deloitte

Wykres 15. Odsetek firm, które gromadzą dane związane z bioróżnorodnością

Źródło: badanie Deloitte

Wyniki badania ujawniają znaczny podział w praktykach korporacyjnych związanych z gromadzeniem danych dotyczących bioróżnorodności, przy czym większość firm (60%) nie angażuje się w takie działania.

Wskazuje to na krytyczny obszar do poprawy w korporacyjnych strategiach zrównoważonego rozwoju, ponieważ rzetelne gromadzenie danych ma fundamentalne znaczenie dla świadomego podejmowania decyzji i oceny wpływu bioróżnorodności na działalność biznesową. 40% firm, które gromadzą

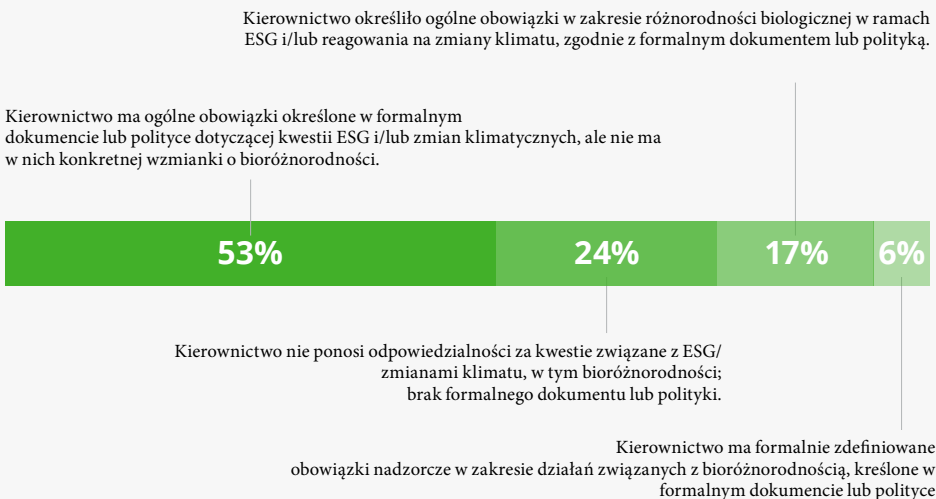
takie dane, wykazuje proaktywne zaangażowanie w ochronę środowiska, skutkując lepszym przygotowaniem do sprostania pojawiającym się wyzwaniom związanym ze zrównoważonym rozwojem.

Blisko dwie trzecie respondentów przyznaje, że cele związane z bioróżnorodnością nie zostały jeszcze wyznaczone i wdrożone. Wydaje się to znaczące w świetle faktu, że firmy już teraz odczuwają presję ze strony interesariuszy do działania w kwestiach związanych z bioróżnorodnością, a także, że odczuwają już skutki presji regulacyjnej (52%).

Sugeruje to, że firmy mogą uważać, że nie są jeszcze gotowe do wyznaczenia konkretnych celów, pomimo rosnących obaw w tym obszarze. Jest to najbardziej prawdopodobny wniosek, ponieważ firmy te albo nie są świadome istnienia dostępnych rozwiązań i sprawdzonych mechanizmów do wdrożenia, albo nie dokonały jeszcze oceny sytuacji wyjściowej, więc nie mają konkretnej wiedzy na temat głównych zagrożeń i rzeczywistego wpływu ich łańcuchów wartości na różnorodność biologiczną.

Zarządzanie i raportowanie

Wykres 16. Odsetek firm przeprowadzających ocenę ryzyka i szans związanych z klimatem i/lub bioróżnorodnością

Źródło: badanie Deloitte

Wykres 17. Odsetek spółek z dedykowaną osobą na szczeblu kierowniczym / nadzorczym odpowiedzialną za ryzyko i kwestie związane ze środowiskiem/bioróżnorodnością

Źródło: badanie Deloitte

Wyniki badania w zakresie tego, w jaki sposób firmy definiują obowiązki związane z bioróżnorodnością w ramach swojego zarządzania, ujawniają różne podejścia. Większość (53%) firm, chociaż określiła ogólne obowiązki dotyczące kwestii ESG i zmian klimatycznych w swoich formalnych dokumentach lub politykach to bioróżnorodność nie jest w nich wymieniona. Potwierdza to nasze wnioski, że w przeciwieństwie do integracji zmian klimatycznych, istnieje pewien deficyt w integracji tematyki różnorodności biologicznej z innymi kwestiami ESG. Ponadto, 24% firm, w których zarząd nie ponosi żadnej odpowiedzialności

ani nie rozlicza się z celów w zakresie ESG, klimatu lub różnorodności biologicznej i nie posiada stosownej polityki oznacza potrzebę dalszego promowania konieczności zarządzania zrównoważonym rozwojem.

Natomiast 6% spółek z wyraźnie określonym nadzorem i formalnie zdefiniowaną odpowiedzialnością za działania w zakresie bioróżnorodności wykazuje zaangażowanie w dostrzeganie wpływu różnorodności biologicznej i zajmuje się nią jako odrębnym tematem.

Wreszcie, 17% firm uwzględnia ogólną odpowiedzialność za bioróżnorodność

w ramach swojej polityki ESG i reagowania na zmiany klimatu. Wskazuje to na rosnącą świadomość znaczenia różnorodności biologicznej w szerokim kontekście zrównoważonego rozwoju, nawet jeśli nie jest ona wyraźnie zdefiniowana.

Analogicznie, chociaż 56% firm nie ma dedykowanych ról kierowniczych dla ryzyka związanego ze środowiskiem i bioróżnorodnością, pozostałe 44% firm, które utworzyły takie stanowiska podejmuje innowacyjne kroki w celu skutecznego radzenia sobie z pojawiającymi się wyzwaniami środowiskowymi.

Rozdział IV

Wezwanie do działania

Znaczenie różnorodności biologicznej nie zostało jeszcze w pełni docenione i nie ma ustrukturyzowanych wytycznych wskazujących co firmy i sektor publiczny powinny zrobić, aby rozszerzyć działania, których celem jest powstrzymanie utraty bioróżnorodności. Obie strony wciąż znajdują się na początkowym etapie walki z tym kryzysem.

Nasze badania wskazują, że firmy tradycyjnie koncentrują swoje wysiłki na przestrzeganiu obowiązkowych przepisów, głównie tych związanych z emisjami i wpływem na środowisko, ponieważ ramy regulacyjne nadal nie obejmują kompleksowo aspektów bioróżnorodności. W związku z tym wiele firm priorytetowo traktuje zgodność z obowiązującymi przepisami, zamiast proaktywnie zajmować się ochroną różnorodności biologicznej.

Inną ważną przeszkodą utrudniającą skoordynowane działania w celu przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej jest niski poziom świadomości jej potencjalnego wpływu na działalność przedsiębiorstw jej potencjalnego wpływu na działalność biznesową.

Aby zareagować na presję biznesu wywieraną na naturę i sprostać identyfikowanym wyzwaniom, potrzebny jest skoordynowany wysiłek obejmujący organy regulacyjne, instytucje finansowe, przedsiębiorstwa i ekspertów ds. środowiska.

Istnieje sześć kluczowych obszarów zainteresowania, które mogą potencjalnie przyczynić się do znaczących i transformacyjnych zmian w zakresie przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej⁷⁷.

Obszary te podkreślają konkretne podejścia i strategie, które jeśli zostaną skutecznie wdrożone, mogą przyczynić się do znaczącego postępu w ochronie różnorodności biologicznej.

Zachęty

Tworzenie zachęt ekonomicznych i politycznych, które skłonią osoby fizyczne, przedsiębiorstwa i społeczności do angażowania się w ochronę różnorodności biologicznej. Zachęty te mogą obejmować ulgi podatkowe, granty, dotacje, i mechanizmy rynkowe nagradzające zrównoważone praktyki. Jednocześnie ważne jest, aby wyeliminować dotacje na cele mające negatywny wpływ na bioróżnorodność, a także uwolnić środki finansowe na zachęty.

Rozwój kompetencji

Rozwijanie kompetencji jest ważne dla poszerzania wiedzy, umiejętności i zasobów organizacji zaangażowanych w ochronę bioróżnorodności. Może to obejmować programy szkoleniowe, inicjatywy edukacyjne i wsparcie dla społeczności lokalnych przy podejmowaniu aktywnej roli w ochronie zasobów naturalnych. Co ważne, swoją wiedzę poszerzać muszą nie tylko menedżerowie ESG, ale także menedżerowie odpowiedzialni za jakość i produkcję oraz dostawcy.

Współpraca międzysektorowa

Zachęcanie do współpracy i koordynacji działań pomiędzy różnymi sektorami i branżami, mając na uwadze, że bioróżnorodność jest powiązana ze społeczeństwem. Jej skuteczna ochrona wymaga wkładu i działań ze strony organów rządowych, firm prywatnych, organizacji pozarządowych, społeczności i instytucji akademickich współpracujących ze sobą.

Innowacje i odważne działania

Wspieranie innowacyjnych podejść i rozwiązań w zakresie przeciwdziałania utracie i przywracaniu bioróżnorodności. Może to obejmować połączenie ochrony klimatu i różnorodności biologicznej a także kwestie związane z wodą w celu zidentyfikowania i zwiększenia synergii. Ponadto, konieczne jest wdrażanie najnowocześniejszych technologii, badanie nowych metod ochrony i wykazywanie chęci do podejmowania odważnych i niekonwencjonalnych działań w celu ochrony i odbudowy ekosystemów.

Podejmowanie decyzji w kontekście odporności i niepewności

Dostrzeganie złożonego i dynamicznego charakteru ekosystemów oraz niepewności związanej z ochroną bioróżnorodności. Podejmowanie decyzji, które nadają priorytet odporności wymaga zrozumienia i uwzględnienia potencjalnych zagrożeń, takich jak zmiany klimatu czy utrata siedlisk, przy jednoczesnym zachowaniu zdolności ekosystemów do regeneracji i adaptacji.

Przepisy ochrony środowiska i ich wdrażanie

Wzmocnienie i egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony środowiska, które chronią bioróżnorodność i zasoby naturalne. Obejmuje to zagwarantowanie, że przepisy są kompleksowe, skuteczne i dostosowane do pojawiających się wyzwań. Wdrażanie obejmuje monitorowanie zgodności, egzekwowanie kar za naruszenia i promowanie kultury odpowiedzialności prawnej i etycznej.

Każdy z tych sześciu obszarów stanowi odrębną drogę prowadzącą do transformacyjnych zmian w zakresie przeciwdziałania utracie bioróżnorodności.

Skupiając się strategicznie na tych aspektach, **rządy, organizacje i społeczności mogą współpracować, aby stworzyć bardziej zrównoważoną i odporną przyszłość dla ludzkości i dla różnych ekosystemów, które jej służą.**

Mapa drogowa bioróżnorodności

Bazując na wynikach badań i opracowaniach naukowych na temat stanu bioróżnorodności na świecie, opracowaliśmy mapę drogową różnorodności biologicznej i wytyczne dotyczące kierunku działań.

Aby organizacje mogły być bardziej aktywne w obszarze bioróżnorodności, wiele z nich musi zrozumieć, w jaki sposób jej spadek może wpłynąć na ich działalność. Dostrzegamy potrzebę stworzenia wytycznych, które ustrukturyzują i zharmonizują działania sektora prywatnego.

Nasza mapa drogowa ma na celu pomóc organizacjom z sektora publicznego i prywatnego w opracowaniu planów działania na rzecz bioróżnorodności dla swojej działalności i podejmowanych projektów. Wytyczne zostały sformułowane w sposób, który wprowadza systemowe podejście do zarządzania bioróżnorodnością, jej ochrony, przywracania i wzmacniania i które może być dalej rozwijane i integrowane z istniejącymi procesami organizacji.

Mapa drogowa może pomóc firmom w spełnieniu wymogów i zobowiązań w zakresie bioróżnorodności, poprawie wyników i przyczynieniu się do realizacji ich celów pozytywnego oddziaływania na naturę. Podczas opracowywania podejścia do przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej ważne jest, aby planować i zarządzać wszystkimi działaniami w taki sposób, aby wspólnie zmniejszały negatywny wpływ i promowały pozytywne efekty. Działania powinny zapewniać przeciwdziałanie czynnikom powodującym zubożenie bioróżnorodności i stymulować jej przywracanie, utrzymywanie i odporność ekosystemów.

Nasze wytyczne obejmują trzy wymiary:

Po pierwsze, ważne jest, aby skupić się na ochronie różnorodności biologicznej poprzez zarządzanie istniejącymi ekosystemami, siedliskami, zasobami naturalnymi i innymi obszarami ważnymi dla bioróżnorodności.

Po drugie, zrównoważone korzystanie z różnorodności biologicznej - promowanie zrównoważonych praktyk i upraw, które pozwalają na bieżące korzystanie z bioróżnorodności, przy jednoczesnym zapewnieniu jej regeneracji i możliwości korzystania z niej w przyszłości.

1

Ocena stanu bieżącego

• Ocena wewnętrzna:

Oceń bieżące praktyki, polityki i już zidentyfikowany wpływ na bioróżnorodność w organizacji. Zidentyfikuj wszelkie istniejące inicjatywy lub projekty związane z bioróżnorodnością. Przeanalizuj, w jaki sposób wewnętrzne operacje wpływają na bioróżnorodność, w tym zużycie zasobów i wytwarzanie odpadów.

• Ocena zewnętrzna:

Przeanalizuj czynniki zewnętrzne, takie jak trendy rynkowe, oczekiwania interesariuszy i uwarunkowania ekosystemu.

• Ocena regulacyjna:

Zapoznaj się z istniejącymi przepisami dotyczącymi bioróżnorodności i ich konsekwencjami dla Twojej działalności. Przejrzyj krajowe i regionalne przepisy dotyczące bioróżnorodności oraz obowiązujące wymogi. Oceń potencjalne ryzyko prawne i zobowiązania związane z ich przestrzeganiem. Zidentyfikuj rozbieżności pomiędzy istniejącymi regulacjami a bieżącymi praktykami firmy.

• Kontekst bioróżnorodności:

Zidentyfikuj krajowy i regionalny kontekst bioróżnorodności, opisując ekosystemy, siedliska, gatunki i priorytetowe cechy różnorodności biologicznej.

• Ocena materialności:

Przeprowadź ocenę istotności z naciskiem na metody ilościowego ustalania stopnia utraty bioróżnorodności istotnego z finansowego punktu widzenia. Określ, jak ważna jest bioróżnorodność dla ogólnej strategii zrównoważonego rozwoju firmy.

• Wpływ i zależności:

Oceń, w jaki sposób Twoja organizacja wpływa na bioróżnorodność i jak utrata bioróżnorodności może wpłynąć na Twoją strategię biznesową. Oceń potencjalny wpływ finansowy, reputacyjny i operacyjny związany z bioróżnorodnością.

• Polityki i procesy:

Dokonaj przeglądu wewnętrznych polityk i procesów, takich jak polityka transportowa, polityka gospodarowania odpadami, polityka gospodarowania wodą i polityka zamówień publicznych. Określ możliwości modyfikacji istniejących polityk w celu lepszego uwzględnienia kwestii różnorodności biologicznej.

Po trzecie, wiele ekosystemów zostało już zniszczonych. Dlatego też ONZ ogłosiła Dekadę Przywracania Ekosystemów. Powinien to być kolejny strategiczny cel dla firm na całym świecie.

2

Ocena bioróżnorodności

• Ocena wyjściowa:

Przeanalizuj aktualny stan różnorodności biologicznej w swoich obszarach operacyjnych, w tym siedlisk, gatunków i zdrowia ekosystemów. Zidentyfikuj obszary o krytycznym znaczeniu, w tym te w łańcuchu dostaw.

• Ewidencja bioróżnorodności:

Przygotuj szczegółową ewidencję informacji biologicznych dla wybranych gatunków lub siedlisk. Sporządź mapę ekosystemu, zidentyfikuj kluczowe siedliska, korytarze i ogniska bioróżnorodności w celu ukierunkowania działań ochronnych.

• Ocena stanu ochrony:

Oceń stan ochrony gatunków w określonych ekosystemach. Skup się na wybranych kluczowych wskaźnikach zdrowia ekosystemu.

• Grupa zadaniowa ds. ujawniania informacji finansowych związanych ze środowiskiem (TNFD):

Dostosuj się do wymogów TNFD w zakresie ujawniania ryzyka finansowego i szans związanych z różnorodnością biologiczną. Zidentyfikuj potencjalne zagrożenia i szanse związane z ochroną bioróżnorodności.

• Ocena zagrożeń i szans:

Oceń istotne zagrożenia i szanse związane z bioróżnorodnością w ramach prowadzonej działalności.

• Ocena LEAP:

Wykorzystaj zasady modelu podejmowania decyzji i zidentyfikuj istotne kwestie:

- **Zlokalizuj (Locate)** punkty styku ze środowiskiem;
- **Oceń (Evaluate)** zależności i skutki;
- **Oszacuj (Assess)** ryzyka i szanse;
- **Przygotuj się (Prepare)** do reagowania i raportowania.

3

Podniesienie poziomu świadomości i rozwój kompetencji

- Zwiększaj poziom wewnętrznej świadomości znaczenia bioróżnorodności poprzez programy edukacyjne, warsztaty i szkolenia dla pracowników.
- Promuj świadomość wśród dostawców i partnerów biznesowych. Zawijaj partnerstwa branżowe i międzybranżowe w celu propagowania wiedzy.

Ramy TNFD i podejście LEAP są dobrymi praktykami wspierającymi przeprowadzenie oceny stanu obecnego i różnorodności biologicznej.

Wycena kapitału naturalnego

Ustrukturyzowane podejście do pomiaru zmian w zasobach i stanie kapitału naturalnego jest wciąż pomijane w wielu decyzjach politycznych i wyborach biznesowych. Jeśli zostanie odpowiednio uwzględnione w systemach rachunkowości i sprawozdawczości, może zapewnić konkretne wyniki poprzez wyraźne mapowanie wpływu i/lub zależności od zasobów naturalnych i przypisanie im wartości pieniężnej. Najbardziej znane metodologie to: System Rachunkowości Środowiskowo-Ekonomicznej ONZ ([UN SEEA](#)) i BIOFIN ([UNDP](#)).

4

Struktura zarządzania

- Opracuj przejrzystą strukturę zarządzania, która określa obowiązki, procesy decyzyjne i odpowiedzialność za inicjatywy w zakresie różnorodności biologicznej.

5

Definiowanie i wdrażanie strategii

Biorąc pod uwagę, że większość firm wciąż znajduje się na wczesnych etapach zaawansowania, jeśli chodzi o wdrażanie działań na rzecz bioróżnorodności, jest zrozumiałe, że nie będą one w stanie osiągnąć pozytywnych wyników w zakresie bioróżnorodności z dnia na dzień. Jej osiągnięcie wymaga poświęcenia czasu i ustrukturyzowanych działań strategicznych. Należy podkreślić, że spółki powinny dążyć do uniknięcia lub zminimalizowania negatywnego wpływu na bioróżnorodność, zanim zaczną dążyć do osiągnięcia pozytywnych rezultatów.

Wdrażanie skutecznych planów działania na rzecz bioróżnorodności jest wymagającym zadaniem, szczególnie dla firm, które w przeszłości działały z ograniczoną świadomością wpływu na środowisko. Aby odnieść sukces w tym zakresie, firmy muszą przyjąć systemowe podejście oparte na koncepcji **"unikaj, minimalizuj, przywracaj"**⁷⁸.

Głównym celem firm powinno być przede wszystkim zapobieganie negatywnemu wpływowi na bioróżnorodność. Oznacza to staranną ocenę ich działalności i identyfikację potencjalnych zagrożeń dla lokalnych ekosystemów, na przykład poprzez przyjęcie podejścia LEAP. Podejmując proaktywne kroki w celu uniknięcia szkód, firmy mogą znacznie zmniejszyć swój wpływ na bioróżnorodność. W przypadkach, w których nie jest możliwe całkowite uniknięcie negatywnego wpływu, firmy powinny podjąć działania w celu jego zminimalizowania. Może to obejmować stosowanie bardziej zrównoważonych praktyk, wdrażanie zaawansowanych technologii lub zmianę procesów, aby zmniejszyć szkody ekologiczne. Celem jest maksymalne złagodzenie negatywnego wpływu na bioróżnorodność.

Jednak nawet w przypadku unikania i minimalizacji, niektóre ekosystemy mogły już zostać zdegradowane lub utracone w wyniku wcześniejszych działań. W takich przypadkach firmy mogą inwestować środki w odbudowę tych ekosystemów. Rekultywacja może obejmować odtworzenie rodzimych siedlisk, ponowne sadzenie roślinności lub inne interwencje mające na celu przywrócenie równowagi ekologicznej.

Zdefiniowanie

- **Plan działania:**
Opracuj planu działania, który uwzględni kwestie bioróżnorodności w podstawowych operacjach biznesowych i wartościach. Plan działania powinien być odpowiednią na ustaloną ocenę wyjściową i powinien mieć na celu ciągłą poprawę wyników w zakresie różnorodności biologicznej.
- **Cele ogólne i szczegółowe:**
Określ cele ogólne i szczegółowe dla swoich działań w zakresie ochrony różnorodności biologicznej.
- **Wyznacz konkretne cele:**
Określ konkretne, wymierne cele dla każdego celu nadrzędnego w zakresie bioróżnorodności.
- **Cele w zakresie ochrony i odbudowy:**
Wyznacz konkretne cele w zakresie ochrony siedlisk, ich odbudowy i odtwarzania gatunków.
- **Mierniki i KPI:**
Zidentyfikuj i wprowadź zestaw mierników i wskaźników KPI, aby osiągnąć cele w zakresie bioróżnorodności i efektywnie śledzić postępy.

Unikaj

Minimalizuj

Przywracaj

Kompensuj

6

Harmonogram monitorowania i zarządzania

Dopiero po gruntownym wdrożeniu środków mających na celu unikanie, minimalizację i przywracanie, spółki powinny rozważyć podejście mające na celu rekompensowanie wszelkich pozostałych negatywnych skutków. Ponadto mogą one podejmować działania, które przyniosą pozytywne rezultaty w zakresie bioróżnorodności. Następujące działania mogą wspierać definiowanie i realizację strategii.

Wdrażanie

- **Wdrażanie:**
Stwórz szczegółowy plan określający działania, budżety i ramy czasowe wydatkowania środków przeznaczonych na działania w obszarze różnorodności biologicznej.
- **Partnerstwa instytucjonalne:**
Nawiąż współpracę z zewnętrznymi interesariuszami i nawiązywanie partnerstw instytucjonalnych w celu efektywnej realizacji działań.
- **Docelowy model operacyjny:**
Określ, w jaki sposób, przez kogo i kiedy działania będą realizowane, aby zapewnić skuteczną i skoordynowaną realizację.
- **Kompetencje zarządcze:**
Wzmocnij kompetencje zespołu zarządzającego w zakresie zarządzania i nadzorowania inicjatyw związanych z bioróżnorodnością.

7

Weryfikacja i aktualizacja

Regularnie dokonuj przeglądu i aktualizacji planu ochrony bioróżnorodności, aby dostosowywać go do pojawiających się wyzwań, uwzględniać nową wiedzę i wdrażać skuteczne działania.

- **Stworzenie systemów monitorowania:**
Opracuj kompleksowy system monitorowania, aby śledzić postępy w realizacji celów dot. bioróżnorodności.
- **Ocena wpływu:**
Prowadź ciągłą ocenę wpływu podejmowanych inicjatyw na bioróżnorodność, działalność biznesową i społeczność.
- **Raportowanie:**
Regularnie raportuj postępy w działaniach na rzecz ochrony bioróżnorodności, zapewnienie przejrzystości i odpowiedzialności.
- **Audyt wewnętrzny i zewnętrzna weryfikacja:** Zapewnij kompletność i poprawność przeprowadzanych ocen, a także zakresu publicznych ujawnień w celu uniknięcia niezgodności z przepisami i greenwashingu.

Wnioski

Obserwujemy bezprecedensowy kryzys różnorodności biologicznej spowodowany bezpośrednio lub pośrednio przez działalność człowieka. Pomimo optymizmu podmiotów rynkowych, że wciąż możemy ograniczyć najgorsze skutki utraty bioróżnorodności, rzeczywiste działania w tym kierunku są niewielkie. Jednym z najważniejszych powodów jest niska świadomość rynku na temat wpływu biznesu na naturę i zależności od niej.

Jednakże presja rośnie wraz z szeregiem niedawno opublikowanych, dobrowolnych ram regulacyjnych i uwzględnieniem różnorodności biologicznej w unijnych regulacjach CSRD. Co więcej, sektor finansowy jest coraz bardziej świadomy znaczenia bioróżnorodności i ogólnego ryzyka związanego ze środowiskiem w portfelach instytucji finansowych, dlatego też rozszerza swoje oceny ryzyka o tę kwestię.

Firmy, które wzięły udział w badaniu Deloitte, wskazały na kilka pozytywnych, potencjalnych skutków podjęcia działań i reagowania na utratę bioróżnorodności: efektywność wykorzystania zasobów, reputacja i morale pracowników oraz dostęp do nowych rynków. Respondenci wymieniali jednak przeszkody ograniczające ich działania: nacisk na perspektywę krótkoterminową, wysokie koszty i trudności z dostępem do finansowania.

"Biorąc pod uwagę fakt, że pojawiło się już wiele regulacji i inicjatyw związanych ze zmianami klimatycznymi, istnieje duże prawdopodobieństwo, że różnorodność biologiczna wkrótce stanie się kolejną istotną kwestią dla coraz większej liczby interesariuszy, w tym organów regulacyjnych".

Firmy, które zdecydują się przejąć inicjatywę w zakresie przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej, mogą jako pierwsze wykorzystać szanse i zyskać przewagę konkurencyjną, jednocześnie mitygując najbardziej znaczące zagrożenia fizyczne i transformacyjne związane ze środowiskiem oraz budując odporność organizacji.

Raport ten jest pierwszą próbą zbadania rzeczywistego poziomu świadomości rynkowej, oceny działań firm związanych z bioróżnorodnością, zmapowania przeszkód i przyjrzenia się rzeczywistym przykładom inicjatyw biznesowych

W odpowiedzi, niniejszy raport proponuje 7-etapową mapę drogową, która może pomóc firmom ocenić ich wpływ i zależności, opracować mechanizmy reagowania i ostatecznie włączyć kwestie różnorodności biologicznej do ich strategicznych rozważań.

Jest to pierwszy krok w kierunku zmiany sposobu działania firm, jednakże potrzebne są dalsze badania i bardziej skoordynowane działania nas wszystkich, aby przezwyciężyć przeszkody ograniczające możliwości reagowania i stale podnosić świadomość kryzysu, który może zagrozić naszej przyszłości.

Załącznik I – Działania i narzędzia do walki z kryzysem bioróżnorodności

Przykłady inicjatyw podejmowanych przez liderów poszczególnych sektorów

1

Produkcja żywności

Rolnictwo regeneracyjne

Firmy z sektora produkcji żywności mogą wdrażać podejście oparte na rolnictwie regeneracyjnym, aby poprawić jakość i żyzność gleby. Uprawy te obejmują płodozmian i międzyplony (uprawa różnych roślin w bliskim sąsiedztwie), a także agroleśnictwo. Synergia może również pojawić się, gdy rolnicy są zachęcani do dodawania tzw. zielonych buforów (takich jak żywopłoty czy dzikie kwiaty) wzdłuż krawędzi swoich pól, a także do sadzenia roślin buforów nadbrzeżnych (np. drzew) wzdłuż dróg wodnych.

4

Dystrybucja i handel detaliczny artykułami konsumpcyjnymi, firmy handlowe i dystrybutorzy

Nacisk na edukację dostawców

Branża modowa zależy od swoich dostawców i dlatego powinna dążyć do pozytywnych działań w swoim łańcuchu dostaw. Firmy mogą współpracować z organizacjami pozarządowymi i organizacjami branżowymi (takimi jak Ellen MacArthur Foundation lub Textile Exchange's Leather Impact Accelerator (LIA)), aby wspólnie opracowywać najlepsze praktyki dla łańcuchów dostaw i zapobiegać szkodliwym działaniom dostawców. Inicjatywy mogą obejmować zapobieganie wylesianiu, ustanowienie minimalnych wymogów społecznych, środowiskowych oraz dotyczących dobrostanu zwierząt, a także wdrażanie zachęt dla producentów, aby jak najszybciej zaangażowali się w kwestie związane z bioróżnorodnością.

2

Ropa, gaz i paliwa

Weryfikacja projektów pod kątem bliskości obszarów chronionych

Ze względu na fakt, że sektor ten jest już pod silną presją środowiskową, firmy coraz częściej wykorzystują informacje z różnych narzędzi oceny, takich jak Zintegrowane Narzędzie Oceny Bioróżnorodności (Biodiversity Assessment Tool -IBAT), w celu sprawdzenia projektów pod kątem bliskości obszarów przyrodniczych i potencjalnego wpływu na nie. Dostęp do takich danych na wczesnych etapach planowania projektu wspiera ochronę bioróżnorodności.

5

Metalurgia i górnictwo

Odtwarzanie morskich ekosystemów

Przedsiębiorstwa są coraz bardziej świadome nowych ram koncentrujących się na bioróżnorodności, takich jak TNFD. Niektóre firmy już do nich przystąpiły w celu wzmocnienia działań ochronnych w pobliżu swoich zakładów, ale pozytywne działania mogą mieć miejsce także poza strefą fabryk.

Firmy mogą angażować się w przywracanie ekosystemu morskiego, w tym tworzenie lasów morskich i zbieranie odpadów. Przykładowo, wspólne wysiłki południowokoreańskiej firmy produkującej stal i Instytutu Badawczego Nauk Przemysłowych i Technologii doprowadziły do stworzenia sztucznej rafy na wodach krajowych.

3

Branża chemiczna

Zarządzanie oddziaływaniem produktu

Firmy z branży chemicznej coraz częściej oceniają swoje środki ochrony roślin w całym procesie badań, rozwoju i rejestracji, pod kątem potencjalnego wpływu stosowania produktu na bioróżnorodność. Stosują również rozwiązania przyjazne dla środowiska takie jak aktywne składniki owadobójcze, które umożliwiają rolnikom kontrolowanie szerokiej gamy szkodników, a jednocześnie są korzystne dla owadów zapylających.

6

Branża farmaceutyczna oraz dostawcy i usługi opieki zdrowotnej

Wymagania dotyczące dostawców

Firmy farmaceutyczne są uzależnione od kapitału naturalnego i bioróżnorodności w zakresie prowadzenia badań i opracowywania nowych leków. Sektor ten wpływa na ekosystemy poprzez łańcuchy wartości i niezrównoważone praktyki dostawców. Aby rozwiązać te kwestie, firmy mogą współpracować z lokalnymi społecznościami (które często posiadają cenną wiedzę na temat lokalnego środowiska), usprawnić gromadzenie danych (aby zrozumieć swój wpływ i zależności) oraz ustanowić nowe wymagania dla dostawców. To ostatnie działanie można rozpocząć od przeglądu listy towarów o dużym wpływie na środowisko z SBTN. Kierownictwo może następnie nadać priorytet materiałom związanym z charakterystyką firmy i zmapować odpowiednie łańcuchy dostaw w celu dalszego zdefiniowania wymagań lub celów dla swoich partnerów biznesowych. Cele dla dostawców mogą obejmować takie kategorie, jak "pozyskiwanie w sposób zrównoważony" i "bez wylesiania", lub obejmować takie aspekty jak np. zmiana użytkowania gruntów, zarządzanie zasobami wodnymi, różnorodność biologiczna, dobrostan zwierząt, materiały niebezpieczne, emisje gazów cieplarnianych, prawa pracownicze i społeczności lokalne.

7 Samochody i transport

Partnerstwo na rzecz ponownego zalesiania i przejść dla dzikich zwierząt

Ponieważ sieć transportowa jest często rozwijana kosztem utraty i fragmentacji siedlisk oraz zwiększonego zanieczyszczenia powietrza, firmy mogą wdrażać programy ponownego zalesiania i współpracować z lokalnymi społecznościami w celu sponsorowania masowych nasadzeń w strategicznych lokalizacjach sąsiadujących z głównymi drogami i liniami kolejowymi. Mogą one również współpracować przy budowie przejść dla dzikich zwierząt w ramach szerszej akcji sektorowej. W ramach skoordynowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, przedsiębiorstwa mogą również przyspieszyć przejście z silników spalinowych na pojazdy niskoemisyjne.

8 Sektor energetyczny

Lepsze praktyki zarządzania gruntami

Firmy energetyczne są często właścicielami i zarządcami dużych obszarów wokół linii przesyłowych i transformatorów. Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i bezpieczeństwa muszą je kontrolować i zarządzać nimi, aby zagwarantować, że żadne drzewa ani krzewy nie zagrażają urządzeniom. Od niedawna jednak przedsiębiorstwa energetyczne inwestują w ochronę i odbudowę bioróżnorodności. Niektóre z nich stosują zdjęcia satelitarne, aby zebrać szczegółowe dane na temat zarządzanych obszarach. Takie podejście sprawia, że wszystkie tereny są odpowiednio utrzymane, a ponadto zmniejsza koszty i poprawia wydajność, ponieważ firmy wiedzą, które lokalizacje są priorytetowe. Może ono również zmniejszyć ryzyko pożarów, dzięki szybkiemu wykrywaniu i środkom przeciwdziałania zagrożeniom.

9 Sektor budowlany

Praktyki ochrony przyrody specyficzne dla danej lokalizacji

Budowa budynków i infrastruktury prowadzi do utraty siedlisk, wylesiania i ingerencji w dziewicze obszary naturalne. Firmy budowlane i zajmujące się nieruchomościami są coraz bardziej świadome swojego wpływu i zaczynają wdrażać różne inicjatywy, które w wielu przypadkach mogą poprawić ochronę różnorodności biologicznej. Inicjatywy te obejmują masowe nasadzenia roślin, tworzenie lasów, kopanie tuneli pod drogami, ulepszone praktyki gospodarowania wodą, budowanie schronień dla owadów i zwierząt oraz pozostawianie masy ziemi na placu budowy.

Wspólne ujawnienia TCFD/TNFD

Zrównoważona gospodarka leśna jest coraz częściej odpowiedzią na masowe wylesianie i konsekwencje zmian klimatycznych. Od niedawna obejmuje ona również przeciwdziałanie utracie bioróżnorodności. Australijska firma zrealizowała pilotażowy projekt, który stał się wiodącym na świecie podejściem w tym zakresie obejmującym uwzględnianie kwestii klimatycznych w ramach modelu dotyczącego środowiska naturalnego. Jest to firma, która wcześniej wdrożyła zarówno metodologię TCFD, jak i TNFD i jest jednym z pierwszych podmiotów, które publicznie pokazały, w jaki sposób można zintegrować te dwa modele. Dzięki temu firmy dowiedziały się jak mogą rozbudować swoje wymogi sprawozdawcze związane z klimatem, aby uwzględnić także kwestie związane ze środowiskiem.

W przypadku większości regionów geograficznych sprawozdawczość zgodna z ramami TCFD i TNFD pozostaje dobrowolna. Jednakże, ponieważ inwestorzy i akcjonariusze poszukują dodatkowych informacji na temat znaczenia klimatu i natury w działalności przedsiębiorstwa, ramy takie jak te staną się zapewne elementem korporacyjnej sprawozdawczości. Zintegrowane ujawnienia stanowią mapę drogową pokazującą w jaki sposób spółki mogą wykorzystać swoje istniejące możliwości raportowania, aby przekazać bardziej kompleksowy obraz ryzyka dla inwestorów, kredytodawców i ubezpieczycieli.

10 Sektor finansowy

Ocena ryzyka portfeli

Sektor finansowy odgrywa niezwykle ważną rolę w przekazywaniu nowych wymogów do szerokiego grona spółek portfelowych, które w przeciwnym razie nie podjęłyby żadnych działań. Ryzyko związane ze środowiskiem i bioróżnorodnością jest obecnie traktowane jako istotna kwestia przez banki i inne instytucje finansowe. Często decydują się one na przeprowadzenie oceny portfela, a niektóre z nich wdrażają podejście TNFD. W rezultacie, gromadzą one wiedzę na temat najbardziej wrażliwych sektorów i potencjalnych zagrożeń ukrytych w portfelach. Instytucje finansowe wymagają od swoich klientów opracowania strategii łagodzenia skutków i adaptacji do zmian klimatycznych ale mogą również wspierać swoich klientów w opracowywaniu konkretnych inicjatyw dot. bioróżnorodności, zmniejszając potencjalne ryzyko portfela.

Inicjatywy i podejścia opisane powyżej nie powinny być traktowane jako katalog najlepszych praktyk, ale **raczej jako przykłady rzeczywistych działań**, które są w toku lub zostały już wdrożone przez różne firmy działające w swoich sektorach.

11 Inne

Wykorzystanie pszczół w tworzeniu miejskiego ekosystemu

W Berlinie realizowany jest zaawansowany projekt mający na celu stworzenie miejskiej dzielnicy w harmonii ze środowiskiem, przy pomocy pszczół. Około 80 000 pszczół na całym terenie zbiera pyłek i nektar a niewielkie ilości pyłku są regularnie wysyłane do belgijskiego startupu BeeOdiversity i porównywane z obszerną bazą danych roślin. W ten sposób pszczoły stają się "naturalnymi dronami" i częścią naturalnego systemu monitoringu bioróżnorodności. Rozwiązanie to może pomóc w promowaniu gatunków występujących w danym miejscu, regulowaniu nadmiernych populacji i ochronie zagrożonych gatunków. Dodatkowo, szkodliwe oddziaływania są wykrywane na czas i można im zapobiegać. Powstaje w ten sposób zrównoważony ekosystem, który jest w stanie sam się regulować w przyszłości.

Przykładowe narzędzia

Wiele firm pracuje nad tym, aby sprostać rosnącym oczekiwaniom w zakresie oceny, ujawniania i reagowania na wpływ swojej działalności i uzależnienia od bioróżnorodności. Wdrażanie działań jest jednak powolne głównie dlatego, że firmy mają trudności z dostępem i analizowaniem różnorodnych, złożonych danych niezbędnych do pełnego zrozumienia zagrożeń związanych ze spadkiem bioróżnorodności. Dlatego tak ważne są narzędzia, które pomagają firmom zrozumieć ich wpływ i zależności poprzez gromadzenie i analizowanie szerokiego spektrum istotnych danych. Poniżej przedstawiono trzy z najbardziej wszechstronnych, dostępnych obecnie narzędzi.

Integrated Biodiversity Assessment Tool (IBAT)

IBAT to interaktywne narzędzie do mapowania, które zapewnia łatwy dostęp do aktualnych informacji z trzech najbardziej wiarygodnych, globalnych zbiorów danych dotyczących różnorodności biologicznej: Czerwonej Listy Gatunków Zagrożonych IUCN, Światowej Bazy Danych Obszarów Chronionych i Światowej Bazy Danych Kluczowych Obszarów Różnorodności Biologicznej.

<https://www.ibat-alliance.org/>

Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure (ENCORE)

ENCORE to bezpłatne narzędzie internetowe, które mapuje wpływ i zależności różnych sektorów gospodarki od natury, umożliwiając instytucjom finansowym identyfikację i ocenę ryzyka związanego z przyrodą dla przedsiębiorstw w ich portfelach. Ryzyko to można dalej badać, aby zrozumieć ryzyko specyficzne dla lokalizacji za pomocą map zasobów kapitału naturalnego i czynników zmian środowiskowych.

<https://encore.naturalcapital.finance>

WWF Biodiversity Risk Filter

WWF umożliwia dostęp do bezpłatnej platformy, która łączy ponad 50 zbiorów danych dotyczących różnorodności biologicznej, aby zapewnić firmom i instytucjom finansowym kompleksowe dane przestrzenne dotyczące bioróżnorodności, w celu oceny i reagowania na zagrożenia dla przyrody oraz działań na rzecz wzmacniania odporności.

<https://riskfilter.org/biodiversity/home>

Zalacznik II – Kolejny krok dla natury: pomiar wplywu i zaleznosci – TNFD⁷⁹

Zalecenia zawarte w ramach TNFD maja na celu pomoc firmom w tworzeniu strategii dzialan na rzecz zmniejszenia ryzyka zwiazanego z natura, umozliwienie instytucjom finansowym podejmowanie bardziej swiadomych decyzji inwestycyjnych oraz zapewnienie zrozumienia koncentracji zagrozen.

Zasady ramowe TNFD obejmuja trzy kluczowe komponenty:

01

Podstawowe pojecia i definicje

System jazykowy, standaryzujacy definicje podstawowych pojec związanych z natura, wplywem i zaleznosciami, a takze ryzykiem i szansami.

02

Proces LEAP

Zintegrowany, podzielony na etapy, proces oceny ryzyka i szans związanych z natura, w tym bioroznorodnoscia.

03

Zalecane ujawnienia

Zestaw sześciu ogólnych wymogów i 14 zaleceń dotyczących ujawniania informacji na temat zagrożeń i szans związanych z natura.

LEAP – podejście do oceny ryzyka i szans związanych z naturą

Podejście LEAP obejmuje dobrowolne wytyczne, które mają pomóc firmom i instytucjom finansowym w przeprowadzaniu ocen na potrzeby strategii, zarządzania, alokacji kapitału i decyzji dotyczących zarządzania ryzykiem, w tym ujawnień zgodnych z zaleceniami TNFD.

Podejście LEAP składa się z czterech podstawowych etapów:

Zlokalizuj

swoje punkty styczne ze środowiskiem

Oceń

swoje zależności i wpływy

Oszacuj

swoje ryzyka i szanse

Przygotuj się

do reagowania na ryzyka i szanse związane ze środowiskiem naturalnym i raportowania inwestorom

LEAP to nie wytyczne dotyczące ujawniania informacji ani obowiązkowy proces przestrzegania zaleceń dotyczących ujawniania informacji proponowany przez TNFD. Podejście LEAP można potraktować jako listę kontrolną, aby zapewnić wdrożenie wewnętrznych procesów odpowiednio uwzględniających ryzyka i szanse związane z naturą.

Następujące kluczowe elementy powinny być brane pod uwagę na początkowych etapach identyfikacji zależności i wpływów związanych z naturą, aby przeprowadzić analizę ryzyka i szans:

Lokalizacja:

Zależności i wpływy związane ze środowiskiem są zależne od lokalizacji. Dlatego zrozumienie, gdzie zlokalizowana jest działalność organizacji i jej łańcuchy dostaw, wraz z kontekstem przyrodniczym tej lokalizacji (tj. specyficznym dla niej biotem i ekosystemem), ma zasadnicze znaczenie.

Sektor:

Charakterystyka procesów biznesowych, produktów i usług organizacji będzie również określać jej relacje ze środowiskiem. Niektóre branże będą miały mniejszy lub większy wpływ na środowisko niż inne, w zależności od ich procesów produkcyjnych i czynników pośrednich.

Motory zmian:

Presja wywierana na środowisko w różnych lokalizacjach będzie miała wpływ na poziom ekspozycji na ryzyko. Na przykład, jeśli zmiana klimatu wpływa na dostępność wody lub kondycję raf koralowych, może to mieć wpływ na firmy z branży rolniczej i turystycznej, których łańcuchy dostaw zależą od infrastruktury przybrzeżnej.

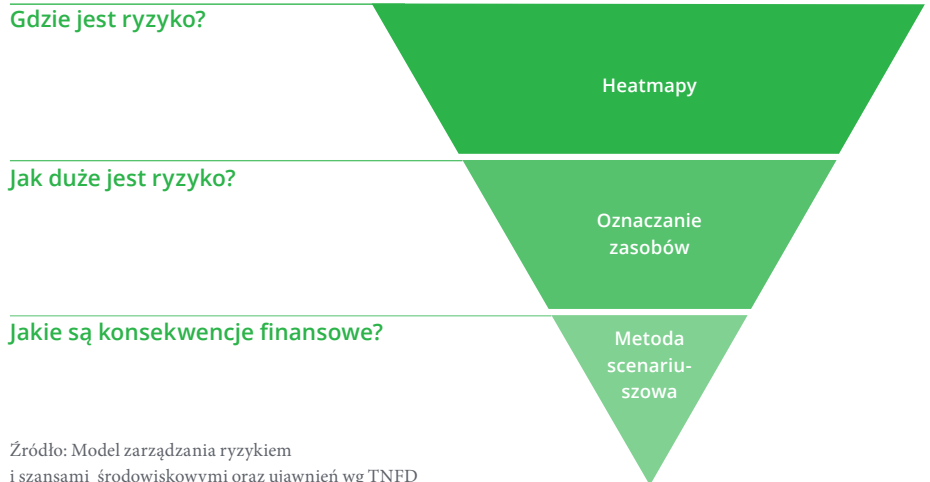
Ramy czasowe i scenariusze:

Ważne jest także uwzględnienie ram czasowych oceny, w szczególności przy identyfikacji zagrożeń i szans związanych ze środowiskiem. Wykorzystanie scenariuszy może być przydatne w długofalowym myśleniu o kluczowych trendach i krytycznych niepewnościach.

Trzy podejścia do oceny ryzyka

Oprócz procesu LEAP, TNFD oferuje praktyczne wskazówki dotyczące wdrażania trzech różnych podejść do oceny ryzyka. Metody te bazują na sobie nawzajem, cechują się różnym poziomem złożoności, od podejścia jakościowego po ilościowe, i są dostosowane do konkretnych zastosowań, szczególnie w przypadku instytucji finansowych.

Rys. 5. Trzy metody oceny ryzyka

Źródło: Model zarządzania ryzykiem i szansami środowiskowymi oraz ujawnień wg TNFD

1. Heatmapy

Służą do identyfikacji ryzyk, które mogą wymagać gruntownej analizy, stanowią podstawę dla polityki wyłączeń i/lub wskazują tematy do współpracy ze spółkami portfelowymi. Analiza może odbywać się na poziomie sektora lub według kategorii zależności i wpływu.

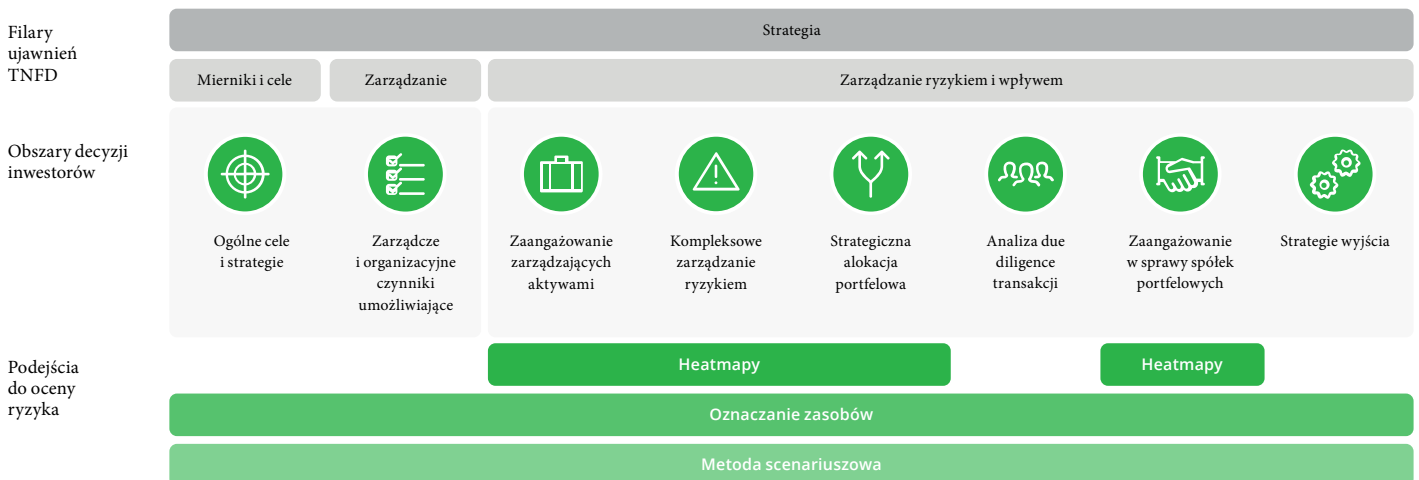
2. Oznaczanie zasobów

Może być wykorzystywane do ukierunkowania działań na sektory, zależności lub wpływy na środowisko, które zostały zidentyfikowane jako potencjalnie istotne. Może także służyć jako źródło informacji przy definiowaniu składu portfela, generowaniu bardziej szczegółowych wskaźników jakościowych lub ilościowych i ustalaniu priorytetów zaangażowania dla poszczególnych spółek portfelowych.

3. Ocena ryzyka metodą scenariuszową

Może być wykorzystywana do analizowania finansowych konsekwencji ryzyka związanego ze środowiskiem poprzez analizę scenariuszy i wykorzystywana przy podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji kapitału, dywersyfikacji i zaangażowania spółek portfelowych.

Rys. 6. Oceny ryzyka mogą dostarczyć informacji o wielu obszarach decyzyjnych we wszystkich czterech filarach zalecanych ujawnień TNFD.

Źródło: Wytyczne dotyczące identyfikacji i oceny kwestii związanych z naturą: Podejście LEAP

Oceny ryzyka związanego ze środowiskiem mogą pomóc zarówno instytucjom finansowym, jak i korporacjom dostarczając danych na potrzeby ich strategii i procesów decyzyjnych. W szczególności w przypadku właścicieli aktywów, oceny ryzyka wpływają na decyzje dotyczące alokacji portfela, zarządzania ryzykiem oraz strategię

inwestycyjne, od due diligence po tworzenie wartości i strategię wyjścia. Oceny ryzyka mogą również pomóc korporacjom w przeprowadzaniu testów warunków skrajnych dla strategii biznesowych, identyfikowaniu opcji ograniczania ryzyka i informowaniu o zaangażowaniu partnerów w celu

tworzenia inicjatyw branżowych mających pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Zrozumienie, w jaki sposób skutecznie stosować najlepsze praktyki oceny ryzyka, ma zasadnicze znaczenie dla włączenia kwestii środowiskowych do myślenia strategicznego, podejmowania decyzji i zarządzania ryzykiem.

Od ocen do działania: ujawnienia TNFD

Po przeprowadzeniu kompleksowej oceny ryzyka związanego ze środowiskiem, spółka może podnieść poziom swojego raportowania i w pełni przestrzegać standardowych zasad ujawnień zalecanych przez TNFD, które w dużej mierze dotyczą wszystkich organizacji i wszystkich sektorów gospodarki. Podejście to ma również na celu wykazanie zgodności firm z celami globalnej polityki, takich jak niedawno przyjęte Globalne Ramy Różnorodności Biologicznej (Global Biodiversity Framework).

TNFD pozwala na elastyczność w stosowaniu istotności wpływu i podwójnej istotności, dzięki czemu jest kompatybilny z GRI i CSRD.

Istnieją dwa podstawowe elementy koncepcyjne ujawnień zalecanych przez TNFD:

1. Ogólne wymagania dotyczące ujawnień TNFD:

- **Podejście do istotności:**
Organizacja powinna określić swoje podejście do istotności - w stosownych przypadkach dostosowując się do zewnętrznych standardów lub wymogów regulacyjnych - aby pomóc użytkownikom raportów zrozumieć kontekst prezentowanych informacji.
- **Zakres ujawnień:**
Organizacja powinna przedstawić opis zakresu ujawnień, zarówno pod względem obszaru działalności, jak i łańcucha wartości, a także tego, które elementy ram TNFD zostały uwzględnione, oraz planów rozszerzenia tego zakresu w przyszłości.
- **Uwzględnienie kwestii związanych z naturą:**
Organizacja powinna identyfikować ryzyka i szanse związane z naturą w oparciu o ocenę zależności i wpływu na naturę i ekosystemy.
- **Lokalizacja:**
Organizacja powinna wziąć pod uwagę konkretne lokalizacje swoich punktów styku ze środowiskiem jako integralną część oceny.
- **Integracja z innymi aspektami zrównoważonego rozwoju:**
Ujawnienia organizacji dotyczące środowiska naturalnego powinny, w miarę możliwości, być zintegrowane z innymi ujawnieniami dotyczącymi ESG i klimatu, z wyraźnym określeniem wszelkich dostosowań, wkładu i możliwych kompromisów.
- **Zaangażowanie interesariuszy:**
Organizacja powinna uwzględniać zaangażowanie interesariuszy we wszystkich ujawnianych informacjach.

Ogólne wymagania zostały stworzone, aby pomóc w ujednoliceniu oczekiwań autorów i użytkowników raportów w zakresie skutków wdrożenia ram TNFD.

2. Wypełnienie zestawu 14 zalecanych ujawnień wraz z wytycznymi dotyczącymi ich wdrożenia dla "Wszystkich sektorów":

Zalecenia TNFD dotyczące ujawniania informacji opierają się na czterech filarach TCFD:

- **Ład korporacyjny:**
W jaki sposób jednostki nadzorcze i decyzyjne w organizacji biorą pod uwagę ryzyko i szanse związane z naturą.
- **Strategia:**
Uwzględnienie rzeczywistych i potencjalnych skutków ryzyk i szans związanych z naturą w modelu biznesowym, strategii i planowaniu finansowym organizacji.
- **Zarządzanie ryzykiem:**
W jaki sposób organizacja uwzględnia ryzyko związane z naturą w swoim ogólnym podejściu do zarządzania ryzykiem.
- **Mierniki i cele:**
Ilościowe i jakościowe wskaźniki efektywności oraz cele związane z ryzykiem i szansami związanymi z naturą, oparte na zależnościach i wpływie na ekosystemy.

Ramy ujawniania informacji zalecane przez TNFD

Ład korporacyjny	Strategia	Zarządzanie ryzykiem i szansami	Mierniki i cele
Ujawnienie zarządzania przez organizację zależnościami, wpływami, ryzykami i szansami związanymi z naturą.	Ujawnienie wpływu zależności, oddziaływań, ryzyk i szans związanych z naturą na model biznesowy, strategię i planowanie finansowe organizacji, gdy informacje te są istotne.	Opis procesu stosowanego przez organizację w celu identyfikacji, oceny, priorytetyzacji i monitorowania zależności, wpływu, ryzyka i szans związanych z naturą.	Ujawnienie wskaźników i celów wykorzystywanych do oceny i zarządzania istotnymi zależnościami, wpływami, ryzykami i szansami związanymi z naturą.
ZALECANE UJAWNIECIA	ZALECANE UJAWNIECIA	ZALECANE UJAWNIECIA	ZALECANE UJAWNIECIA
A. Opis nadzoru zarządu nad zależnościami, wpływem, ryzykiem i szansami związanymi z naturą. B. Opis roli kierownictwa w ocenie i zarządzaniu zależnościami, wpływami, ryzykiem i szansami związanymi z naturą.	A. Opis zależności, wpływów, ryzyka i szans, związanych z naturą, które organizacja zidentyfikowała w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. B. Opis wpływu powiązanych z naturą zależności, wpływów, ryzyk i szans na model biznesowy organizacji, łańcuch wartości, strategię i planowanie finansowe, a także wszelkie wdrożone plany lub analizy przejściowe. C. Opis odporności strategii organizacji na zagrożenia i szanse związane z naturą, biorąc pod uwagę różne scenariusze. D. Ujawnienie lokalizacji aktywów i/ lub działań w bezpośredniej działalności organizacji oraz, w miarę możliwości, w łańcuchach wartości wyższego i niższego szczebla, które spełniają kryteria lokalizacji priorytetowych.	A. (i) Opis procesów organizacji mających na celu identyfikację, ocenę i priorytetyzację zależności, wpływów, ryzyk i szans związanych z naturą w bezpośredniej działalności. A (ii) Opis procesów organizacji mających na celu identyfikację, ocenę i priorytetyzację zależności, wpływów, ryzyk i szans związanych z naturą w łańcuchu (łańcuchach) wartości wyższego i niższego szczebla. B. Opis procesów organizacji w zakresie monitorowania zależności, wpływów, ryzyka i szans związanych z naturą. C. Opis zintegrowania i wkładu procesów identyfikacji, oceny, ustalania priorytetów i monitorowania ryzyka związanego z naturą w ogólne procesy zarządzania ryzykiem w organizacji	A. Ujawnienie wskaźników wykorzystywanych przez organizację do oceny i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami związanymi z naturą zgodnie z jej strategią i procesem zarządzania ryzykiem. Ujawnienie wskaźników wykorzystywanych przez organizację do oceny i zarządzania zależnościami i wpływów na naturę i ekosystemy. B. Opis celów i zadań wykorzystywanych przez organizację do zarządzania zależnościami, wpływami, ryzykami i szansami związanymi z naturą oraz jej wyniki w tym zakresie.

Autorzy i redaktorzy ujawnień powinni stosować cztery ogólne wymagania dotyczące przygotowywania raportów, które obejmują wszystkie cztery filary zaleceń dotyczących ujawniania informacji:

- **Identyfikacja istotnych zagrożeń i szans związanych ze środowiskiem** powinna opierać się na ocenie zależności i wpływów na naturę;
- **Uwzględnienie interakcji organizacji z naturą w określonych lokalizacjach** powinno być integralną częścią oceny, ze wskazaniem zależności i wpływów na naturę występujących w określonych ekosystemach;
- **Poświęcenie uwagi kwestii** w jaki sposób organizacja zapewnia dostępność odpowiednich umiejętności i kompetencji w zakresie oceny ryzyk i szans związanych z naturą oraz nadzorowania strategii reagowania na te ryzyka i szanse; oraz,
- **Deklaracja** dotycząca zakresu bieżących ujawnień i planowanych dodatkowych ujawnień w przyszłości.

Przypisy

¹ Convention on Biological Diversity (2023) Kunming-montreal global biodiversity framework. Available at: <https://www.cbd.int/gbf/>

² European Commission (2023) Biodiversity strategy for 2030 Available at: https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en#:~:text=The%20EU%27s%20biodiversity%20strategy%20for,contains%20specific%20actions%20and%20commitments

³ European Commission (2023) EU Taxonomy for Sustainable Activities. Available at: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en (Accessed: 12 October 2023).

⁴ European Commission (2023) Corporate Sustainability Reporting. Available at: https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

⁵ EFRAG (2022) ESRS - E4 biodiversity and Ecosystems. Available at: <https://www.efrag.org/Assets/>

⁶ IFRS (2023) Consultation now open: The ISSB seeks feedback on its priorities for the next two years. Available at: <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2023/05/issb-seeks-feedback-on-its-priorities-for-the-next-two-years/> (Accessed: 12 October 2023).

⁷ European Commission (2023) Corporate Sustainability Due Diligence. Available at: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/corporate-sustainability-due-diligence_en (Accessed: 12 October 2023).

⁸ European Commission (2023) Regulation on Deforestation-free Products. Available at: https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en

⁹ European Commission (2023) Sustainability-related Disclosure in the Financial Services Sector. Available at: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/disclosures/sustainability-related-disclosure-financial-services-sector_en

¹⁰ European Central Bank (2020) Guide on climate-related and environmental risks. Available at: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf>

¹¹ The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (2023) What is the TNFD?. Available at: <https://tnfd.global/>

¹² Science Based Targets Network (2023) The first science-based targets for nature. Available at: <https://sciencebasedtargetsnetwork.org/how-it-works/the-first-science-based-targets-for-nature/>

¹³ GRI Standards (2016) GRI 304: Biodiversity 2016 - global reporting initiative. Available at: <https://www.globalreporting.org/standards/media/1011/gri-304-biodiversity-2016.pdf>

¹⁴ Nature Action 100 (2023) Driving greater corporate ambition and action on tackling nature loss and biodiversity decline. Available at: <https://www.natureaction100.org/>

¹⁵ World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) (2023) One planet business for biodiversity (OP2B). Available at: <https://www.wbcsd.org/Projects/OP2B>

¹⁶ PBAF (2023) The PBAF standard enables financial institutions to assess and disclose impact and dependencies on biodiversity of loans and Investments, PBAF. Available at: <https://www.pbafglobal.com/>

¹⁷ [About the Biodiversity Intactness Index | Natural History Museum \(nhm.ac.uk\)](#)

¹⁸ Living Planet Report 2022, WWF

¹⁹ <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/chapter/ccp1/>

²⁰ Anguiano, D. (2023) Cute, furry and key to the ecosystem: Can sea otters save the US West Coast?, The Guardian. Available at: <https://www.theguardian.com/environment/2023/jan/23/sea-otter-reintroduction-west-coast-california>

²¹ Anguiano, D. (2023) Cute, furry and key to the ecosystem: Can sea otters save the US West Coast?, The Guardian. Available at: <https://www.theguardian.com/environment/2023/jan/23/sea-otter-reintroduction-west-coast-california>

²² Conroy, G. (2023) Why Earth's giant kelp forests are worth \$500 billion a year, Nature News. Available at: <https://www.nature.com/articles/d41586-023-01307-3#:~:text=The%20study%2C%20published%20on%2018,removing%20nitrogen%20from%20contaminated%20seawater.>

²³ Conroy, G. (2023) Why Earth's giant kelp forests are worth \$500 billion a year, Nature News. Available at: <https://www.nature.com/articles/d41586-023-01307-3#:~:text=The%20study%2C%20published%20on%2018,removing%20nitrogen%20from%20contaminated%20seawater>

²⁴ World Economic Forum. (2023) The Chairperson's Guide to Valuing Nature. In collaboration with Deloitte. Available at: <https://www.weforum.org/whitepapers/the-chairpersons-guide-to-valuing-nature>. p. 4

²⁵ Johnson, J.A., Baldos, U., Hertel, T., Liu, J., Nootenboom, C., Polasky, S., and Roxburgh, T. (2020). Global Futures: modelling the global economic impacts of environmental change to support policy-making. Technical Report. Available at: <https://www.wwf.org.uk/globalfuturesp>. p. 7

²⁶ World Bank Group (2023) World Bank Open Data. Available at: <https://data.worldbank.org/> (Accessed: 12 October 2023).

²⁷ World Economic Forum (2023) Global risks report 2023. Available at: <https://www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023> p. 6

²⁸ World Economic Forum (2020) Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. In collaboration with PwC. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf. p. 17

²⁹ IPBES (2019) Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>. p. 313

³⁰ Rohwerder, B. (2020) Impact and implications of the ebola crisis, Social Science in Humanitarian Action Platform. Available at: <https://www.socialscienceinaction.org/resources/impact-and-implications-of-the-ebola-crisis>. p. 1

³¹ World Economic Forum (2020) Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. In collaboration with PwC. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf. p. 17

³² World Economic Forum (2020) Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. In collaboration with PwC. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf. p. 17

³³ UN Women (2018) Turning promises into action: Gender equality in the 2030 Agenda for Sustainable Development. Available at: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2018/2/gender-equality-in-the-2030-agenda-for-sustainable-development-2018>. p. 23

³⁴ Kessler, R. (2023) What exactly is deforestation doing to our planet? EcoHealth Alliance. Available at: <https://www.ecohealthalliance.org/2017/11/deforestation-impact-planet>

³⁵ World Bank Group (2016) 2014-2015 West Africa Ebola Crisis: Impact Update, World Bank. Available at: <https://www.worldbank.org/en/topic/macroeconomics/publication/2014-2015-west-africa-ebola-crisis-impact-update>.

³⁶ Kenealy, B. and Zolkos, R. (2014) Worst-ever ebola outbreak disrupts global supply chains, Business Insurance. Available at: <https://www.businessinsurance.com/article/20140817/NEWS06/140819885>

³⁷ World Economic Forum (2021) What is 'nature-positive' and why is it the key to our future? Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2021/06/what-is-nature-positive-and-why-is-it-the-key-to-our-future/>

³⁸ World Economic Forum (2020) New Nature Economy Report II: The Future of Nature and business. In collaboration with AlphaBeta. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Future_Of_Nature_And_Business_2020.pdf . p. 95

³⁹ Gray, R. (2019) Sixth mass extinction could destroy life as we know it- biodiversity expert, Horizon Magazine. Available at: <https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/horizon-magazine/sixth-mass-extinction-could-destroy-life-we-know-it-biodiversity-expert>

⁴⁰ World Economic Forum. (2023) The Chairperson's Guide to Valuing Nature. In collaboration with Deloitte. Available at: <https://www.weforum.org/whitepapers/the-chairpersons-guide-to-valuing-nature>. p. 4

⁴¹ United Nations (no date) Natural Capital and Ecosystem Services FAQ. System of Environmental Economic Accounting. Available at: <https://seea.un.org/content/natural-capital-and-ecosystem-services-faq>

⁴² Urban Development (2023) World Bank Group. Available at: <https://www.worldbank.org/en/topic/urbandevelopment/overview>

⁴³ IPBES (2019) Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>. p. xxix

⁴⁴ IPBES (2019) Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>. pp. 55-58

⁴⁵ IPBES (2019) Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>. pp. 58-61

⁴⁶ Finance for Biodiversity Foundation (No date) Top 10 biodiversity-impact ranking of company industries. Available at: https://www.financeforbiodiversity.org/wp-content/uploads/Top10_biodiversity-impact_ranking.pdf

⁴⁷ World Economic Forum (2020) New Nature Economy Report II: The Future of Nature and business. In collaboration with AlphaBeta. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Future_Of_Nature_And_Business_2020.pdf

⁴⁸ U.S. Green Building Council (2023) Real estate and biodiversity: What you need to know. Available at: <https://www.usgbc.org/resources/real-estate-and-biodiversity-what-you-need-know>

⁴⁹ Zurich (2023) How does biodiversity impact food security? Available at: <https://www.zurich.com/en/media/magazine/2021/food-for-thought-what-biodiversity-means-to-you#:~:text=How%20does%20agriculture%20affect%20biodiversity,of%20land%20of%20its%20biodiversity>

⁵⁰ Zurich (2023) How does biodiversity impact food security? Available at: <https://www.zurich.com/en/media/magazine/2021/food-for-thought-what-biodiversity-means-to-you#:~:text=How%20does%20agriculture%20affect%20biodiversity,of%20land%20of%20its%20biodiversity>

⁵¹ IEA (2023) Emissions from oil and gas operations in net zero transitions – analysis, IEA. Available at: <https://www.iea.org/reports/emissions-from-oil-and-gas-operations-in-net-zero-transitions>.

⁵² ChemSec (2023) This is the secret cause of biodiversity loss. Available at: <https://chemsec.org/this-is-the-secret-cause-of-biodiversity-loss/>

⁵³ ChemSec (2023) This is the secret cause of biodiversity loss. Available at: <https://chemsec.org/this-is-the-secret-cause-of-biodiversity-loss/>

⁵⁴ Cefic (2022) Biodiversity considerations should be integrated into chemical industry's business strategies Available at: <https://cefic.org/media-corner/newsroom/biodiversity-considerations-should-be-integrated-into-chemical-industrys-business-strategies/>

⁵⁵ Whieldon, E. et al. (2022) Rocks and hard places: The complicated nexus of Energy Transition Minerals and biodiversity, S&P Global. Available at: <https://www.spglobal.com/esg/insights/featured/special-editorial/rocks-and-hard-places-the-complicated-nexus-of-energy-transition-minerals-and-biodiversity>.

⁵⁶ AstraZeneca (2022) Pharmaceuticals in the environment. Available at: https://www.astrazeneca.com/content/dam/az/PDF/2018/A2E303_Pharmaceutical%20in%20the%20environment_A4_Final_V4.pdf

⁵⁷ Whieldon, E. et al. (2022) Rocks and hard places: The complicated nexus of Energy Transition Minerals and biodiversity, S&P Global. Available at: <https://www.spglobal.com/esg/insights/featured/special-editorial/rocks-and-hard-places-the-complicated-nexus-of-energy-transition-minerals-and-biodiversity>

⁵⁸ Ardian (2022) Biodiversity: The next big challenge for transport companies. Available at: <https://www.ardian.com/news-insights/biodiversity-next-big-challenge-transport-companies>.

⁵⁹ World Economic Forum (2020) Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. In collaboration with PwC. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf, p. 8

⁶⁰ TNFD (2023) TNFD Glossary. Available at: https://tnfd.global/wp-content/uploads/2023/09/Glossary_of_key_terms_v1.pdf

⁶¹ Food and Agriculture Organization of the United Nations (2019) The State of The World's Biodiversity for Food and Agriculture. Available at: <https://www.fao.org/3/CA3129EN/CA3129EN.pdf>, p.96

⁶² Steele, G. (2021) Green Business Is Good Business: Why Transparency Is Key for Corporate Sustainability, Forbes. Available at: <https://www.forbes.com/sites/forbesbusinesscouncil/2021/02/11/green-business-is-good-business-why-transparency-is-key-for-corporate-sustainability/>

⁶³ PEFC (2023) What is certification?. Available at: <https://pefc.org/what-we-do/our-approach/what-is-certification>

⁶⁴ MSC International (2023) Sustainable fishing. Available at: <https://www.msc.org/>

⁶⁵ Nerger, M. (2023) What does 'Rainforest alliance certified' mean?, Rainforest Alliance. Available at: <https://www.rainforest-alliance.org/insights/what-does-rainforest-alliance-certified-mean/>

⁶⁶ UNEP (no date) Five ways behavioural science can transform climate change action. Available at: <https://www.unep.org/news-and-stories/story/five-ways-behavioural-science-can-transform-climate-change-action>

⁶⁷ Divya N. et al. (2022) A step change needed to secure a nature-positive future—Is it in reach? One Earth. <https://doi.org/10.1016/j.oneear.2022.05.016>.

⁶⁸ WWF (no date) Nature-positive business. Available at: <https://www.worldwildlife.org/pages/nature-positive-business>

⁶⁹ Frans, V. (no date) How can we protect Earth's biodiversity?, World Economic Forum. Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2022/12/how-can-we-protect-earths-biodiversity/>

⁷⁰ Hardner J. et al. (2015) Good Practices for Biodiversity Inclusive Impact Assessment and Management Planning. Prepared for the Multilateral Financing Institutions Biodiversity Working Group.

⁷¹ Frans, V. (no date) How can we protect Earth's biodiversity?, World Economic Forum. Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2022/12/how-can-we-protect-earths-biodiversity/>

⁷² European Commission (no date) Biodiversity strategy for 2030. Available at: https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en

⁷³ Mrema, E. and Pulgar-Vidal, M. (no date) How everyone has a role to play in protecting biodiversity, World Economic Forum. Available at: <https://www.weforum.org/agenda/2021/02/governments-biodiversity-sustainability/>

^{74,75,76} Based on our conducted interviews

⁷⁷ IPBES (2019) Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz, and H. T. Ngo (editors). IPBES secretariat, Bonn, Germany. 1148 pages. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>.

⁷⁸ CSBI (2015) Mitigation hierarchy executive summary and overview. Available at: <http://www.csbi.org.uk/wp-content/uploads/2017/10/Mitigation-Hierarchy-Executive-summary-and-Overview.pdf>

⁷⁹ Section is based on: Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) (2023) Guidance on the identification and assessment of nature-related issues: The LEAP approach. Available at: <https://tnfd.global/>

Notatki

Autorzy

Katarzyna Średzińska
Senior Manager,
Sustainability Consulting
Central Europe

ksredzinska@deloittece.com

Michał Okuń
Manager,
Sustainability Consulting
Central Europe

mokun@deloittece.com

Pamela Nowak
Senior Consultant,
Sustainability Consulting
Central Europe

pnowak@deloittece.com

Paulina Kubalczyk
Senior Consultant,
Sustainability Consulting
Central Europe

pkubalczyk@deloittece.com

Aleksander Czarski
Consultant,
Sustainability Consulting
Central Europe

aczarski@deloittece.com

Współpraca

Zak Baillie
Manager

AU

Cathleen Gutglueck
Senior Manager

DE

Hans-Bernd Brokamp
Partner

DE

Judith Exl
Senior Consultant

DE

Ywan Penwern
Partner

FR

Milène Peltier
Senior Manager

FR

Karla Grgic Totic
Senior Manager

HR

Francesca Messina
Partner

LU

Irena Pichola
Partner

PL

Masa Njegovan
Senior Manager

RS

Kim Turk Mehes
Senior Manager

SI

oraz inni pracownicy Deloitte w następujących krajach:

Austria, Bulgaria, Czechy, Finlandia, Francja, Niemcy, Węgry, Włochy, Japonia, Litwa, Luksemburg, Polska, Portugalia, Serbia, Szwecja, Szwajcaria, Holandia, Turcja i USA.

Współpraca przy opracowywaniu raportu:

Jola Wąs (Dyrektor ds. Komunikacji i Marketingu, Grupa Kapitałowa Respect Energy), Katarzyna Teter (Menedżer ESG, Grupa Kapitałowa Respect Energy) i inni pracownicy Respect Energy, a także przedstawiciele WWF Polska, Global Nature Fund, UNEP/ GRID Warsaw and World Biodiversity Forum.

Partnerzy

Nazwa Deloitte odnosi się do jednego lub kilku podmiotów Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”), jej globalnej sieci firm członkowskich oraz ich podmiotów powiązanych (zwanymi łącznie „organizacją Deloitte”). DTTL (zwana również „Deloitte Global”), każda z jej firm członkowskich i podmiotów z nimi powiązanych są prawnie odrębnymi, niezależnymi podmiotami, które nie mogą podejmować decyzji ani zobowiązań za inne podmioty wobec osób trzecich. DTTL, każda z jej firm członkowskich i podmiotów powiązanych ponoszą odpowiedzialność wyłącznie za własne działania i zaniechania, a nie za działania i zaniechania innych podmiotów. DTTL nie świadczy usług na rzecz klientów. Zapraszamy na stronę www.deloitte.com/about w celu uzyskania dalszych informacji.

Deloitte to wiodąca firma świadcząca klientom usługi obejmujące m.in. audyt atestację, konsulting podatkowy i prawny, doradztwo finansowe, zarządzanie ryzykiem na rzecz blisko 90% spółek z rankingu Fortune Global 500® i tysięcy firm prywatnych. Nasi specjaliści zapewniają wymierne, trwałe wyniki, które zwiększają zaufanie publiczne do rynków kapitałowych, umożliwiając klientom transformację i pomyślny rozwój oraz pokazując drogę do silniejszej gospodarki, bardziej sprawiedliwego społeczeństwa i zrównoważonego świata. Czerpiąc z ponad 175 lat doświadczenia zdobytego na rynku, Deloitte prowadzi działalność w ponad 150 krajach na całym świecie. Aby dowiedzieć się, w jaki sposób ok. 415 tysięcy naszych pracowników wywiera pozytywny wpływ na świat, zachęcamy do odwiedzenia strony www.deloitte.com.

Niniejsza publikacja zawiera wyłącznie informacje ogólne, a żadna z firm Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”), jej globalnej sieci firm członkowskich lub ich podmiotów powiązanych (zwanymi łącznie „organizacją Deloitte”), nie świadczy za pośrednictwem tego opracowania profesjonalnych porad ani usług. Przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji lub działań, które mogą mieć wpływ na finanse lub działalność, należy skonsultować się z wykwalifikowanym profesjonalnym doradcą.

Nie składamy żadnych oświadczeń, nie udzielamy gwarancji ani nie podejmujemy zobowiązań (jawnych ani dorozumianych), dotyczących dokładności i kompletności informacji, zawartych w niniejszej publikacji. DTTL, jej firmy członkowskie, podmioty z nimi powiązane, ich pracownicy oraz agencji nie ponoszą odpowiedzialności za straty lub szkody, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wykorzystania niniejszej publikacji. DTTL i jej firmy członkowskie oraz podmioty z nimi powiązane stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawa

Respect Energy Holding świadczy globalne, kompleksowe usługi dotyczące wszystkich produktów związanych z zieloną energią na całym rynku. Spółka jest nabywcą, producentem, dostawcą i sprzedawcą energii ze źródeł odnawialnych, z wiodącą pozycją rynkową w Polsce, obecnością na większości europejskich rynków energii i ambitnymi planami ekspansji w ponad 30 krajach. Respect Energy Holding stał się pierwszą polską firmą na rynku, która zaczęła pozyskiwać i sprzedawać energię wyłącznie ze źródeł odnawialnych, pochodzących bezpośrednio od ponad 600 producentów w całej Polsce. Obszar działalności firmy koncentruje się na kilku filarach, w tym międzynarodowym obrocie energią elektryczną, prawach majątkowych i gwarancjach pochodzenia, a także sprzedaży energii do odbiorców końcowych i działaniach promujących dostęp do czystej energii. Pozycja i atrakcyjna oferta spółki jest wynikiem synergii i współistnienia głównych linii biznesowych - obrotu, pozyskiwania i sprzedaży detalicznej oraz zielonej generacji.

Będąc inwestorem w zieloną energię, firma posiada portfel wielkoskalowych projektów odnawialnych, w tym farm słonecznych i wiatrowych o łącznej mocy 264 MW. Wspólnie z EDF - wiodącym operatorem elektrowni jądrowych na świecie - rozwija projekty energetyki jądrowej w Polsce w oparciu o technologię SMR.

Respect Energy Holding dostarcza wysoce zaawansowane produkty i usługi w dziedzinie energetyki: produkcję wodoru i amoniaku z morskiej energii wiatrowej. Firma wykorzystuje również innowacyjną metodę łączenia kabli, integrując swoją infrastrukturę energii słonecznej i wiatrowej w inwestycjach na dużą skalę.

www.respect.energy